

An aerial, high-angle photograph of a large, dense crowd of people. The individuals are wearing a variety of colorful clothing, including red, blue, white, and purple. The crowd is spread across the entire frame, with some individuals more clearly visible than others due to the high angle. The overall composition is a mosaic of human figures and colors.

Fenomenul discriminării în România

Raport sintetic
noiembrie 2010

TOTEM

cncd

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATerea DISCRIMINĂRII

Fenomenul discriminării în România

RAPORT SINTETIC

Studiu realizat de TOTEM Communication pentru Consiliul Național pentru Combaterea
Discriminării

- 2010 -

Fenomenul discriminării în România - studiu realizat de TOTEM Communication pentru
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Coordonator cercetare: Dr. Bogdan Păunescu

Autori: Dr. Bogdan Păunescu, Soc. Delia Bobîrsc

Instrumente de cercetare, metodologie: Dr. Bogdan Păunescu, Soc. Bogdan Ciubotariu

Analiză date: Soc. Bogdan Ciubotariu, Soc. Elena Drăgan

Coordonator teren: Soc. Andrei Adamecz

Introducere date, corectare și codificare: Soc. Oxana Șișca

Coordonare componenta calitativă: Dr. Alina Negraru

Analiză și prelucrare date componenta calitativă: Soc. Anca Dohotariu

Editat de:

TOTEM Communication

Str. Arh. Gh. Sterian nr. 6, București, 021978

Tel: 021/3215054

Email: office@totem.com.ro

www.totemresearch.ro

Publicat de:

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

Piața Valter Maracineanu nr 1-3, sector 1, 010155 București

Tel: 021 312.65.78

Email: support@cncd.org.ro

www.cncd.org.ro

Coperta: TOTEM Communication

Copyright© 2010 TOTEM Communication. Toate drepturile rezervate

CUPRINS

CUPRINS.....	5
LISTA TABELELOR.....	6
LISTA GRAFICELOR.....	8
ABREVIERI	11
CUVÂNT ÎNAINTE	12
REZUMAT	14
INTRODUCERE	21
METODOLOGIE	22
COMPONENTA CALITATIVĂ	22
COMPONENTA CANTITATIVĂ.....	22
PRINCIPALELE REZULTATE ALE CERCETĂRII.....	26
ASPECTE GENERALE	26
OPINII, PERCEPȚII, REPREZENTĂRI CU PRIVIRE LA DISCRIMINARE.....	28
EXPERIENȚA DISCRIMINĂRII ÎN VIAȚA COTIDIANĂ. GRUPURI ȘI CONTEXTE ALE DISCRIMINĂRII.....	31
TOLERANȚĂ ȘI DISCRIMINARE PERCEPUTĂ FAȚĂ DE MINORITĂȚILE ETNICE	33
TOLERANȚĂ ȘI DISCRIMINARE PERCEPUTĂ FAȚĂ DE MINORITĂȚILE SEXUALE, RELIGIOASE, BOLNAVI DE SIDA, PERSOANE CU HANDICAP	38
PERCEPȚIA EGALITĂȚII DE ȘANSE ÎNTRE BĂRBAȚI ȘI FEMEI.....	41
NOTORIETATEA CNCD ȘI A ALTOR INSTITUȚII DE GEN	42
CONCLUZII	44
BIBLIOGRAFIE.....	47
ANEXE	48
GRAFICE.....	48
TABELE	76

LISTA TABELELOR

Tabelul 3-1 - Percepția discriminării în raport cu locul producerii.....	31
Tabelul 3-2 Stereotipuri legate de diferitele etnii	37
Tabelul 3- 3 - Indici calculați pe baza scalei Bogardus pentru minorități	37
Tabelul 3- 4 - Indici calculați pe baza scalei Bogardus pentru grupuri sociale	40
Tabelul 1: Credeți că în țara noastră lucrurile merg într-o direcție bună sau într-o direcție greșită?.....	76
Tabelul 2: Cât de des.....	76
Tabelul 3: În ce măsură credeți că problemele actuale ale României sunt legate de.....	77
Tabelul 4: După părerea dumneavoastră fenomenul discriminării în România este.....	77
Tabelul 5: După părerea dumneavoastră, după integrarea în Uniunea Europeană fenomenul discriminării în România în general.....	78
Tabelul 6: După părerea dumneavoastră în următorul an în România, fenomenul discriminării în România.....	78
Tabelul 7: Cum credeți că au fost influențate următoarele aspecte ale vieții de criza economică și financiară din ultimul an?	79
Tabelul 8: În opinia dvs. următoarele situații reprezintă cazuri de discriminare?	80
Tabelul 9: În opinia dumneavoastră, în ce măsură considerați că sunt discriminate în societate următoarele grupuri de persoane?	80
Tabelul 10: Dumneavoastră considerați că în România, având același nivel de pregătire, persoanele [.....] reușesc mai ușor, mai greu, sau la fel de greu/de ușor să obțină un loc de muncă comparativ cu [.....]?	81
Tabelul 11: În opinia dumneavoastră, după aderarea României la Uniunea Europeană, gradul de discriminare a a scăzut, a crescut sau a rămas la fel?.....	81
Tabelul 12: În ce măsură credeți că sunt discriminați romii...?	82
Tabelul 13: În ce măsură credeți că sunt discriminați homosexualii...?	82
Tabelul 14: În ce măsură credeți că sunt discriminate persoanele infectate cu HIV...?	83
Tabelul 15: În ce măsură credeți că sunt discriminate persoanele de gen feminin...?	83
Tabelul 16: Dumneavoastră cum credeți că... ..	84
Tabelul 17: În ce măsură sunteți de acord sau nu cu fiecare dintre afirmațiile următoare... ..	84
Tabelul 18: Cât de mult credeți că v-ar deranja...?	85
Tabelul 19: Cât de confortabil v-ați simți în preajma.....	85
Tabelul 20: Ați fi dispus să luați masa împreună.....	86
Tabelul 21: Dar ați fi dispus să beți din același pahar din care a băut... ..	86
Tabelul 22: Dacă o rudă a ta s-ar infecta cu HIV, virusul care cauzează SIDA, ai accepta să o îngrijești?	86
Tabelul 23: Dacă o rudă a ta s-ar infecta cu HIV, virusul care cauzează SIDA, ai ține asta secret?.....	87
Tabelul 24: Dacă un elev/student are HIV, virusul care cauzează SIDA (dar nu este bolnav) ar trebui să i se permită să meargă în continuare la școală?	87
Tabelul 25: Dacă un profesor are HIV, virusul care cauzează SIDA (dar nu este bolnav) ar trebui să i se dea voie să predea în continuare la școală?	87
Tabelul 26: Dacă ai afla despre o rudă a ta că este homosexual, ai ține asta secret?	88
Tabelul 27: Care ar fi cea mai apropiată relație pe care ați accepta-o cu oameni făcând parte din următoarele minorități?	88
Tabelul 28: Ce părere aveți despre cei mai mulți dintre...?	89

Tabelul 29: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre români?	90
Tabelul 30: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre romi?	91
Tabelul 31: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre maghiari?	92
Tabelul 32: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre evrei?	93
Tabelul 33: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre germani?	94
Tabelul 34: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre români?	95
Tabelul 35: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre romi?	96
Tabelul 36: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre maghiari?	97
Tabelul 37: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre evrei?	98
Tabelul 38: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre germani?	99
Tabelul 39: Despre care din următoarele instituții și organizații ați auzit?.....	101
Tabelul 40: De unde ați auzit de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?	101
Tabelul 41: Câtă încredere aveți într-o instituție precum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?	102
Tabelul 42: Cum apreciați activitatea din ultimul an a Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?	102
Tabelul 43: Considerați că Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), instituție abilitată în prevenirea și combaterea fenomenului discriminării, ar trebui:	103
Tabelul 44: În ultimul an ați văzut vreun material informativ (spot/reclamă, afiș etc.) referitor la prevenirea și combaterea fenomenului discriminării în România?	103
Tabelul 45: Ce fel de material ați văzut/auzit?	104
Tabelul 46: În ultimul an ați văzut la TV sau ați citit în presă despre cazuri de discriminare? .	104
Tabelul 47: Cazurile de discriminare despre care ați citit/auzit erau înfăptuite de către... ..	105
Tabelul 48: Sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații?	105
Tabelul 49: Sexul respondentului	105
Tabelul 50: Care este religia dvs.?	106
Tabelul 51: Care este naționalitatea dvs.?	106
Tabelul 52: Care este ultima școală absolvită?	107
Tabelul 53: Stare civilă în prezent	107
Tabelul 54: Câte persoane sub 18 ani locuiesc în această gospodărie?	107
Tabelul 55: Care este statutul dvs. ocupațional?	109
Tabelul 56: Care este principala sursă de venituri în gospodăria dvs.?	110

LISTA GRAFICELOR

Figura 3-1 - Principalele teme de agendă publică	27
Figura 3-2 - În opinia dvs. După aderarea la Uniunea Europeană, gradul de discriminare al...a crescut, a scăzut sau a rămas la fel ?”	29
Figura 3-3 - Situații care reprezintă cazuri de discriminare	30
Figura 3-4 - Percepția discriminării pe piața muncii	32
Figura 3-5 - Ce părere aveți despre cei mai mulți dintre...?	34
Figura 3-6 - Cât de mult v-ar deranja... ?	39
Figura 3-7 - Stereotipuri de gen	41
Figura 3- 8 - Notorietatea CNCD și a altor instituții de gen	43
Figura 1: Credeți că în țara noastră lucrurile merg.....	48
Figura 2: Cât de des	48
Figura 3: În ce măsură credeți că problemele actuale ale României sunt legate de	49
Figura 4: După părerea dumneavoastră fenomenul discriminării în România este... ..	49
Figura 5: După părerea dumneavoastră, după integrarea în Uniunea Europeană fenomenul discriminării în România în general... ..	50
Figura 6: După părerea dumneavoastră în următorul an în România, fenomenul discriminării în România... ..	50
Figura 7: Cum credeți că au fost influențate următoarele aspecte ale vieții de criza economică și financiară din ultimul an?.....	51
Figura 8: În opinia dvs. următoarele situații reprezintă cazuri de discriminare?	51
Figura 9: În opinia dumneavoastră, în ce măsură considerați că sunt discriminate în societate următoarele grupuri de persoane?	52
Figura 10: Dumneavoastră considerați că în România, având același nivel de pregătire, persoanele [.....] <i>reșesc mai ușor, mai greu, sau la fel de greu/de ușor</i> să obțină un loc de muncă comparativ cu [.....]?	52
Figura 11: În opinia dumneavoastră, după aderarea României la Uniunea Europeană, gradul de discriminare a a scăzut, a crescut sau a rămas la fel?.....	53
Figura 12: În ce măsură credeți că sunt discriminați romii...?	53
Figura 13: În ce măsură credeți că sunt discriminați homosexualii...?	54
Figura 14: În ce măsură credeți că sunt discriminate persoanele infectate cu HIV...?	54
Figura 15: În ce măsură credeți că sunt discriminate persoanele de gen feminin...?	55
Figura 16: Dumneavoastră cum credeți că.....	55
Figura 17: În ce măsură considerați că în general, în România, apartenența etnică este un obstacol pentru...:	56
Figura 18: În ce măsură sunteți de acord sau nu cu fiecare dintre afirmațiile următoare...:	56
Figura 19: Cât de mult credeți că v-ar deranja...?	57
Figura 20: Cât de confortabil v-ați simți în preajma... ..	57
Figura 21: Ați fi dispus să luați masa împreună... ..	58
Figura 22: Dar ați fi dispus să beți din același pahar din care a băut... ..	58
Figura 23: Dacă o rudă a ta s-ar infecta cu HIV, virusul care cauzează SIDA, ai accepta să o îngrijești?	59
Figura 24: Dacă o rudă a ta s-ar infecta cu HIV, virusul care cauzează SIDA, ai ține asta secret?	59
Figura 25: Dacă un elev/student are HIV, virusul care cauzează SIDA (dar nu este bolnav) ar trebui să i se permită să meargă în continuare la școală?	60
Figura 26: Dacă un profesor are HIV, virusul care cauzează SIDA (dar nu este bolnav) ar trebui să i se dea voie să predea în continuare la școală?	60

Figura 27: Dacă ai afla despre o rudă a ta că este homosexual, ai ține asta secret?.....	61
Figura 28: Care ar fi cea mai apropiată relație pe care ați accepta-o cu oameni făcând parte din următoarele minorități?.....	61
Figura 29: Ce părere aveți despre cei mai mulți dintre...?.....	62
Figura 30: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre români?	62
Figura 31: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre romi?	63
Figura 32: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre maghiari?	63
Figura 33: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre evrei?	64
Figura 34: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre germani?	64
Figura 35: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre români?	65
Figura 36: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre romi?	65
Figura 37: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre maghiari?	66
Figura 38: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre evrei?	66
Figura 39: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre germani?	67
Figura 40: Despre care din următoarele instituții și organizații ați auzit?	67
Figura 41: De unde ați auzit de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)? .	68
Figura 42: Câtă încredere aveți într-o instituție precum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?	68
Figura 43: Cum apreciați activitatea din ultimul an a Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?	69
Figura 44: Considerați că Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), instituție abilitată în prevenirea și combaterea fenomenului discriminării, ar trebui.....	69
Figura 45: În ultimul an ați văzut vreun material informativ (spot/reclamă, afiș etc.) referitor la prevenirea și combaterea fenomenului discriminării în România?	70
Figura 46: Ce fel de material ați văzut/auzit?	70
Figura 47: În ultimul an ați văzut la TV sau ați citit în presă despre cazuri de discriminare?	71
Figura 48: Cazurile de discriminare despre care ați citit/auzit erau înfăptuite de către... ..	71
Figura 49: În ultimul an în mass-media au fost prezentate cazuri de discriminare în care au fost implicate persoane publice din România. Referitor la acest aspect vă rog să îmi spuneți dacă sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații:	72
Figura 50: Sexul respondentului.....	72
Figura 51: Care este religia dumneavoastră?	73
Figura 52: Care este naționalitatea dumneavoastră?	73
Figura 53: Care este ultima școală absolvită?	74
Figura 54: Stare civilă.....	74
Figura 55: Care este statutul dumneavoastră ocupațional?.....	75
Figura 56: Care este principala sursă de venituri în gospodăria dumneavoastră?	75

ABREVIERI

CNCD - Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

FG - Focus grup

ONG – Organizație Nonguvernamentală

ICS - Indicele Contactelor Sociale

IDS - Indicele Distanței Sociale

ICCS - Indicele Calității Contactelor Sociale

LGBT - Lesbieni, Gay, Bisexuali, Transsexuali

CUVÂNT ÎNAINTE

De la înființarea sa, din anul 2002, preocuparea permanentă a Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, oferită și de specificul domeniului de său de activitate, este cunoașterea, înțelegerea și conștientizarea atitudinilor și comportamentelor discriminatorii.

Această preocupare se regăsește atât în acțiunile Consiliului de soluționare a petițiilor precum și în cele de prevenție, prin desfășurarea campaniilor de conștientizare a opiniei publice, în scopul aplicării principiului egalității și de cultivare a respectului față de diversitate.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării se află în cel de-al treilea an consecutiv în care comandă, institutelor specializate sondaje de opinie, barometre care măsoară atitudini și percepții generale față de fenomenul de discriminare.

Dorim să găsim modalități fidele și valide de măsurare a atitudinilor și relația dintre opinii și comportamentele discriminatorii existente în societatea românească, pentru a oferi pârgurile necesare și care se pot aplica contextual, în vederea eliminării acestor atitudini discriminatorii.

În practica Consiliului, acest raport este realizat pe baza analizei comparative între percepțiile generale oferite de barometrele de opinie și analiza statistică anuală a petițiilor primite de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării.

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin activitatea sa, dorește să ofere protecție efectivă drepturilor omului.

Csaba Ferenc Asztalos

Președinte

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării

REZUMAT

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a inițiat, începând cu anul 2005, o serie de sondaje de opinie care au avut ca obiectiv principal măsurarea atitudinilor și percepțiilor generale față de fenomenul discriminării în rândul populației din România.

Cercetarea din anul 2010, realizată în lunile octombrie-noiembrie de către TOTEM Communication, surprinde atitudinile și opiniile românilor cu privire la cele mai importante aspecte legate de fenomenul discriminării.

Obiectivele cercetării au urmărit:

- evaluarea gradului de cunoaștere a fenomenului de discriminare (noțiuni, legislație, efecte);
- aprecierea impactului aderării la UE asupra percepțiilor și atitudinilor față de fenomenul de discriminare;
- identificarea opiniilor populației despre persoanele având caracteristici sociale și biologice diferite (grupuri vulnerabile);
- notorietatea instituției specializate în combaterea discriminării (CNCD) din punct de vedere al activităților de prevenire și/sau sancționare.

Cercetarea cantitativă a fost realizată pe un eșantion reprezentativ la nivel național format din 1400 de subiecți, adulți cu vârstă peste 18 ani. Studiul național a folosit un model de eșantionare probabilistă, stratificată bistadial. Culegerea datelor s-a realizat pe bază de chestionar, aplicat în cadrul unui interviu față în față de către operatori de interviu, în perioada octombrie-noiembrie 2010. Datele culese oferă o marjă de eroare de +/- 2,6% la un nivel de încredere de 95%.

Cercetarea cantitativă a fost precedată de un studiu calitativ care a constatat în realizarea a trei interviuri de grup - unul având ca grup țintă bărbați și femeie de 18 ani și peste; la al doilea au participat etnici romi, iar un al treilea grup a fost realizat cu reprezentanți ai unor organizații care reprezintă grupuri/populații potențial supuse discriminării.

Datele colectate în cadrul acestei cercetări au dublă finalitate, pe de o parte vor fi utilizate pentru mai bună înțelegere a atitudinilor, stereotipurilor, prejudecăților și reprezentărilor populației majoritare cu privire la minorități, iar pe de altă parte vor sta la baza fundamentării unor politici de combatere a discriminării și promovării incluziunii sociale.

Principalele rezultate ale cercetării sunt:

- 87% dintre intervievați apreciază direcția în care se îndreaptă țara este greșită.
- problemele legate de nivelul de trai, corupție și funcționarea instituțiilor definesc agenda publică a românilor în prezent. Toleranța, discriminarea, problemele de mentalitate sau agricultura reprezintă un grup de teme relativ independente.
- 62% dintre intervievați apreciază că fenomenul discriminării este des și foarte des întâlnit în România.
- persoanele infectate cu HIV/SIDA, homosexuali, persoane de etnie romă și persoane cu handicap sunt percepute ca cele mai discriminate în societatea românească.
- contextele favorizante discriminării diverselor grupuri, în funcție de frecvența percepută, se grupează pe trei categorii: accesul pe piața muncii și exercitarea unei ocupații, în spațiul public și în relație cu autoritățile.
- 24% dintre subiecții care au răspuns la chestionar au afirmat că **apartenența etnică** este importantă în mare și foarte măsură pentru **reușita în viață**. Se percepe că apartenența la o etnie sau alta contează în: ocuparea unui loc de muncă; dobândirea unei locuințe; accesul la servicii medicale; accesul la servicii juridice; accesul la servicii publice/administrative; accesul la educație.
- **Romii** constituie în cele mai multe cazuri ținta unor prejudecăți și comportamente discriminatoare în viața cotidiană. Indiferent dacă respondenții aparțin grupului majoritar sau celui al minorităților au mai degrabă o părere proastă sau foarte proastă față de romi. Toleranța populației este semnificativ mai mare față de etnicii **germani și maghiari** comparativ cu populația romă. 17% din respondenții de etnie română și 20% dintre respondenții de altă etnie au o părere bună și foarte bună despre etnicii romi.
- Prejudecățile și intoleranța față de **populația de romi și minoritățile sexuale** au cotele cele mai ridicate comparativ cu celelalte grupuri minoritare.
- Romii se simt discriminați în contactul cu instituțiile publice și în angajarea în muncă; școala este instituția în care se simt mai puțin discriminați, mai ales ca urmare a creării locurilor speciale pentru romi în învățământul superior.
- Romii reprezintă etnia față de care majoritarii sunt cel mai puțin deschiși. Interacțiunea este în mai mare măsură acceptată de către populația majoritară dacă are loc în spațiul public (la locul de muncă, locuitori ai României), spațiul privat fiind mai puțin dispuși să-l

partajeze cu etnicii romi. În ceea ce privește acceptarea ca membru al familiei, se observă o reticență a populației de etnie română nu doar față de romi ci și față de arabi sau evrei.

- **Majoritarii români** se consideră în mai mare măsură muncitori, harnici, toleranți (primitori), generosi. De asemenea, ei sunt și critici față de ei înșiși, văzându-se mai *dezbinați, lași, puțin încrezători în sine, neserioși, necinstiți*.
- **Stereotipurile și prejudecățile față de romi** sunt tipice unor situații de reprezentare și raportare la minoritățile marginale și cu un status scăzut: *lene, agresivitate, necinste, lipsă de respect față de lege*.
- Reprezențările sociale ale **maghiarilor de către români** tind către apreciere pozitivă în sfera socio-economică (*muncitori, harnici, uniți*), dar în ceea ce privește unele trăsături cu caracter comunitar ei sunt reprezentați ca: intoleranți, agresivi, zgârciți.
- S-au putut observa anumite **forme de ostilitate etnocentrică majoritară** față de minoritatea maghiară: atitudini negative față de manifestările cultural-identitare maghiare, cum ar fi, de exemplu, folosirea în spațiul public a limbii maghiare.
- **Prejudecățile față de evrei** sunt mai degrabă în registrul pozitiv: uniți, muncitori, harnici, încrezători în sine, pașnici, serioși. Din punctul de vedere al dimensiunii negative, zgârcenia este trăsătura centrală.
- **Germanii** sunt prețuiți pentru că sunt: muncitori, harnici, cinstiți, serioși, iar ca atributul negativ definitoriu este *zgârcenia*.
- **Grupul minorităților sexuale** este cel mai stereotipizat, putându-se vorbi de un important potențial de homofobie în rândul populației din România. Luând în considerare diferite aspecte care vizează toleranța față de homosexuali, observăm că:
 - 55% din populație resimte un anumit discomfort cu privire la interacțiunea cotidiană cu un homosexual;
 - 56% nu ar lua masa cu un homosexual;
 - 85% nu ar dori să bea din același pahar din care a baut un homosexual
 - 85% dintre respondenți ar fi deranjați dacă o persoană de același sex le-ar face avansuri.

- 48% dintre cei care au luat parte la sondaj au declarat că nu s-ar simți confortabil în preajma unei persoane infectate cu **HIV / bolnave de SIDA**. 50% dintre intervievați ar lua masa cu o persoană despre care știu că este infectată cu HIV, dar 84% nu ar folosi același pahar din care a băut un individ cu astfel de probleme. 76% dintre intervievați ar îngriji o rudă infectată cu HIV.
- prezența **modelului patriarhal** în societatea românească este confirmat și de acest studiu, din care reiese că principala responsabilitate a femeii este de a avea grijă de familie și de gospodărie. Majoritatea respondenților, atât bărbați, cât și femei, sunt de acord cu afirmații de genul: bărbatul este capul familiei, este mai mult dator la bărbaților să aducă bani în casă, este mai mult dator la femeilor să se ocupe de treburile casei.
- 64% au auzit de *Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării* (CNCD).
- **Principala sursă de informare** pentru cei care au auzit de CNCD o reprezintă mass media: 91% dintre cei care știu de CNCD s-au informat de la TV / radio, iar mai puțin de un sfert (20%) au menționat presa scrisă.

Introducere

Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a inițiat, începând cu anul 2005, o serie de sondaje de opinie care au avut ca obiectiv principal măsurarea atitudinilor și percepțiilor generale față de fenomenul discriminării în rândul populației din România.

Cercetarea din anul 2010, realizată în lunile octombrie-noiembrie de către TOTEM Communication, surprinde atitudinile și opiniile românilor cu privire la cele mai importante aspecte legate de fenomenul discriminării.

În acest scop s-a realizat un sondaj de opinie, au fost aplicate 1400 de chestionare – intervieware față în față de către operatorul de interviu. Populația țintă a fost reprezentată de populația adultă (persoane peste 18 ani), neinstituționalizată din România.

Datele colectate în cadrul acestui sondaj au dublă finalitate, pe de o parte vor fi utilizate pentru mai bună înțelegere a atitudinilor, stereotipurilor, prejudecăților și reprezentărilor populației majoritare cu privire la minorități, iar pe de altă parte vor sta la baza unor politici de combatere a discriminării și promovării incluziunii sociale.

Cercetarea cantitativă a fost realizată pe un eșantion reprezentativ la nivel național format din 1400 de subiecți, adulți cu vârstă peste 18 ani. Studiul național a folosit un model de eșantionare probabilistă, stratificată bistadial. Culegerea datelor s-a realizat pe bază de chestionar, aplicat în cadrul unui interviu față în față de către operatori de interviu, în perioada octombrie-noiembrie 2010. Datele culese oferă o marjă de eroare de +/- 2,6% la un nivel de încredere de 95%.

Obiectivele cercetării au urmărit:

- evaluarea gradului de cunoaștere a fenomenului de discriminare (noțiuni, legislație, efecte);
- aprecierea impactului aderării la UE asupra percepțiilor și atitudinilor față de fenomenul de discriminare;
- identificarea opiniilor populației despre persoanele având caracteristici sociale și biologice diferite (grupuri vulnerabile);
- notorietatea instituției specializate în combaterea discriminării (CNCD) din punct de vedere al activităților de prevenire și/sau sancționare.

Metodologie

În vederea atingerii obiectivelor s-a realizat o cercetare cantitativă în rândul populației țintă (persoane de peste 18 ani din mediul urban și rural din România). Cercetarea cantitativă a fost precedată de un studiu calitativ care a constatat în realizarea a trei interviuri de grup.

Componenta calitativă

Metoda de cercetare: interviul de grup (focus grupul).

Populația țintă: bărbați și femei din populația generală cu vârste peste 18 ani din România, persoane de etnie roma, reprezentanți ai unor organizații care reprezintă grupuri/populații potențial supuse discriminării.

Instrumente: ghid de selecție, ghid de interviu. Instrumentele au fost astfel construite încât să răspundă obiectivelor stabilite. Forma finală a ghidurilor de interviu a fost elaborată prin consultarea reprezentanților CNCD.

Colectarea datelor: Interviurile de grup cu ghid de discuție semi-structurat au fost moderate de către o persoană cu experiență în conducerea unor astfel de discuții. La întâlniri, alături de moderator a participat și un asistent. Un reprezentant din partea CNCD a participat, ca observator, la derularea tuturor celor trei întâlniri.

Au fost realizate 3 focus-grupuri (cu câte 8 persoane participante pentru fiecare grup). Primul grup a fost realizat cu bărbați și femei din populația generală cu vârste peste 18 ani din România, al doilea cu persoane de etnie roma iar cel de-al treilea cu reprezentanți ai unor organizații care reprezintă grupuri/populații potențial supuse discriminării. Participanții la focus grupuri au fost selectați pe baza *ghidului de selecție*. Fiecare focus grup a fost înregistrat audio. Selecția subiecților a fost realizată în urma discuției cu specialiști ai CNCD.

Componenta cantitativă

Metoda de cercetare: ancheta sociologică de tip sondaj de opinie – interviu față în față pe bază de chestionar administrat de operatorul de interviu.

Populația țintă a fost reprezentată de populația adultă (persoane peste 18 ani) din mediul urban și rural din România.

Instrument de cercetare: chestionarul sociologic individual.

Eșantion: 1400 de subiecți, reprezentativ pentru populația țintă.

Eroare maximă tolerată: +/- 2,6 % la un nivel de încredere de 95%.

Eșantionare: Studiul național a folosit un model de eșantionare probabilistă, stratificată bistadial.

În primul stadiu au fost alese localitățile în care s-a realizat cercetarea. Localitățile au fost selectate aleator, proporțional cu mărimea acestora, ținându-se cont de următoarele criterii de stratificare:

Primul criteriu de stratificare: regiunea de dezvoltare (Nord-Est, Sud-Est, Sud, Sud-Vest, Vest, Nord-Vest, Centru și București).

Al doilea criteriu de stratificare: mediul de rezidență. Eșantionul construit a respectat structura distribuției populației totale după mediul de rezidență: urban și rural.

Al treilea criteriu de stratificare: dimensiunea localității (urban) și tipul administrativ (rural). Pentru mediul urban au fost luate în considerare trei tipuri de localități (orașe mari, mijlocii și mici) iar pentru mediul rural două tipuri (sate centre de comună și sate aparținătoare).

1. oraș mic – sub 50 000 de locuitori
2. oraș mediu – între 50 000 – 200 000 de locuitori
3. orașe mari – peste 200 000 de locuitori
4. sate centre de comună
5. sate aparținătoare

În Municipiul București au fost realizate chestionare în toate sectoarele, iar numărul de chestionare pentru fiecare sector selectat a fost stabilit în funcție de dimensiunea populației țintă.

Numărul de chestionare pentru fiecare localitate a fost stabilit proporțional cu dimensiunea populației țintă pe fiecare regiune de dezvoltare, mediu de rezidență și tip de localitate.

În funcție de distribuția populației pe criteriile de stratificare alese s-a stabilit ponderea chestionarelor în eșantionul total pentru fiecare strat în parte. Chestionarele au fost aplicate în 105 localități, la nivelul a 121 de puncte de eșantionare. Au fost realizate 10-12 chestionare pe fiecare punct de eșantionare.

În cel de-al doilea stadiu au fost alese gospodăriile din fiecare localitate. Gospodăriile au fost selectate succesiv de la punctul de început (selectat aleator), respectând *regula părții drepte a*

străzii. În fiecare gospodărie selectată a fost aleasă o persoană cu vârsta peste 18 ani. În cazul în care în gospodăria selectată au fost prezente mai multe persoane eligibile, dintre acestea a fost aleasă una singură, folosindu-se un tabel de numere aleatorii aflat în corelație cu codul de chestionar. Operatorul de interviu a realizat trei vizite pentru interviuarea persoanei selectate (regula *celor trei vizite*), în zile și la intervale orare diferite.

În vederea rezolvării aspectelor derivate din fenomenul migrației au fost realizate ponderări de eșantionare ținând cont de ultimele date ale seriilor de timp furnizate de Institutul Național de Statistică. Ponderările au fost realizate după sex și grupă de vârstă pentru fiecare regiune de dezvoltare, mediu de rezidență și tip de localitate în parte. Dimensiunile reale ale populației folosite pentru ponderare au fost reprezentate de datele seriilor de timp la 1 iulie 2010 furnizate de către Institutul Național de Statistică - seriile sunt calculate pe baza datelor de la ultimul recensământ, corectate cu sporul natural al populației, soldul migrației externe, soldul mișcării migratorii cu schimbarea domiciliului, precum și cu soldul mișcării migratorii cu schimbarea reședinței, fenomene înregistrate între recensământ și momentul de referință.

Eșantionul final are un volum de 1400 persoane. Validarea datelor a fost realizată conform datelor Institutului Național de Statistică.

Pretestarea

În cadrul pretestării au fost testate organizarea logistică și instrumentele de organizare a activității de teren – listele de eșantionare precum procedurile de prelucrare și analiză a datelor. În aceeași etapă au fost definitive soluțiile de măsurare, scalare, tabelare și prelucrare logică și statistică a răspunsurilor și a fost elaborată forma finală a chestionarului individual. Eșantionul pentru pretestare a cuprins 20 de subiecți, selectați din populația țintă.

Culegerea datelor

Culegerea datelor a fost realizată în perioada octombrie - noiembrie 2010.

Introducerea și analiza datelor

Înainte de a fi introduse chestionarele au fost corectate. Datele au fost introduse într-o bază de date independent de către 2 echipe iar rezultatele obținute au fost suprapuse, pentru a se evidenția eventualele erori de introducere.

Înregistrările neconcordanțe au fost corectate prin verificarea chestionarelor. Tot pentru evitarea erorilor au fost folosite texte și reguli de validare ale înregistrărilor pentru fiecare control din formularul utilizat la introducerea datelor. Activitatea de introducere a datelor a fost coordonată

și supervizată de către un coordonator. Analiza datelor a fost realizată utilizându-se un soft specializat de prelucrare statistică (SPSS 17.0).

Principalele rezultate ale cercetării

Aspecte generale

Interpretarea în termeni de **optimism / pesimism a direcției în care se îndreaptă țara** indică discrepanța dintre așteptările populației și percepții, atât în ceea ce privește realitatea actuală, cât și în ceea ce privește proiecțiile acestei realități în viitor. Cu alte cuvinte, acest tip de evaluare poate fi interpretat în termeni de disponibilitate a populației de a oferi suport actualului proces de reformă, legitimitatea acestuia depinzând în mare măsură de gradul de corespondență dintre așteptări și realitatea percepută.

Comparativ cu rezultatele obținute în 2009¹, constatăm o creștere semnificativă a pesimismului populației în ceea ce privește direcția în care merg lucrurile în țara noastră. Dacă în urmă cu un an, 63% dintre respondenți considerau că lucrurile în țara noastră merg într-o direcție greșită, în prezent, 87% apreciază direcția ca fiind greșită.

Modul în care **criza economico-financiară** a afectat diferitele aspecte ale vieții cotidiene în ultimul an, poate explica pesimismul populației. Nivelul veniturilor și siguranța locurilor de muncă au fost primele influențate în mod negativ de criza mondială. De asemenea, intervievații au perceput o înrăutățire și la nivelul relațiilor sociale: disponibilitatea de a-i înțelege și de a le oferi ajutor celor din jur s-a diminuat: atitudinea, toleranța față de semenii, la care se adaugă fapte de discriminare, de asemenea se crede că s-a înrăutățit în ultimul an. Pe lângă deteriorarea relațiilor sociale, în general, criza economică a determinat tensiuni și la nivelul relațiilor familiale.

Temele agendei publice

Răspunsurile legate de “**problemele actuale ale României**” pot oferi o imagine a agendei publice a românilor. Cele 16 teme propuse în chestionar se grupează în trei categorii de teme de agendă publică:

- calitatea vieții – probleme referitoare la locuri de muncă, locuințe, prețuri, pensii, criza financiară, sănătate;
- funcționarea instituțiilor publice și educația– funcționarea instituțiilor centrale și locale, educația;

¹ *Fenomenul discriminării în România - percepții și atitudini - INSOMAR, august 2009.*

- corupție și justiție –infracționalitate, funcționarea justiției și corupția.

Așadar, problemele legate de nivelul de trai, corupție și funcționarea instituțiilor definesc agenda publică a românilor în prezent. Toleranța, discriminarea, problemele de mentalitate sau agricultura reprezintă un grup de teme relativ independente.

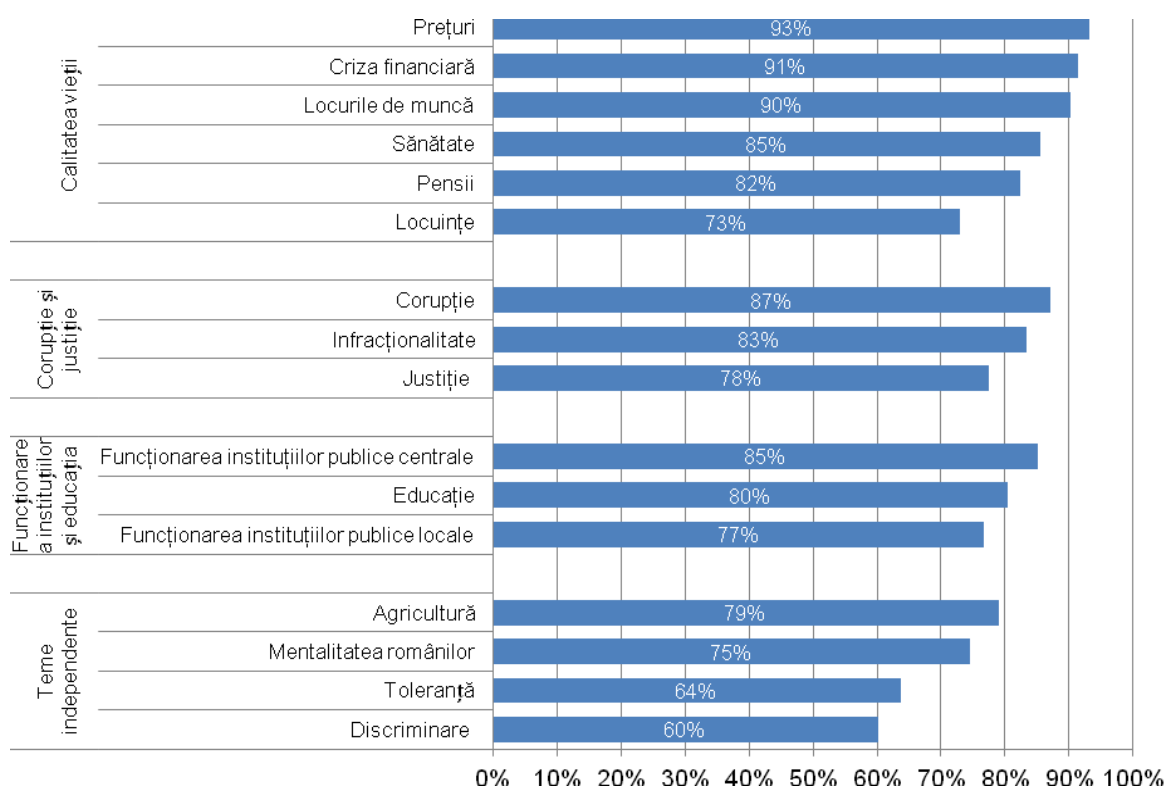

Figura 3-1 - Principalele teme de agendă publică rezultate din răspunsurile la întrebarea „În ce măsură credeți că problemele actuale ale României sunt legate de.... ?”

Cifrele din grafic indică ponderea persoanelor care au răspuns că probleme actuale ale țării sunt legate de tema respectivă în mare și în foarte mare măsură.

Exemplu de mod de citire a datelor: 93% dintre cei intervievați consideră că problemele actuale ale României sunt legate în mare și foarte mare măsură de prețuri.

Datele obținute ca urmare a focus grupurilor vin să detalieze problemele actuale ale României propuse spre evaluare în chestionar. Paleta problemelor menționate în timpul discuției de grup vizează: situația economică, sărăcie, lipsa locurilor de muncă, șomaj, corupție, sănătatea (costul / lipsa medicamentelor, profesionalismul cadrelor medicale, comunicarea medic-pacient), educație (răsturnarea sistemului de valori, lipsa modelelor, calitatea educației), instabilitate politică, discriminarea (copiilor instituționalizați, a romilor).

Mai jos prezentăm sintetic o selecție a problemelor menționate de către participanții la focus grupurilor.

Eu sunt de acord că problema economică este cea mai gravă și la nivel personal. Pentru mine, dar și la nivelul întregii societăți. Am putea să trecem mult mai ușor peste o

multitudine de alte probleme dacă situația economică ar fi mai bună. Și aici vorbesc de salarii, venituri și se leagă multe de lucrul ăsta. (FG. Populație)

Problema locurilor de muncă. (FG. Populație)

Șomajul. (FG. Populație)

Corupția era cuvântul cheie și toată lumea a sperat că într-adevăr corupția va fi oprită.

Tindem să credem că politica e importantă, e un haos total. Plecând de la instabilitatea politică, pleacă celelalte probleme. Instabilitatea locurilor de muncă, o mare discrepanta între clasele sociale, de fapt nici nu mai există o stratificare în sensul ăsta. Sărăcia care se simte mai acut acum, în momentele de instabilitate. Lipsa de direcții viitoare, nu avem viziune, suntem închiși. (FG ONG)

Problema discriminării, problema copiilor instituționalizați. (FG. Populație)

Promovarea nonvalorii. Chiar răsturnarea sistemului de valori, adică noi avem un sistem valoric exact invers sistemului real, al altor state. Nu promovăm lideri, se promovează altceva, nu știu ce. (FG. Populație)

Pentru o societate, educația e foarte importantă. Din păcate nu se acorda importanță cuvenită pregătirii membrilor societății pentru viitor. (FG ONG)

După părerea mea, cred că în primul și în primul rând este sănătatea. Cu ce m-am confruntat eu acum de curând, nici o lună de zile, au fost spitalele. Deci medicamentele care au fost cumpărate de noi, să le suportăm. Nu și răbdarea cred, lipsa de comunicare dintre medic, asistentă, pacient. (FG romi)

Opinii, percepții, reprezentări cu privire la discriminare

În acest context socio-economic dominat de pesimism, frustrare, anomie socială, grupurile minoritare sunt amenințate de stigmatizare, discriminare și excludere socială. 62% dintre intervievați apreciază că fenomenul discriminării este des și foarte des întâlnit în România.

Integrarea în Uniunea Europeană se pare că nu a determinat o îmbunătățire a percepției în ceea ce privește discriminarea, dimpotrivă (o treime dintre intervievați sunt de părere că discriminarea a crescut după ce țara noastră s-a integrat în UE). Nici la nivel de posibile schimbări în viitorul apropiat, în ceea ce privește problematica discriminării, expectanțele nu sunt mai încurajatoare – aproape o treime dintre respondenți se așteaptă ca fenomenul discriminării să fie mai des întâlnit.

Ponderea celor care percep o îmbunătățire a situației grupurilor aflate în risc de discriminare, o dată cu integrarea în UE, variază între 5%-8%. O creștere semnificativă a gradului de

discriminare percepută se observă în ceea ce-i privește pe **romi, homosexuali sau persoane cu dizabilități**.

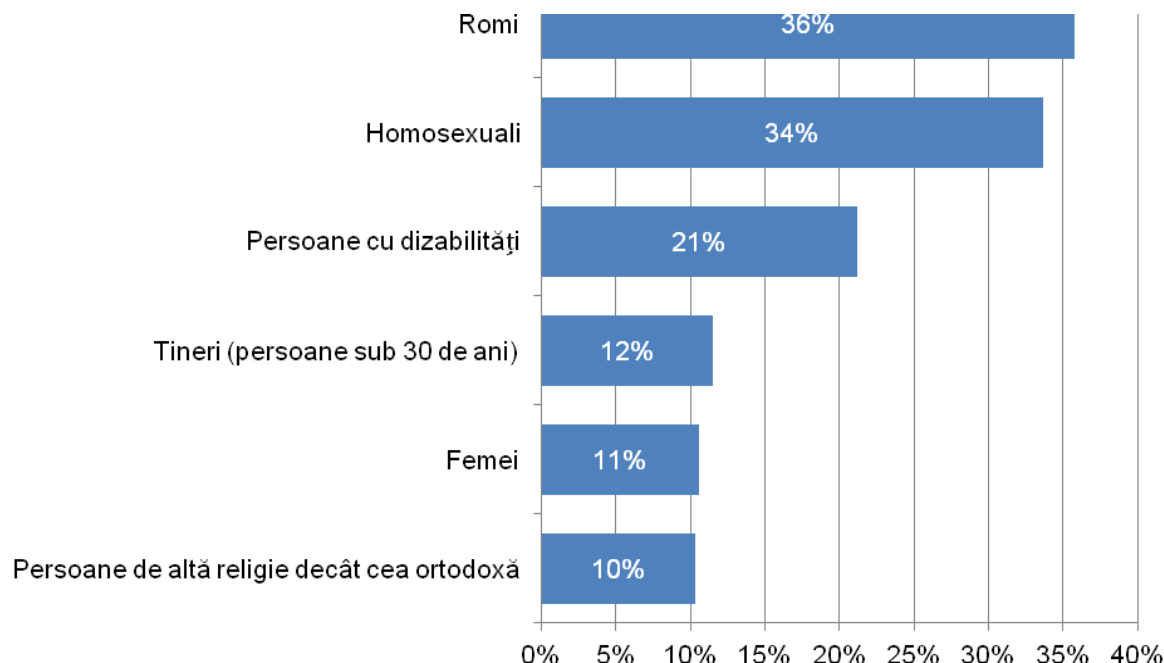

Figura 3-2 - În opinia dvs. După aderarea la Uniunea Europeană, gradul de discriminare al...a crescut, a scăzut sau a rămas la fel ?

Cifrele reprezintă proporția aprecierilor celor care au ales varianta "a crescut". Diferențele până la 100% în cadrul fiecărei categorii analizate sunt reprezentate de proporțiile celor care au aprecieri de "a scăzut", "a rămas la fel" sau ale celor care nu considerat că nu a existat acest tip de discriminare.

Exemplu de mod de citire a datelor: 36% dintre cei intervievați consideră că gradul de discriminare al romilor a crescut după aderarea României la Uniunea Europeană.

În scopul **evaluării gradului de cunoaștere a fenomenului discriminării**, li s-a cerut respondenților să evalueze dacă anumite situații întâlnite în viața de zi cu zi reprezintă sau nu cazuri de discriminare.

În topul circumstanțelor discriminative clasificate de către respondenți se află cazurile: în care o persoană este dată afară pentru că este de etnie romă (92%), un copil infectat cu HIV care nu este primit în școală (91%), o persoană este dată afară de la locul de muncă pentru că este homosexual (90%).

Pe palierul următor sunt menționate: interzicerea accesului într-un loc public unui grup de persoane de etnie romă (89%), refuzul unui medic stomatolog de a trata o persoană infectată cu HIV (87%), persoană de etnie romă care este internată în spital într-un salon separat de ceilalți pacienți (87%).(v. Figura 3-3)

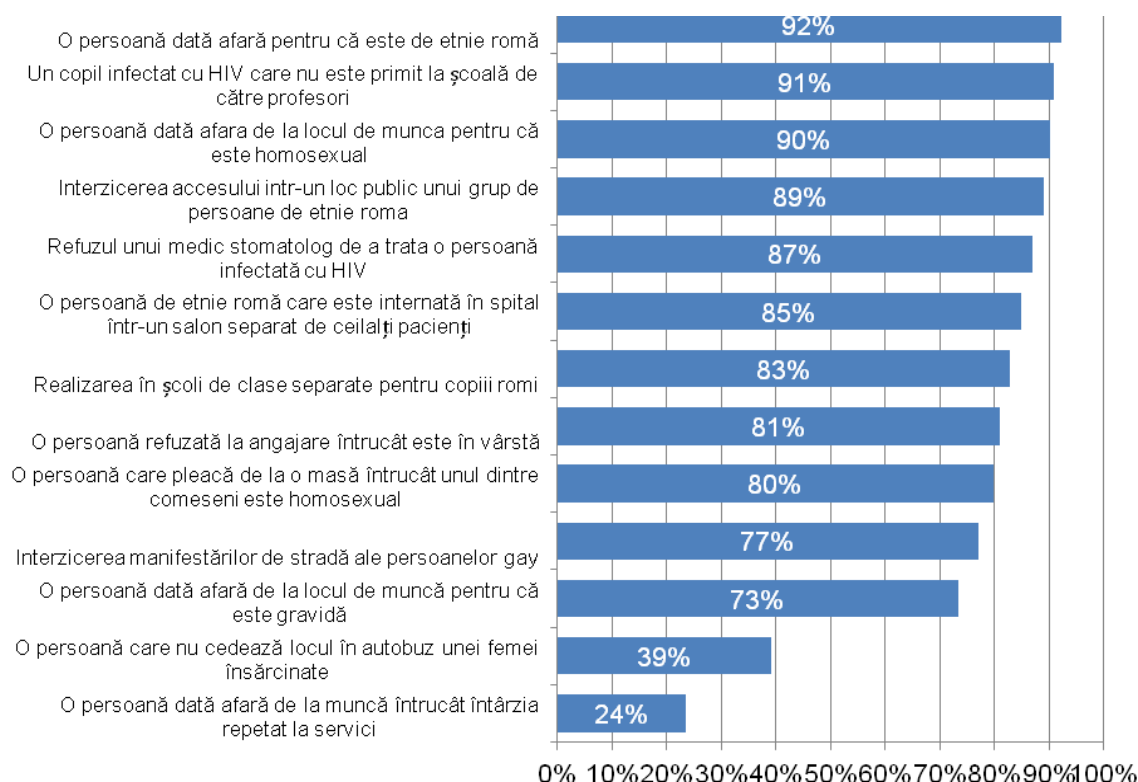

Figura 3-3 - Situații care reprezintă cazuri de discriminare

*Cifrele reprezintă ponderea răspunsurilor “DA” la întrebarea “În opinia Dvs. următoarele situații reprezintă cazuri de discriminare?” Diferențele până la 100% în cadrul fiecărei categorii analizate sunt reprezentate de proporțiile celor care au răspuns “Nu” sau ale celor care nu au putut face aprecieri.

Exemplu de mod de citire a datelor: 92% dintre cei intervievați consideră că o persoană dată afară pentru că este de etnie romă reprezintă un caz de discriminare.

Noțiunile de *discriminare*, *stigmatizare*, *prejudecată*, *stereotipuri* au fost tratate pe larg în discuțiile de grup și pot creiona reprezentările populației cu privire la aceste concepte (v. mai jos).

Discriminarea este atunci când un individ sau un grup este situat în afara colectivității pe principii rasiale, de cum arată, probleme de sănătate, cu handicap, de vârstă, nu te angajează că ești prea tânăr și nu ai experiențe și la 30 de ani te întreabă, păi ce ai făcut până acum și dacă ești prea bătrân nu te angajează nimeni. (FG, populație)

Discriminarea vine în momentul în care se refuza sau se încalcă niște drepturi fundamentale în baza unor judecați personale. (FG, populație)

E o atitudine sau un cumul de acțiuni ale unei grupări etnie, profesionale, etc, care au efecte negative asupra altei grupări din aceeași categorie, cum s-a spus, în baza unor interese personale, unei prejudecăți sau a unor experiențe. (FG, populație)

Stigmatizarea înseamnă că în mintea omului sau a grupului cineva poartă direct un stigmat, un semn, adică: ”e negru, nu-l angajăm”. (FG, populație)

Experiența discriminării în viața cotidiană. Grupuri și contexte ale discriminării

În demersul descifrării stării de fapt relativ la problematica discriminării în România ne-am propus să răspundem la următoarele întrebări: *Cine sunt cei discriminați? De către cine? În ce context?*

În urma focus grupurilor au fost identificate grupurile care ar putea fi supuse în mai mare măsură riscului discriminării (femeile, romii, persoanele aparținând minorităților naționale, minoritățile religioase, homosexualii, persoanele cu handicap, românii acolo unde sunt minoritari, persoanele vârstnice, imigranții, tinerii, persoanele infectate cu HIV/SIDA), categorii care apoi au fost testate prin întrebările din chestionar.

Percepția dominantă cu privire la grupurile cele mai discriminate în România face referire, în primul rând la **persoanele infectate cu HIV/SIDA, homosexuali, persoane de etnie romă și persoane cu handicap**. În mică măsură se consideră a fi discriminați tinerii, minoritățile religioase, femeile sau persoanele aparținând altor minorități naționale decât etnia romă.

La fel, am identificat **contextele discriminării**: locul de muncă, școală, spital, instituții publice, justiție, locuri publice. (**v. Tabel 3-1**):

Grupul de referință	Contexte ale discriminării (%)*						
	La angajare	La locul de muncă	În locuri publice	La școală	La spital	În relație cu autoritățile	În justiție
Persoane infectate cu HIV	71	67	66	71	64	50	48
Homosexualii	54	53	55	55	48	42	41
Romii	56	45	49	44	45	37	38
Femeile	15	13	11	7	7	8	8
% context (medie)	49	45	45	44	41	34	34

Tabelul 3-1 - Percepția discriminării în raport cu locul producerii

* Cifrele reprezintă ponderea aprecierilor "des" și "foarte des" la întrebarea "Cât de des credeți că se întâlnește ...o situație de discriminare a grupului respective în situațiile contextuale...?" Diferențele până la 100% în cadrul fiecărei categorii analizate sunt reprezentate de proporțiile celor care au aprecieri de "rar", "foarte rar" sau ale celor care nu au putut face aprecieri.

Exemplu de mod de citire a datelor: 71% dintre intervievați consideră că persoanele infectate cu HIV/SIDA sunt discriminate des și foarte des la angajare.

În funcție de frecvența percepută, contextele favorizante discriminării diverselor grupuri pot fi analizate pe trei categorii: **accesul pe piața muncii și exercitarea unei ocupații, în spațiul public și în relație cu autoritățile**. În acest context sunt percepute tratamente diferențiale des

și foarte des în ceea ce privește persoanele infectate cu HIV, homosexualii și romii. Comparativ cu celelalte medii și femeile au un ușor dezavantaj.

- **locuri publice, școală, spital.** Persoanele infectate cu HIV sunt percepute ca fiind categoria cea mai susceptibilă a fi tratată defavorabil în contact anumite instituții (școală, spital) sau în locații sociale ce țin de practica vieții cotidiene (magazin, bar, club, etc.) Școala este locul în care diferențele de tratament sunt cele mai evidente în ceea ce privește persoanele infectate cu HIV.
- **relația cu autoritățile și în justiție.** Persoanele infectate cu HIV, homosexualii și romii dețin ponderile cele mai ridicate în această categorie de contexte.

Percepția discriminării pe piața muncii

Problematica excluziunii sociale și de pe piața muncii în raport cu minoritățile defavorizate a fost de asemenea abordată în cadrul acestui studiu (v. Figura 3-4). În opinia intervievaților, la același nivel de pregătire, **persoanele infectate cu HIV** își găsesc mai greu un loc de muncă, comparativ cu persoanele care nu au această boală. 70% din respondenți îi văd pe **romi** ca fiind categoria etnică cea mai dezavantajată dacă vine vorba despre ocuparea unui loc de muncă. **Ruralul**, ca mediul de proveniență, pare a reprezenta un dezavantaj în procesul de ocupare comparativ cu urbanul.

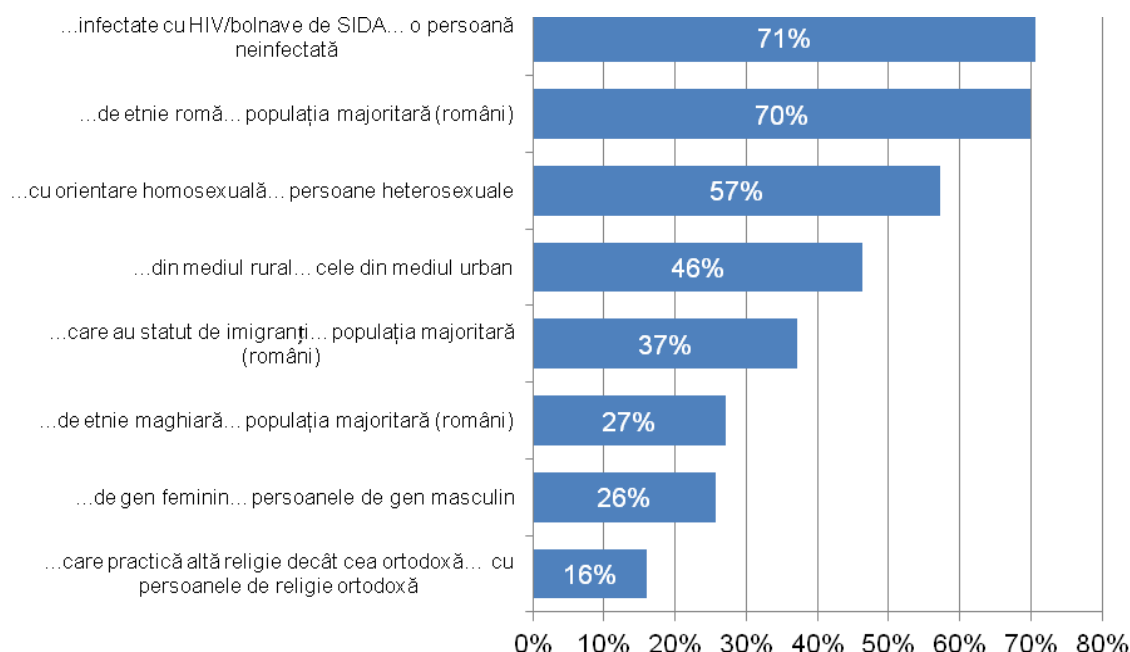

Figura 3-4 - Percepția discriminării pe piața muncii

* Cifrele reprezintă ponderea aprecierilor “mai greu” și “foarte des” la întrebarea “ Dvs. considerați că în România, având același nivel de pregătire, persoanele ... reușesc mai ușor, mai greu sau la fel de greu –să obțină un loc de muncă comparative cu...?” Diferențele până la 100% în cadrul fiecărei categorii analizate sunt reprezentate de proporțiile celor care au aprecieri de “mai ușor”, “la fel de greu/ușor” sau ale celor care nu au putut face aprecieri.

Exemplu de mod de citire a datelor: 71% dintre intervieuați consideră că persoanele infectate cu HIV/SIDA își găsesc mai greu un loc de muncă comparativ cu o persoană neinfectată.

La nivelul **experienței directe**, datele obținute din cercetarea calitativă arată că cele mai frecvente situații de discriminare sunt asociate **contextului ocupațional**, accesului la un loc de muncă. Un nivel crescut de discriminare este resimțit și în cadrul **școlii** sau în ceea ce privește accesul la **servicii de sănătate**.

Avem copii la grădiniță domnișoară și face diferența între romani și țigani. Al nostru că e țigan și al lor că e roman. Nu-i lăsa să se joace copii între ei, nici la grădiniță. (FG, romi)

Și la muncă de exemplu scrie afară „angajez femeie de serviciu”. Bat la ușa „bună ziua, mă angajați?”, „nu mai e valabil anunțul de la geam”. (FG, romi)

Asistenta, când m-am dus să-mi schimbe bandaje mi-a zis că așa sunt țiganii, vin mereu să schimbe la bandaje. (FG, romi)

De exemplu locurile de muncă. Dacă se duce un țigan cu roman la locul de muncă, va fi acceptat romanul. Țiganul va fi lăsat deoparte. Dacă s-ar duce la o cofetărie sau oriunde la orice magazin și un țigan și un roman, țiganul sta la coadă chiar dacă e mai în față. (FG, romi)

Pe fata mea a pus-o în ultima banca că a spus că e țigancă și mi-a spus să spun mersi că nu a luat-o și a călcat-o în picioare ca a supărat-o. (FG, romi)

Depinde de percepția persoanelor din grupul din care fac parte. Persoanele cu dizabilități, ne considerăm cele mai discriminate, persoanele de etnie roma tot se considera cele mai discriminate. Fiecare se consideră cel mai discriminat. Fenomenul acesta este există în România și parcă din ce în ce mai mult se agravează. (FG, organizații)

Știu mama seropozitivă refuzată la două maternități, acceptată cu greu la Cantacuzino din cauză că singura maternitate care acceptă fără nicio problemă persoane seropozitive era închisă din cauza incendiului, Giulești. Un singur medic accepta de acolo. (FG, organizații)

Toleranță și discriminare percepută față de minoritățile etnice

Aproximativ un sfert (24%) dintre subiecții care au răspuns la chestionar au afirmat că **apartenența etnică** este importantă în mare și foarte măsură pentru **reușita în viață**. Dacă ar fi să facem o ierarhie a aspecte vieții cotidiene care sunt percepute a fi influențate în mai mare măsură de către apartenența etnică, putem menționa:

- ocuparea unui loc de muncă;
- dobândirea unei locuințe;
- accesul la servicii medicale;
- accesul la servicii juridice;
- accesul la servicii publice/administrative;

- accesul la educație.

Observăm că domeniul în care discriminarea acționează cel mai puternic pare a fi **angajarea**, mai ales grupul minoritarilor² resimțind prejudecățile etnice atunci când vine vorba despre ocupare. Comparativ cu majoritarii³, minoritarii percep în mai mare măsură discriminarea și în **instituțiile publice precum primăriile sau în spitale**, acest lucru datorându-se probabil puterii discreționare de care dispun angajații acestor. Nivelul cel mai scăzut de discriminare este resimțit în **cadrul școlilor**.

Minoritarii în oglinda majoritarilor și majoritarii în propria oglindă

Romii constituie în cele mai multe cazuri ținta unor prejudecăți și comportamente discriminatoare în viața cotidiană. Indiferent dacă respondenții aparțin grupului majoritar sau celui al minorităților au mai degrabă o părere proastă sau foarte proastă față de romi. Toleranța populației este semnificativ mai mare față de etnicii germani și maghiari comparativ cu populația romă. 17% din respondenții de etnie română și 20% dintre respondenții de altă etnie au o părere bună și foarte bună despre etnicii romi (v. Figura 3-5)

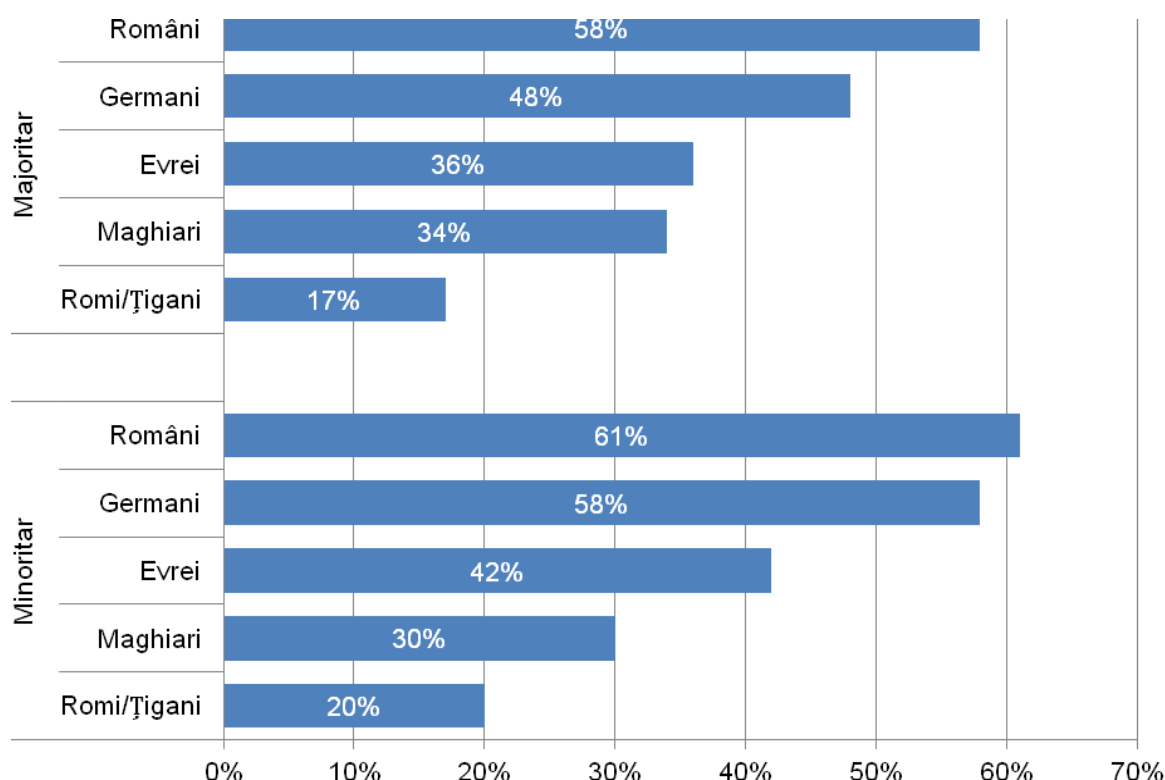

Figura 3-5 - Ce părere aveți despre cei mai mulți dintre...?

² Cei care s-au declarat de etnie maghiară, romă, germană sau de altă etnie

³ Cei care s-au declarat de etnie română

* Cifrele reprezintă ponderea aprecierilor “foarte bună” și “bună” la întrebarea “Ce părere aveți despre cei mai mulți dintre...?” Diferențele până la 100% în cadrul fiecărei categorii analizate sunt reprezentate de proporțiile celor care au aprecieri de “nici bună, nici proastă”, “prostă”, „foarte proastă” sau ale celor care nu au putut face aprecieri.

Exemplu de mod de citire a datelor: 58% dintre etnicii români au o părere bună și foarte bună despre cei mai mulți dintre români. 61% dintre minoritari au o părere bună și foarte bună despre cei mai mulți dintre români

Față de **minoritatea maghiară** se observă anumite forme de ostilitate etnocentrică majoritară (atitudini negative față de manifestări cultural-identitare maghiare, cum ar fi de exemplu folosirea în public a limbii maghiare). Comparativ cu aceștia, percepția față de **germani** este semnificativ mai bună (48% dintre etnicii români au o opinie bună și foarte bună față de germani).

O temă specifică studiilor care abordează problematica discriminării, este aceea de a găsi acele stereotipuri prin care se percep reciproc etniile (v. Tabel 3-2):

- **Majoritarii români** se consideră în mai mare măsură muncitori, harnici, toleranți (primitori), generosi. De asemenea, ei sunt și critici față de ei înșiși, văzându-se mai *dezbinăți, lași, puțin încrezători în sine, neserioși, necinstiți*.
- **Romii** sunt percepuți mai ales în termeni negativi: *leneși, agresivi, necinstiți, fără respect față de lege*. Ei sunt apreciați pentru: unitate (solidaritate), curaj, îndrăzneală.
- **Maghiarii** sunt prețuiți pentru că sunt: uniți, muncitori, harnici. Stereotipurile negative privind această naționalitate se referă la faptul că sunt: *intoleranți, agresivi, zgârciți*.
- **Germanii** sunt caracterizați prin următoarele atribute pozitive: muncitori, harnici, cinstiți, serioși, iar ca atributul negativ definitoriu este *zgârcenia*.
- **Evreii** sunt percepuți ca: uniți, muncitori, harnici, pasnici, încrezători în sine, serioși. *Zgârcenia* este stereotipul negativ asociat cu această etnie.

Din discuțiile cu etnicii romi care au participat la focus grupuri putem sintetiza următoarele atribute cu privire la modul cum se autodefinesc: *sufletești, de ajutor, harnici, buni meseriași, amărâți, munciți*.

Sunt sufletești, în al doilea rând te ajută, fie că e roman, țigan, turc, ungur... ajută pe toată lumea. (FG, romi)

Harnici da și nu. Unii da unii nu. (FG, romi)

Sunt niște oameni meseriași pentru că învață meserie de când sunt, de la vârstele foarte fragede.

Fiecare țigan are partea lor de meserie, cizmari, căldărari, sunt și constructori zidari, fiecare... fierari, betoniști. (FG, romi)

Și țiganul e și muncit de mic copil. Și știe ce înseamnă muncă, greutatea. Pentru că un copil de țigan e învățat și cu greul, mai mult cu greul decât cu binele. Pentru că majoritatea țiganilor sunt amărâți, nu sunt chiar cum arată, sunt palate sau la televizoare. Sunt 5 familii dintr-o sută care au, într-adevăr au. Dar restul sunt foarte amărâți. Trăiesc de azi pe mâine. (FG, romi)

Atribute pozitive	% +	% -	Atribute negative
Români			
Muncitori, harnici	57	18	Leneși
Uniți	11	32	Dezbinați
Toleranți (primitori)	33	7	Intoleranți
Pașnici	26	10	Agresivi
Curajoși, îndrăzneți	21	16	Lași
Cinstiți	13	14	Necinstiți
Încrezători în sine	18	15	Puțin încrezători în sine
Generoși	24	12	Zgârciți
Serioși	12	14	Neserioși
Politicoși	16	9	Nepoliticoși
Cu respect față de lege	11	10	Fără respect față de lege
De încredere	13	10	De puțină încredere
Romi			
Muncitori, harnici	4	45	Leneși
Uniți	58	7	Dezbinați
Toleranți (primitori)	7	13	Intoleranți
Pașnici	5	45	Agresivi
Curajoși, îndrăzneți	20	11	Lași
Cinstiți	2	35	Necinstiți
Încrezători în sine	12	6	Puțin încrezători în sine
Generoși	3	8	Zgârciți
Serioși	2	25	Neserioși
Politicoși	2	26	Nepoliticoși
Cu respect față de lege	2	32	Fără respect față de lege
De încredere	1	23	De puțină încredere
Maghiari			
Muncitori, harnici	24	2	Leneși
Uniți	34	4	Dezbinați
Toleranți (primitori)	9	17	Intoleranți
Pașnici	12	13	Agresivi
Curajoși, îndrăzneți	14	5	Lași
Cinstiți	12	4	Necinstiți
Încrezători în sine	13	6	Puțin încrezători în sine
Generoși	6	11	Zgârciți
Serioși	13	5	Neserioși
Politicoși	11	7	Nepoliticoși
Cu respect față de lege	7	3	Fără respect față de lege
De încredere	7	6	De puțină încredere
Evrei			
Muncitori, harnici	14	2	Leneși
Uniți	22	3	Dezbinați
Toleranți (primitori)	6	9	Intoleranți
Pașnici	13	4	Agresivi
Curajoși, îndrăzneți	9	4	Lași
Cinstiți	10	4	Necinstiți
Încrezători în sine	13	6	Puțin încrezători în sine
Generoși	5	20	Zgârciți
Serioși	12	3	Neserioși
Politicoși	10	2	Nepoliticoși
Cu respect față de lege	7	1	Fără respect față de lege
De încredere	6	6	De puțină încredere
Germani			
Muncitori, harnici	33	0	Leneși
Uniți	19	2	Dezbinați
Toleranți (primitori)	9	9	Intoleranți
Pașnici	15	4	Agresivi
Curajoși, îndrăzneți	13	1	Lași
Cinstiți	27	1	Necinstiți
Încrezători în sine	14	4	Puțin încrezători în sine
Generoși	11	16	Zgârciți
Serioși	27	2	Neserioși

Politicoși	19	2	Nepoliticoși
Cu respect față de lege	20	1	Fără respect față de lege
De încredere	18	3	De puțină încredere

Tabelul 3-2 Stereotipuri legate de diferitele etnii

Exemplu de mod de citire a datelor: 57% dintre etnicii români se percep ca muncitori, harnici, 32% se percep ca dezbinați. 58% dintre intervievați îi percep pe romi ca uniți.

Distanța socială față de minoritățile etnice

O altă măsură a toleranței între etnii este reprezentată de **acceptarea interacțiunilor interetnice în viața cotidiană**, iar distanța socială este un efect al modului cum acționează stereotipurile asupra comportamentului. Indivizii sau grupurile se „distanțează” de alte grupuri prin luări de poziție, prin anumite comportamente, atitudini, etc. Folosind scala distanței sociale a lui E.S. Bogardus se pot constitui și calcula o serie de indici care să exprime matematic gradul de acceptare al indivizilor. În cazul cercetării de față am folosit scala respectivă cu cei șapte itemi cunoscuți⁴ și le-am aplicat pentru următoarele etnii: maghiari, romi, evrei, arabi, germani.

În urma aplicării scalei Bogardus am calculat urmării indici:

- *Indicele Contactelor Sociale* (ICS) – denotă deschiderea spre alte etnii, minorități. Se acordă note de la 5 (acceptare totală) până la 0 (respingere totală).

- *Indicele Distanței Sociale* (IDS) – denotă tot deschiderea spre alte etnii prin numărul de contacte sociale admise, dar în sens invers: cu cât gradul de acceptare este mai mare, cu atât “distanța socială” este mai mică. Se acordă note de la 0 (acceptare totală) până la 5 (acceptare de vizitatori în propria țară).

- *Indicele Calității Contactelor Sociale* (ICCS) – indicator calitativ obținut prin însumarea scorurilor aferente. În care 15 reprezintă acceptare foarte puternică (maximă deschidere față de respectivul grup) și 1 acceptare slabă (minimă deschidere față de respectivul grup).

Grupuri etnice față de care se solicită atitudinea de acceptare / neacceptare	Indici din total eșantion		
	IDS	ICS	ICCS
Maghiari	2.50	3.50	8.85
Romi	3.16	2.84	6.39
Evrei	2.94	3.06	7.17
Arabi	3.03	2.97	6.83
Germani	2.71	3.29	8.04

Tabelul 3-3 - Indici calculați pe baza scalei Bogardus pentru minorități

Datele obținute relevă faptul că **romii** reprezintă etnia față de care majoritarii sunt cel mai puțin deschiși. Interacțiunea este în mai mare măsură acceptată de către populația majoritară dacă are loc în spațiul public (la locul de muncă, locuitori ai României), spațiul privat fiind mai puțini dispuși să-l partajeze cu etnicii romi. În ceea ce privește acceptarea ca membru al familiei, se

⁴ „Sunteți de acord să acceptați să vă căsătoriți /să aveți prieteni / să lucrați împreună / să aveți vecini de locuință / să aibă cetățenia dvs / să viziteze țara dvs...?” A se vedea S. Chelcea, *Metodologia cercetării sociologice*, Ed. Economică, București, 2004.

observă o reticență a populației de etnie română nu doar față de romi ci și față de arabi sau evrei.

Dacă ordonăm scorurile la ICCS pe o scală a atitudinilor față de grupurile etnice, observăm că majoritarii au o atitudine puternic pozitivă față de germani și una puternic negativă față de romi.

Toleranță și discriminare percepută față de minoritățile sexuale, religioase, bolnavi de SIDA, persoane cu handicap

Problema minorităților sexuale, este o temă din ce în ce mai frecvent discutată în întreaga lume, se vorbește tot mai mult de adoptarea legilor antidiscriminare a grupurilor minoritare, legi despre egalitatea în drepturi a tuturor grupurilor inclusiv a comunității LGBT (Lesbiene, Gay, Bisexuali, Transsexuali); dar în ceea ce privește societatea românească, din mai multe cauze precum tradițiile, religia, necunoașterea ș.a. acest subiect continuă să rămână un tabu. Un posibil motiv, în afară de cele enumerate mai sus, ar putea fi și faptul că în perioada comunistă termenii precum minoritate sexuală, homosexualitate, gay, lesbiană, bisexual, nu existau în general în limbajul comun sau erau considerate a fi devieri psihice sau de comportament și urmau a fi pedepsite prin lege.

Așa cum am menționat deja, datele de sondaj arată că populația percepe că minoritățile sexuale sunt discriminate în România. **Alături de romi, grupul minorităților sexuale este cel mai stereotipizat, putându-se vorbi de un important potențial de homofobie în rândul populației din România.** Luând în considerare diferite aspecte care vizează toleranța față de homosexuali, observăm că:

- 55% din populație resimte un anumit disconfort cu privire la interacțiune cotidiană cu un homosexual;
- 56% nu ar lua masa cu un homosexual;
- 85% nu ar dori să bea din același pahar din care a băut un homosexual
- 85% dintre respondenți ar fi deranjați dacă o persoană de același sex le-ar face avansuri.

Toleranța față de homosexuali crește pe măsură ce crește și distanța socială, 47% dintre intervievați ar accepta ca și coleg de muncă un homosexual (v. Figura 3-6).

În funcție de caracteristicile socio-demografice putem menționa că:

- **femeile** sunt mai tolerante față de minoritățile sexuale comparativ cu bărbații;
- **tinerii** (18-29 de ani) sunt mai toleranți față de minoritățile sexuale comparativ cu vârstnici (50 de ani și peste);
- locuitorii din **mediul urban** sunt mai toleranți comparativ cu cei din rural;

- la nivel de regiuni de dezvoltare putem spune că rezidenții în **București** și cei din localitățile din nord-est sunt mai deschiși în a avea interacțiuni cotidiene cu homosexualii;
- cu cât respondenții sunt **mai educați** cu atât sunt mai dispuși în a accepta diversitatea sexuală.

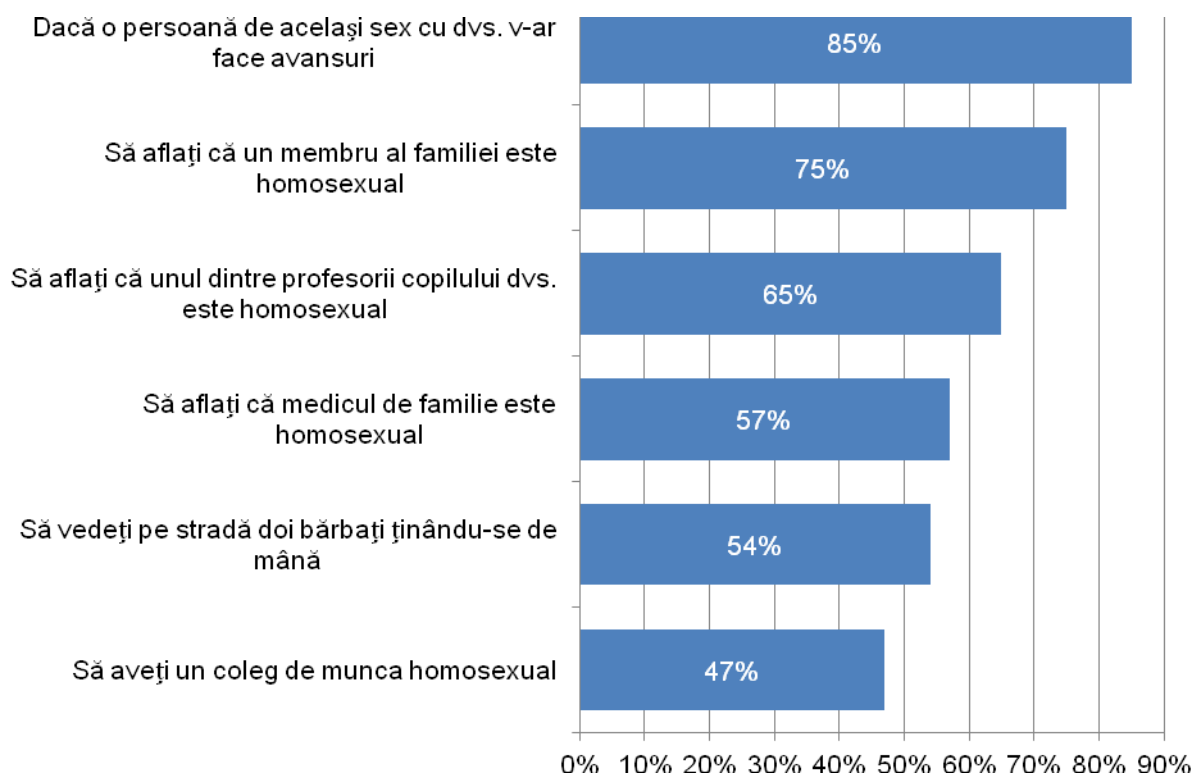

Figura 3-6 - Cât de mult v-ar deranja... ?

* Cifrele reprezintă ponderea aprecierilor “foarte mult” și “mult”. Diferențele până la 100% în cadrul fiecărei categorii analizate sunt reprezentate de proporțiile celor care au aprecieri de “puțin”, “foarte puțin/deloc”, sau ale celor care nu au putut face aprecieri.

Exemplu de mod de citire a datelor: 85% dintre respondenți ar fi deranjați în mult și foarte mult dacă o persoană de același sex le-ar face avansuri.

Din analiza datelor calitative rezultă că populația este mai dispusă spre atitudini tolerante în măsura în care minoritățile sexuale nu își afișează în mod ostentativ diversitatea (parade, gesturi intime în public, etc.).

Când a fost mitingul au fost luați la bătaie cu pietre. Deci lumea nu îi acceptă pentru faptul că sunt așa cum sunt, mai ales să se afișeze în public. (FG, populație)

Mie mi se pare una dintre categoriile cele mai tari și cei care lupta cel mai mult pentru a scăpa de această discriminare și sunt total de acord cu paradele lor, cu mișcările lor. Mi se pare că se luptă pentru un drept, pentru natura lor pe care nu mai vor să și-o ascundă. Și în câțiva ani o să fie ceva normal, poate zeci de ani, poate în România sute,

dar vor fi la un moment dat normal. Eu nu am nimic cu ei cu condiția să-și țină intimitatea sub plapumă lor. (FG, populație)

Analizând rezultatele obținute în urma prelucrării datelor obținute prin aplicarea *Tehnicii asociațiilor libere Scalei distanței sociale a lui Bogardus*, că raportat la celelalte grupuri sociale sau etnii, față de minoritățile sexuale **atitudinea populației este intens negativă**, respectiv gradul de acceptare este scăzut.

Grupuri sociale față de care se solicită atitudinea de acceptare / neacceptare	Indici din total eșantion		
	IDS	ICS	ICCS
Un homosexual	3.62	2.38	4.84
O persoană cu handicap fizic	2.81	3.19	7.56
O persoană infectată cu HIV/bolnavă de SIDA	3.39	2.61	7.56
Un imigrant	2.86	3.14	7.43
O persoană cu o credință religioasă diferită de a dvs.	2.74	3.26	7.86

Tabelul 3- 4 - Indici calculați pe baza scalei Bogardus pentru grupuri sociale

Toleranța față de persoanele infectate cu HIV/SIDA

Atitudinile intolerante față de romi, minorități sexuale se asociază semnificativ cu intoleranța față de persoanele infectate cu HIV/SIDA. 48% dintre cei care au luat parte la sondaj au declarat că nu s-ar simți confortabil în preajma unei persoane infectate cu HIV / bolnave de SIDA. La nivelul interacțiunii directe, tendințele de evitare / respingere a persoanelor care suferă de această maladie se nuanțează: 50% dintre intervievați ar lua masa cu o persoană despre care știu că este infectată cu HIV, dar 84% nu ar folosi același pahar din care a băut un individ cu astfel de probleme.

Deși ponderea celor care ar avea rețineri în a face public faptul că cineva din familie este infectat cu HIV (38%) este aproximativ egală cu a celor care ar ascunde acest lucru (39%), atunci când ar veni vorba de îngrijirea unei rude infectate, 76% ar fi de acord să îi acorde suport.

Populația este mai tolerantă în ceea ce privește accesul la educație al elevilor/ studenților care au astfel de probleme de sănătate (72%), acceptarea scade ușor când este vorba de un dascăl (65% cred că un profesor infectat cu HIV ar putea să predea în școală).

Persoanele cu handicap, pentru că nu se pot integra în societate, că nu au un loc asigurat. Pentru că au dizabilitățile pe care le au și oamenii să uita la ei ciudat. Îi înjură pe stradă. (FG, populație)

O persoană cu handicap dacă merge să-și caute de muncă în 10 locuri și un rom care merge să-și caute de muncă în 10 locuri, persoană cu dizabilități își găsește sigur, romul nu. Pentru că cei de acolo empatizează și zic că „poate și eu aș putea să fiu așa, dar rom nu aș putea să fiu niciodată”. Deci în gândirea asta... e discutabil. (FG, populație)

Percepția egalității de șanse între bărbați și femei

În linii generale, rezultatele sondajului confirmă prezența modelului patriarhal în societatea românească, potrivit căruia principala responsabilitate a femeii este de a avea grijă de familie și de gospodărie. Astfel, majoritatea respondenților, atât bărbați, cât și femei, sunt de acord cu afirmații de genul: bărbatul este capul familiei, este mai mult datoria bărbaților să aducă bani în casă, este mai mult datoria femeilor să se ocupe de treburile casei. (v. Figura 3.7)

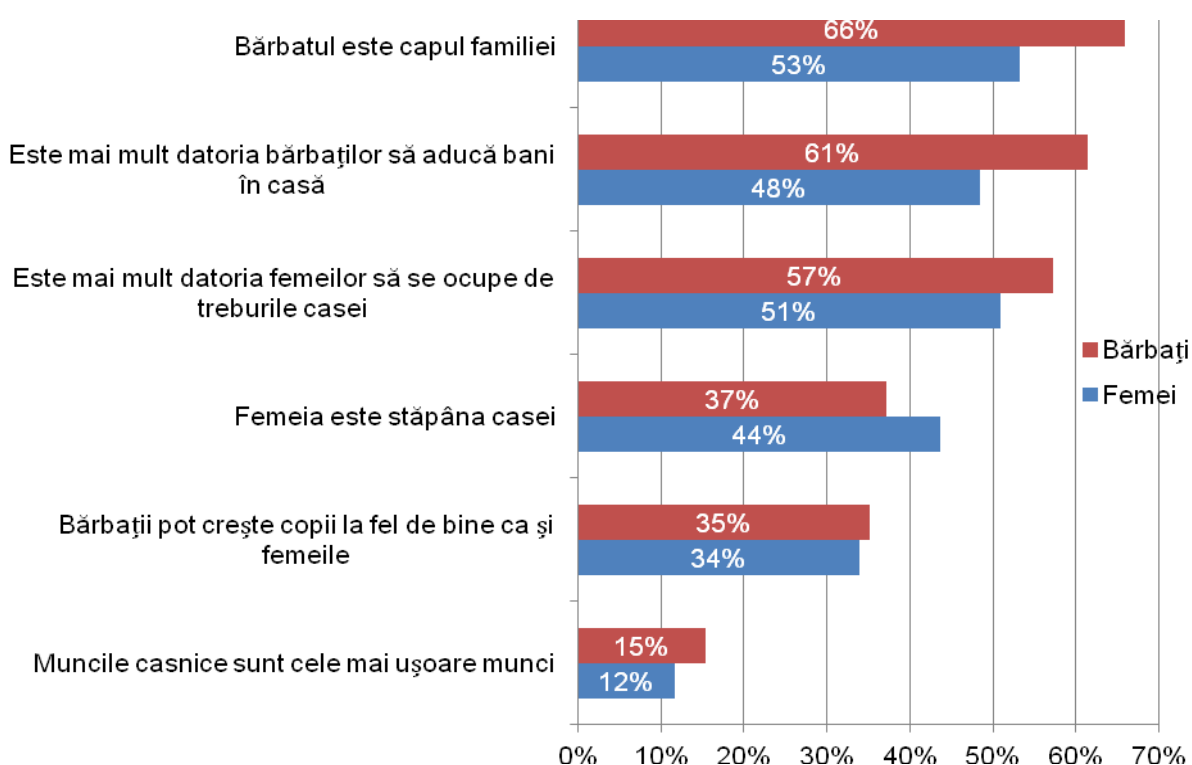

Figura 3-7 - Stereotipuri de gen

* Cifrele reprezintă ponderea aprecierilor “acord total” și “acord parțial”. Diferențele până la 100% în cadrul fiecărei categorii analizate sunt reprezentate de proporțiile celor care au aprecieri de “nici acord nici dezacord”, “dezacord parțial” “dezacord total”, sau ale celor care nu au putut face aprecieri.

Exemplu de mod de citire a datelor: 66% dintre respondenții de sex masculin cred că bărbatul este capul familiei.

În raport cu diferitele categorii socio-demografice, atitudinile tradiționaliste se întâlnesc mai degrabă la: persoanele vârstnice, din mediul rural, cu educație scăzută, rezidente în sud-estul țării.

Câteva opinii cu privire la stereotipurile de gen extrase din focus grupuri sunt prezentate mai jos:

O verișoară de-a mea din Buzău are o fată care a terminat facultatea și nu-și găsește de lucru pentru că e fata. (FG, populație)

Deci eu cunosc multe sudorițe care sudau mai bine că bărbații... și la ce? La țevile de circula apa în București acum. La canalizare. Intră pe țeavă și suda interior- exterior. Cunosc 3-4 femei care erau sudorițe. (FG, populație)

Ar putea dar sunt patroni care vor numai bărbați. Pentru că ei nu depind de maternitate, ei nu se vaită de anumite boli. Sunt bărbați... (FG, populație)

Bărbații cam nu vor să recunoască când o femeie e mult mai deșteaptă și mult mai descurcăreața în domeniul în care lucrează sau dacă sunt la volan, sau sunt cântăreață sau medic sau nu vrea să recunoască, „da mă într-adevăr, mai bună ca mine”. (FG, romi)

Notorietatea CNCD și a altor instituții de gen

Unul dintre obiectivele acestui studiu s-a axat pe **identificarea notorietății Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)**. Gradul de cunoaștere al populației cu privire la această instituție s-a măsurat împreună cu al altor instituții care se ocupă de apărarea drepturilor cetățenilor. Un procent semnificativ dintre subiecții intervievați (64%) au auzit de **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)** (v. Figura 3-8)

În funcție de caracteristicile socio-demografice, putem contura un **profil al indivizilor în rândul cărora CNCD se bucură de o mai mare notorietate**: femeie, persoană de vârstă medie (30-49 de ani), studii medii (liceul sau școală post-liceală), persoane informate (se uită zilnic la TV sau citesc presă, sau navighează pe internet), din mediul urban, din sudul țării.

Principala sursă de informare pentru cei care au auzit de CNCD o reprezintă mass media: 91% dintre cei care știu de CNCD s-au informat de la TV / radio, iar mai puțin de un sfert (20%) au menționat presa scrisă.

La nivel de **încredere în această instituție**, cei mai mulți dintre respondenți sunt mai degrabă neutri în aprecieri (24% nu au nici multă, nici puțină încredere, 5% nu știu sau nu pot aprecia), 24% au puțină și foarte puțină încredere și aproximativ 11% au multă și foarte multă încredere.

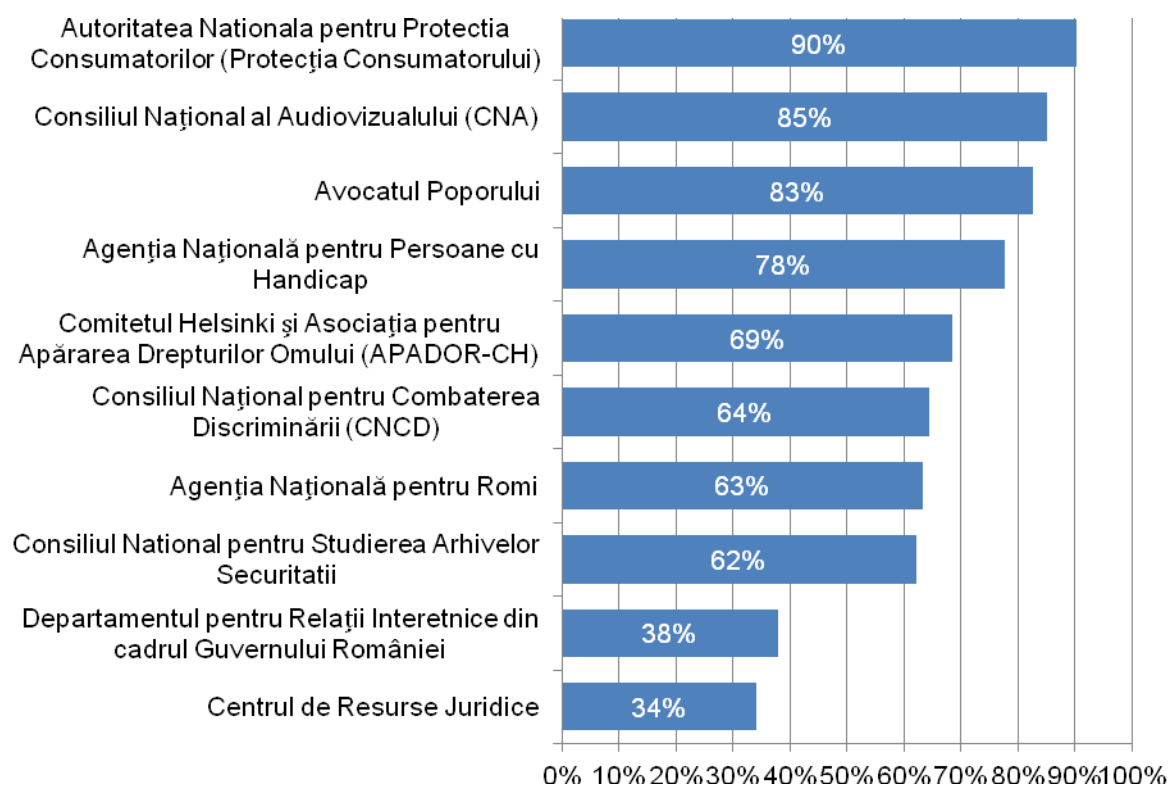

Figura 3- 8 - Notorietatea CNCD și a altor instituții de gen

* Cifrele reprezintă ponderea aprecierilor "DA". Diferențele până la 100% în cadrul fiecărei categorii analizate sunt reprezentate de proporțiile celor care au răspuns că "nu au auzit", sau ale celor care nu au putut face aprecieri.

Exemplu de mod de citire a datelor: 90% dintre respondenții au afirmat că au auzit de Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorului.

Nivelul de încredere relativ scăzut poate fi explicat prin asociere cu **evaluarea activității acestei instituții**: 20% dintre respondenți evaluează activitatea CNCD ca fiind bună și foarte bună, iar aproximativ o treime sunt mai degrabă nemulțumiți de eficiența acțiunilor întreprinse în ultimul an. Semnificativă este ponderea non-răspunsurilor (14%) ceea ce poate fi explicat prin faptul că acțiunile instituției nu sunt suficient de vizibile pentru publicul larg.

Concluzii

- 87% dintre intervievați apreciază direcția în care se îndreaptă țara este greșită.
- problemele legate de nivelul de trai, corupție și funcționarea instituțiilor definesc agenda publică a românilor în prezent. Toleranța, discriminarea, problemele de mentalitate sau agricultura reprezintă un grup de teme relativ independente.
- 62% dintre intervievați apreciază că fenomenul discriminării este des și foarte des întâlnit în România.
- persoanele infectate cu HIV/SIDA, homosexuali, persoane de etnie romă și persoane cu handicap sunt percepute ca cele mai discriminate în societatea românească.
- contextele favorizante discriminării diverselor grupuri, în funcție de frecvența percepută, se grupează pe trei categorii: accesul pe piața muncii și exercitarea unei ocupații, în spațiul public și în relație cu autoritățile.
- 24% dintre subiecții care au răspuns la chestionar au afirmat că **apartenența etnică** este importantă în mare și foarte măsură pentru **reușita în viață**. Se percepe că apartenența la o etnie sau alta contează în: ocuparea unui loc de muncă; dobândirea unei locuințe; accesul la servicii medicale; accesul la servicii juridice; accesul la servicii publice/administrative; accesul la educație.
- **Romii** constituie în cele mai multe cazuri ținta unor prejudecăți și comportamente discriminatoare în viața cotidiană. Indiferent dacă respondenții aparțin grupului majoritar sau celui al minorităților au mai degrabă o părere proastă sau foarte proastă față de romi. Toleranța populației este semnificativ mai mare față de etnicii **germani și maghiari** comparativ cu populația romă. 17% din respondenții de etnie română și 20% dintre respondenții de altă etnie au o părere bună și foarte bună despre etnicii romi.
- Prejudecățile și intoleranța față de **populația de romi și minoritățile sexuale** au cotele cele mai ridicate comparativ cu celelalte grupuri minoritare.

- Romii se simt discriminați în contactul cu insituțiile publice și în angajarea în muncă; școala este insituția în care se simt mai puțin discriminați, mai ales ca urmare a creării locurilor speciale pentru romi în învățământul superior.
- Romii reprezintă etnia față de care majoritarii sunt cel mai puțin deschiși. Interacțiunea este în mai mare măsură acceptată de către populația majoritară dacă are loc în spațiul public (la locul de muncă, locuitori ai României), spațiul privat fiind mai puțin dispus să-l partajeze cu etnicii romi. În ceea ce privește acceptarea ca membru al familiei, se observă o reticență a populației de etnie română nu doar față de romi ci și față de arabi sau evrei.
- **Majoritarii români** se consideră în mai mare măsură muncitori, harnici, toleranți (primitori), generosi. De asemenea, ei sunt și critici față de ei înșiși, văzându-se mai *dezbinați, lași, puțin încrezători în sine, neserioși, necinstiți*.
- **Stereotipurile și prejudecățile față de romi** sunt tipice unor situații de reprezentare și raportare la minoritățile marginale și cu un status scăzut: *lene, agresivitate, necinste, lipsă de respect față de lege*.
- Reprezențările sociale ale **maghiarilor de către români** tind către apreciere pozitivă în sfera socio-economică (*muncitori, harnici, uniți*), dar în ceea ce privește unele trăsături cu caracter comunitar ei sunt reprezentați ca: intoleranți, agresivi, zgârciți.
- S-au putut observa anumite **forme de ostilitate etnocentrică majoritară** față de minoritatea maghiară: atitudini negative față de manifestările cultural-identitare maghiare, cum ar fi, de exemplu, folosirea în spațiul public a limbii maghiare.
- **Prejudecățile față de evrei** sunt mai degrabă în registrul pozitiv: uniți, muncitori, harnici, încrezători în sine, pașnici, serioși. Din punctul de vedere al dimensiunii negative, zgârcenia este trăsătura centrală.
- **Germanii** sunt prețuiți pentru că sunt: muncitori, harnici, cinstiți, serioși, iar ca atributul negativ definitoriu este *zgârcenia*.
- **Grupul minorităților sexuale** este cel mai stereotipizat, putându-se vorbi de un important potențial de homofobie în rândul populației din România.

Luând în considerare diferite aspecte care vizează toleranța față de homosexuali, observăm că:

- 55% din populație resimte un anumit discomfort cu privire la interacțiune cotidiană cu un homosexual;
 - 56% nu ar lua masa cu un homosexual;
 - 85% nu ar dori să bea din același pahar din care a baut un homosexual
 - 85% dintre respondenți ar fi deranjați dacă o persoană de același sex le-ar face avansuri.
-
- 48% dintre cei care au luat parte la sondaj au declarat că nu s-ar simți confortabil în preajma unei persoane infectate cu **HIV / bolnave de SIDA**. 50% dintre intervievați ar lua masa cu o persoană despre care știu că este infectată cu HIV, dar 84% nu ar folosi același pahar din care a băut un individ cu astfel de probleme. 76% dintre intervievați ar îngriji o rudă infectată cu HIV.
 - prezența **modelului patriarhal** în societatea românească este confirmat și de acest studiu, din care reiese că principala responsabilitate a femeii este de a avea grijă de familie și de gospodărie. Majoritatea respondenților, atât bărbați, cât și femei, sunt de acord cu afirmații de genul: bărbatul este capul familiei, este mai mult dator la bărbaților să aducă bani în casă, este mai mult dator la femeilor să se ocupe de treburile casei.
 - 64% au auzit de *Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării* (CNCD).
 - **Principala sursă de informare** pentru cei care au auzit de CNCD o reprezintă mass media: 91% dintre cei care știu de CNCD s-au informat de la TV / radio, iar mai puțin de un sfert (20%) au menționat presa scrisă.

BIBLIOGRAFIE

1. *Fenomenul discriminării în România, percepții și atitudini*, - INSOMAR București, 2009
2. *Intoleranță, discriminare, autoritarism în opinia publică*, Institutul pentru Politici Publice, București 2003
3. *Percepții și atitudini ale populației României față de fenomenul de discriminare* – The Gallup Organization, București, 2008
4. *Percepții și atitudini față de fenomenul de discriminare* - CURS București, 2005

ANEXE

GRAFICE

B. Introducere

Figura 1: Credeți că în țara noastră lucrurile merg într-o direcție bună sau într-o direcție greșită?

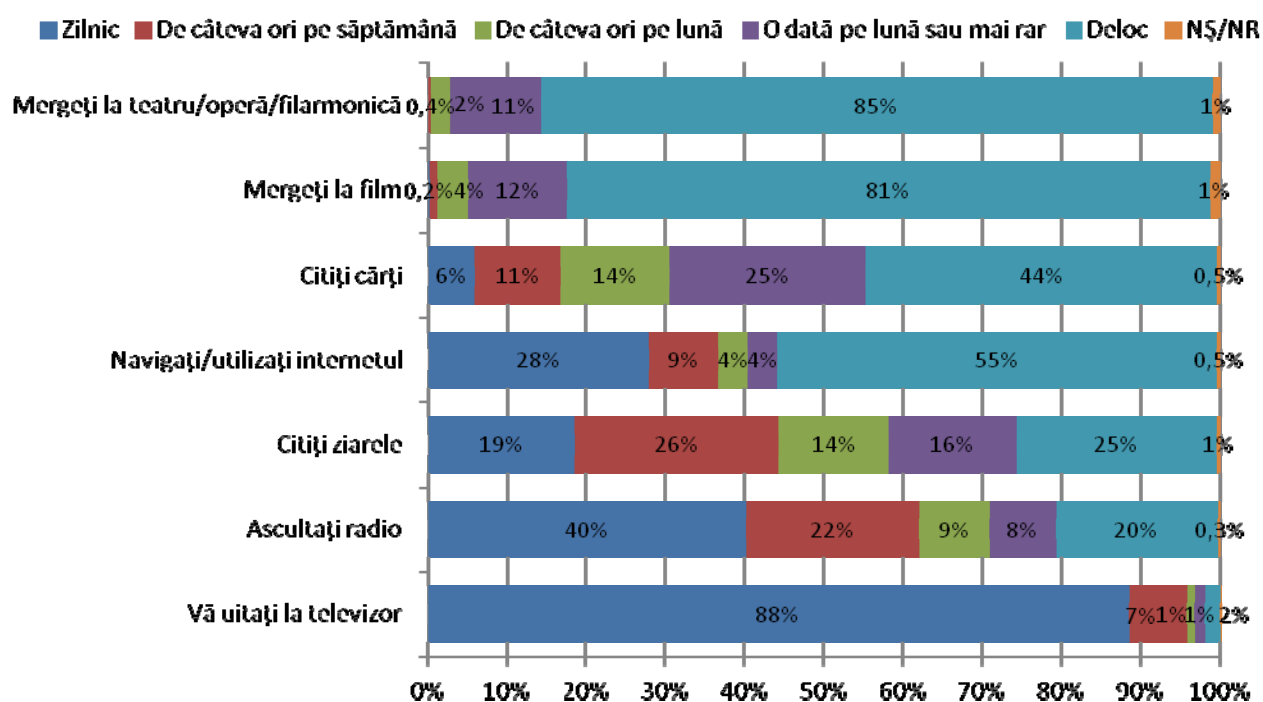

Figura 2: Cât de des ...

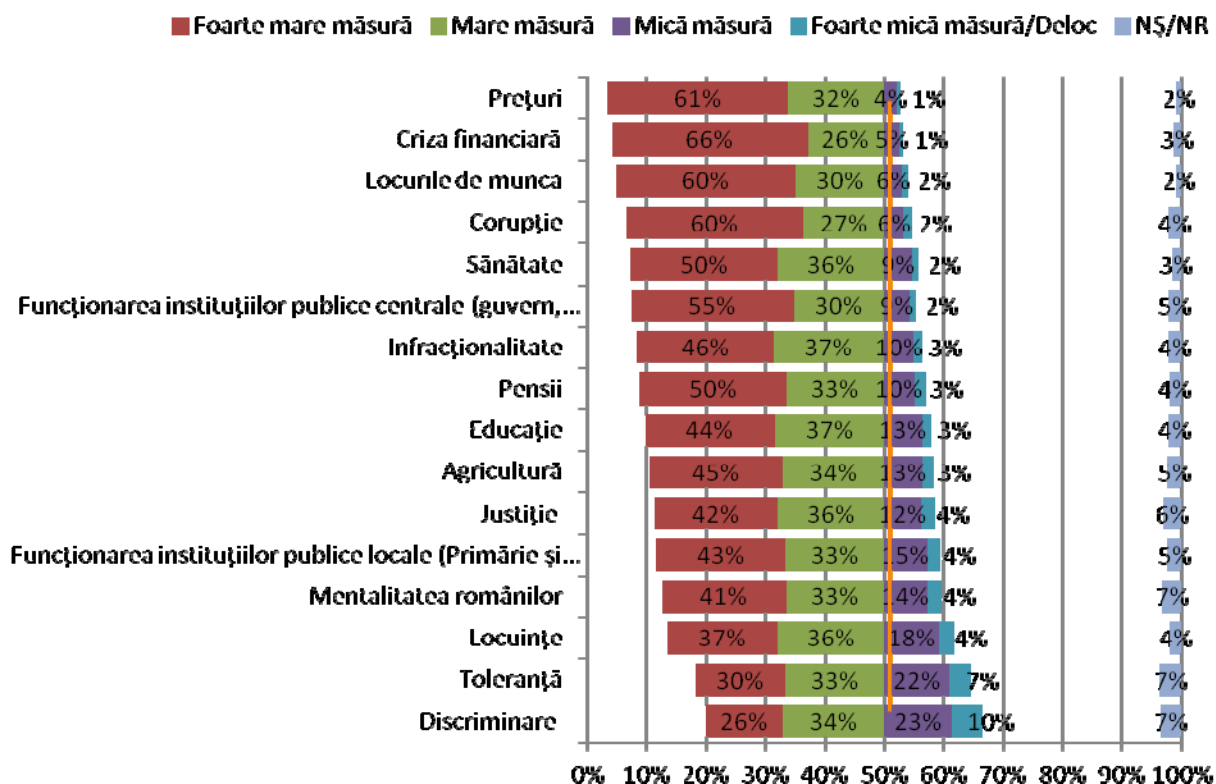

Figura 3: În ce măsură credeți că problemele actuale ale României sunt legate de ...

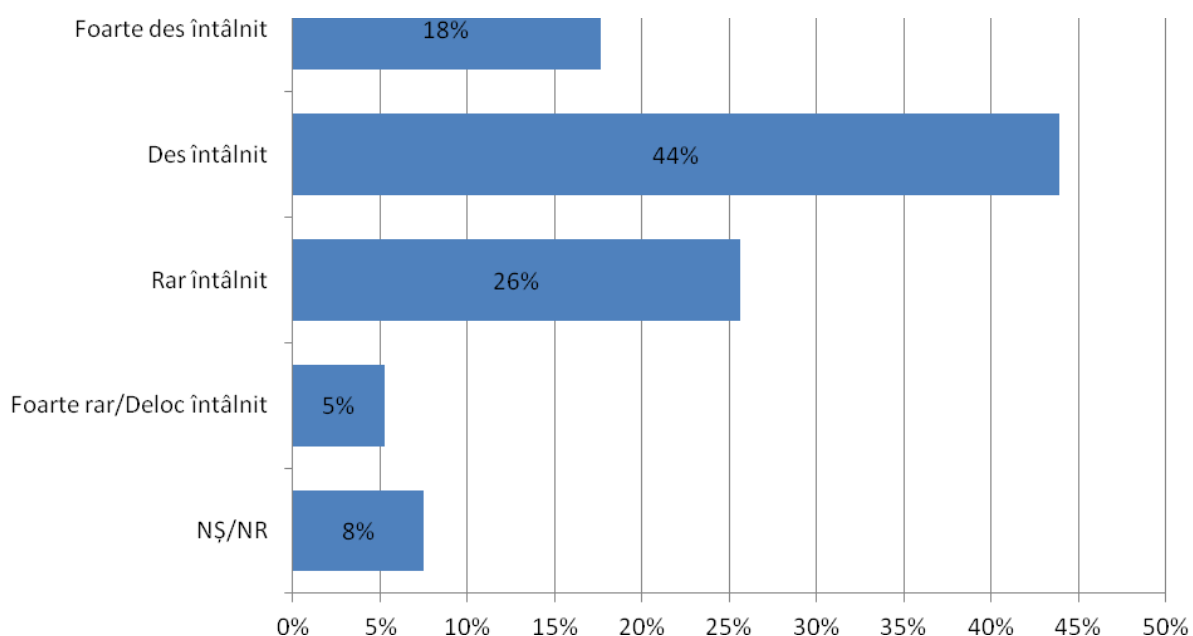

Figura 4: După părerea dumneavoastră fenomenul discriminării în România este...

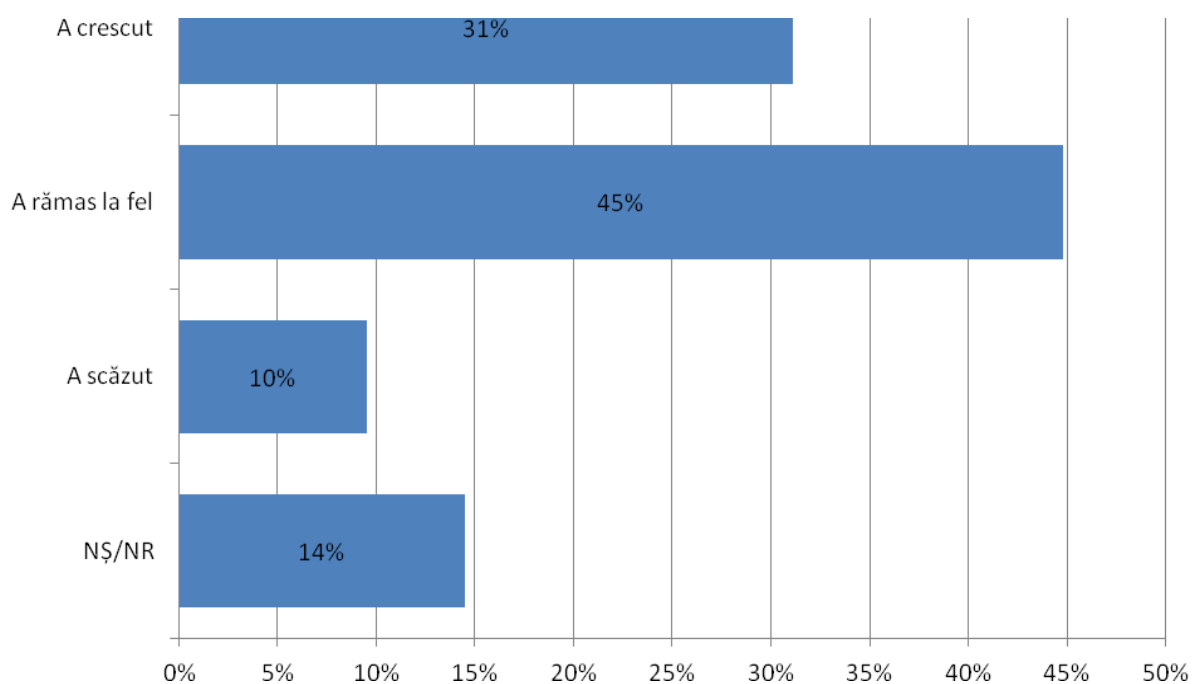

Figura 5: După părerea dumneavoastră, după integrarea în Uniunea Europeană fenomenul discriminării în România în general...

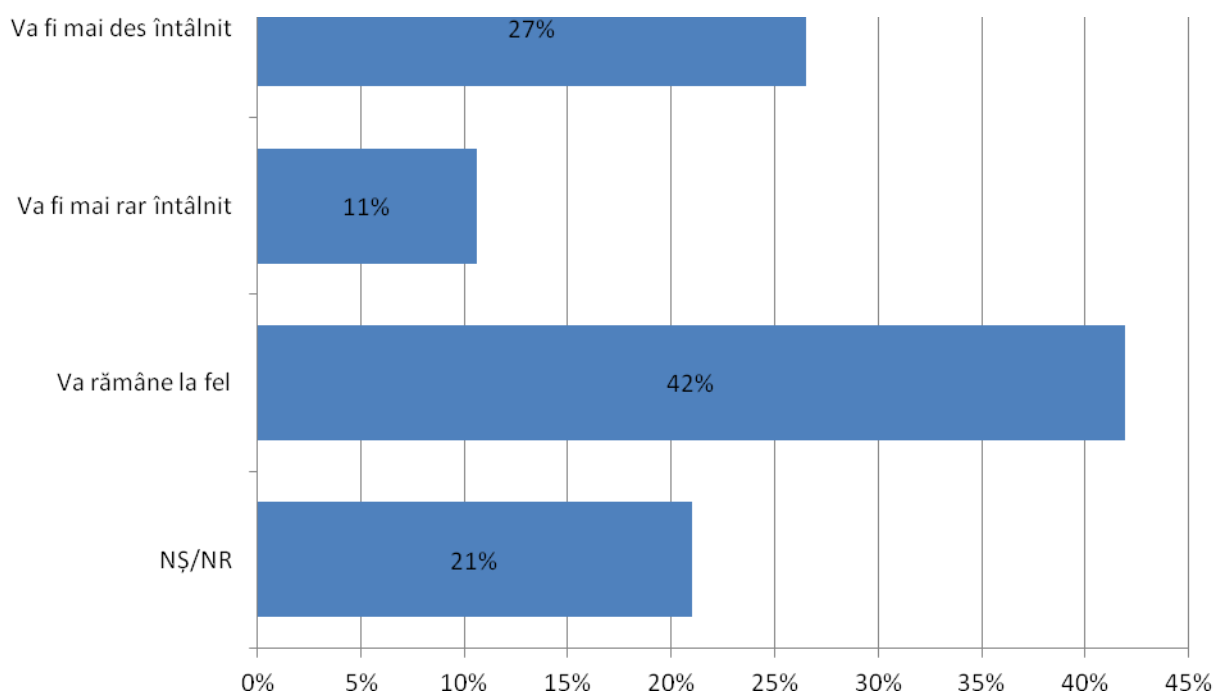

Figura 6: După părerea dumneavoastră în următorul an în România, fenomenul discriminării în România...

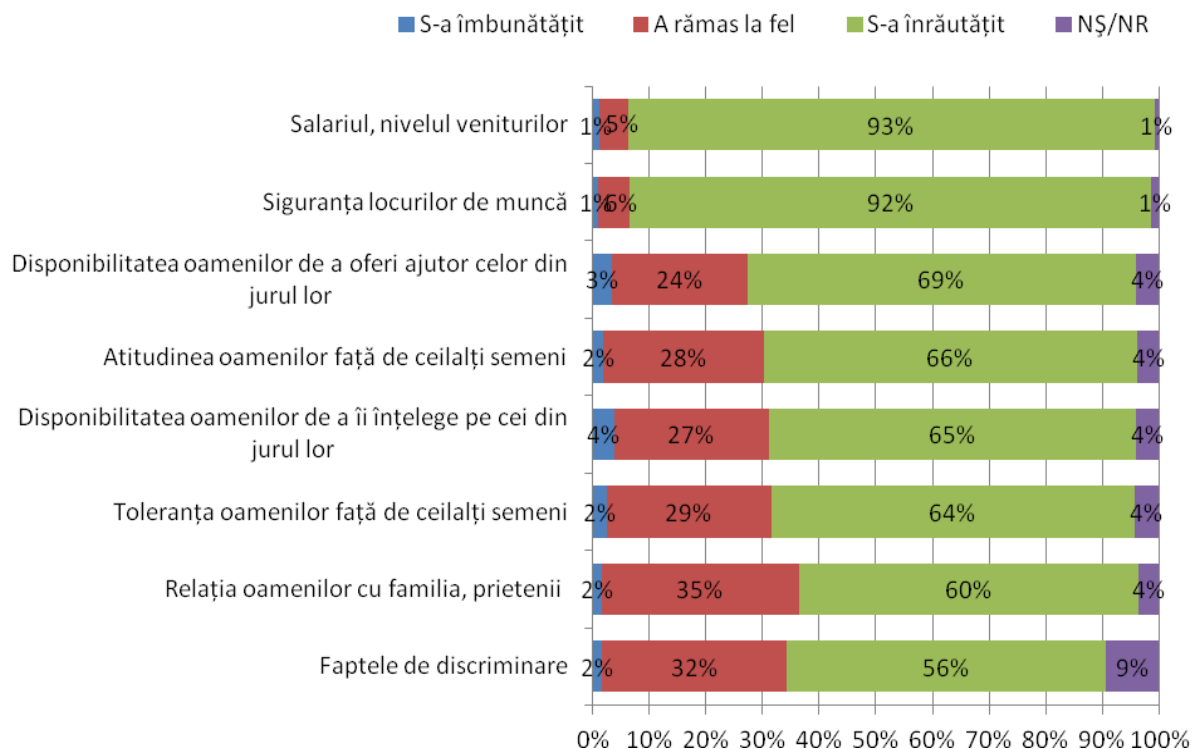

Figura 7: Cum credeți că au fost influențate următoarele aspecte ale vieții de criza economică și financiară din ultimul an?

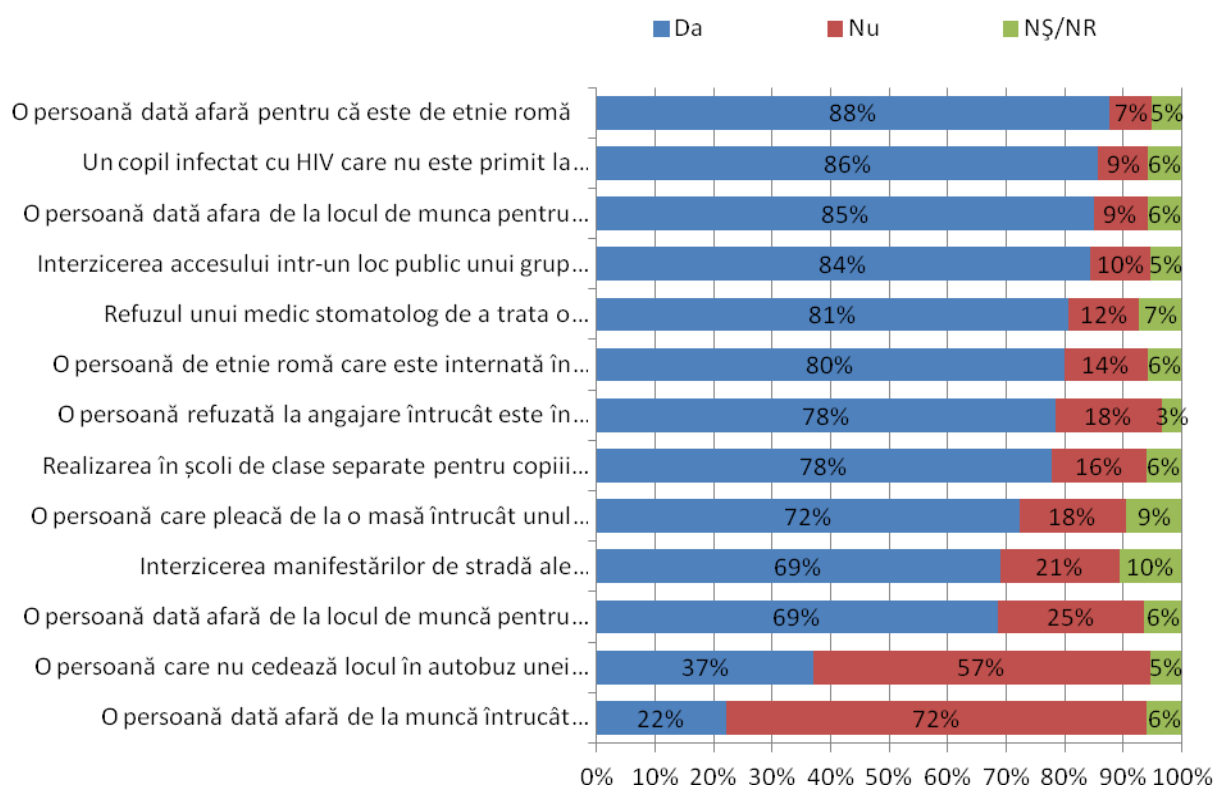

Figura 8: În opinia dvs. următoarele situații reprezintă cazuri de discriminare?

C. Percepții și atitudini privind fenomenul discriminării

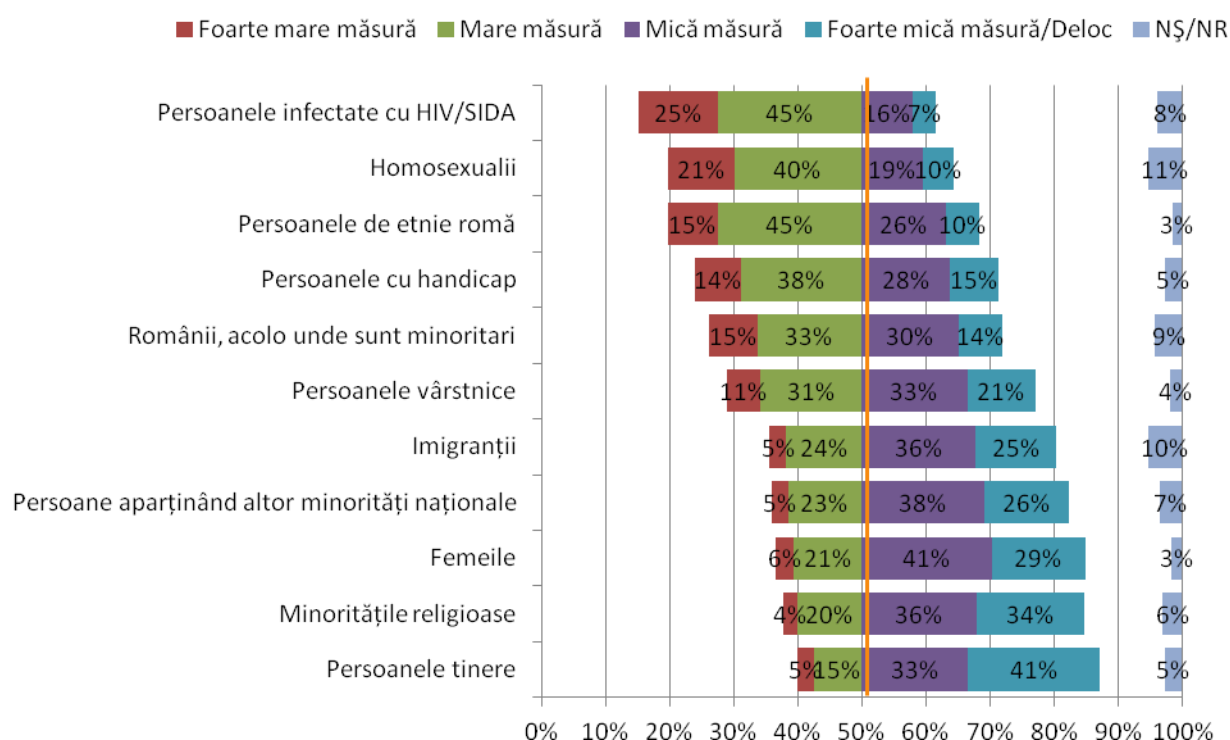

Figura 9: În opinia dumneavoastră, în ce măsură considerați că sunt discriminate în societate următoarele grupuri de persoane?

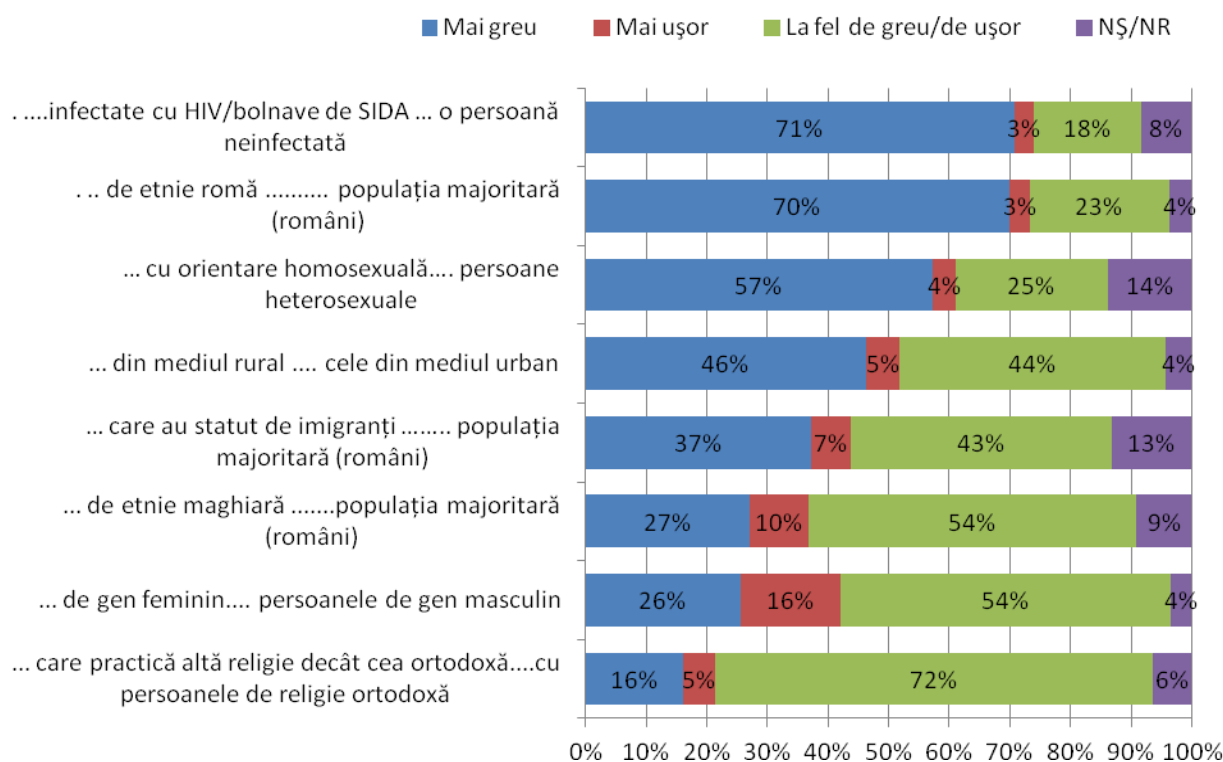

Figura 10: Dumneavoastră considerați că în România, având același nivel de pregătire, persoanele [...] reușesc mai ușor, mai greu, sau la fel de greu/de ușor să obțină un loc de muncă comparativ cu [...]?

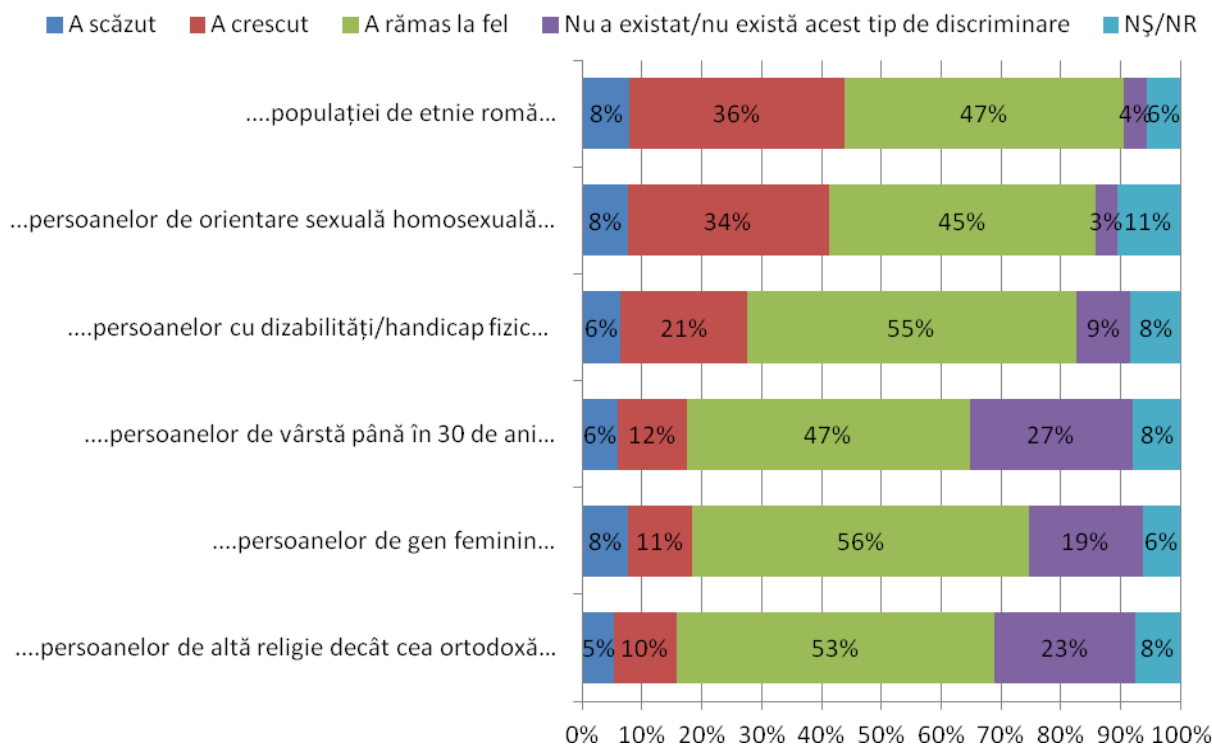

Figura 11: În opinia dumneavoastră, după aderarea României la Uniunea Europeană, gradul de discriminare a a scăzut, a crescut sau a rămas la fel?

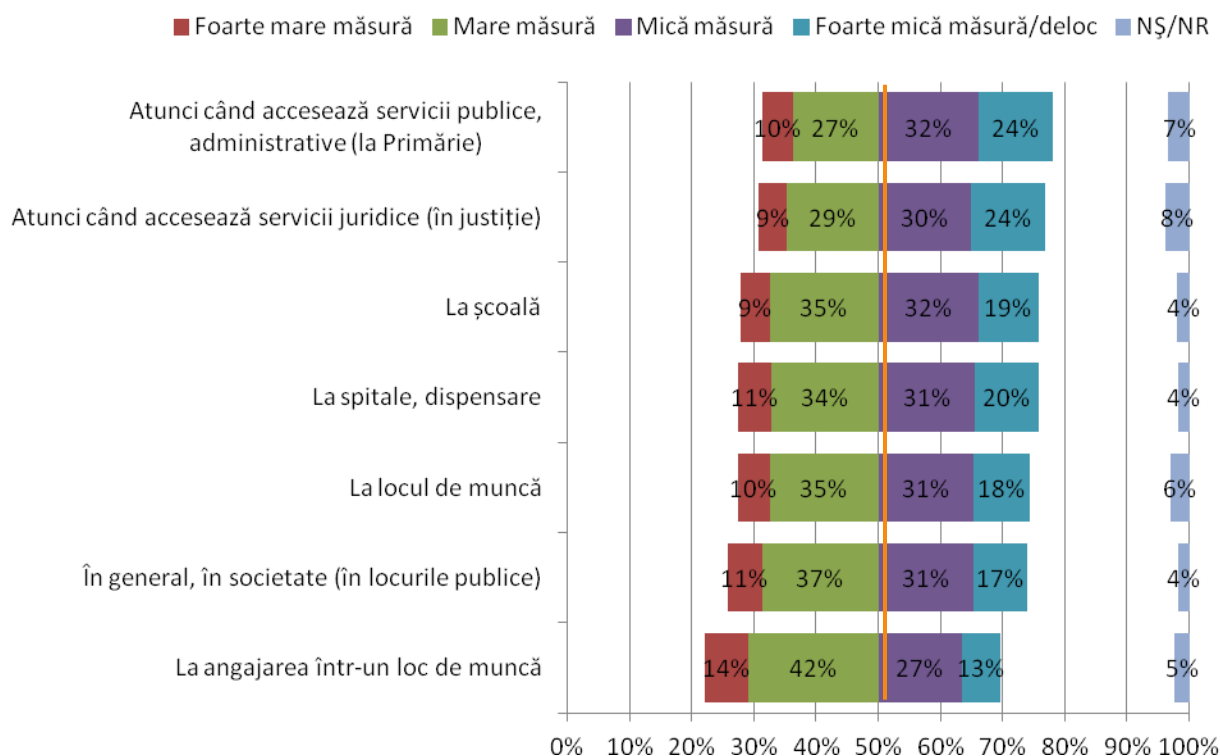

Figura 12: În ce măsură credeți că sunt discriminați romii...?

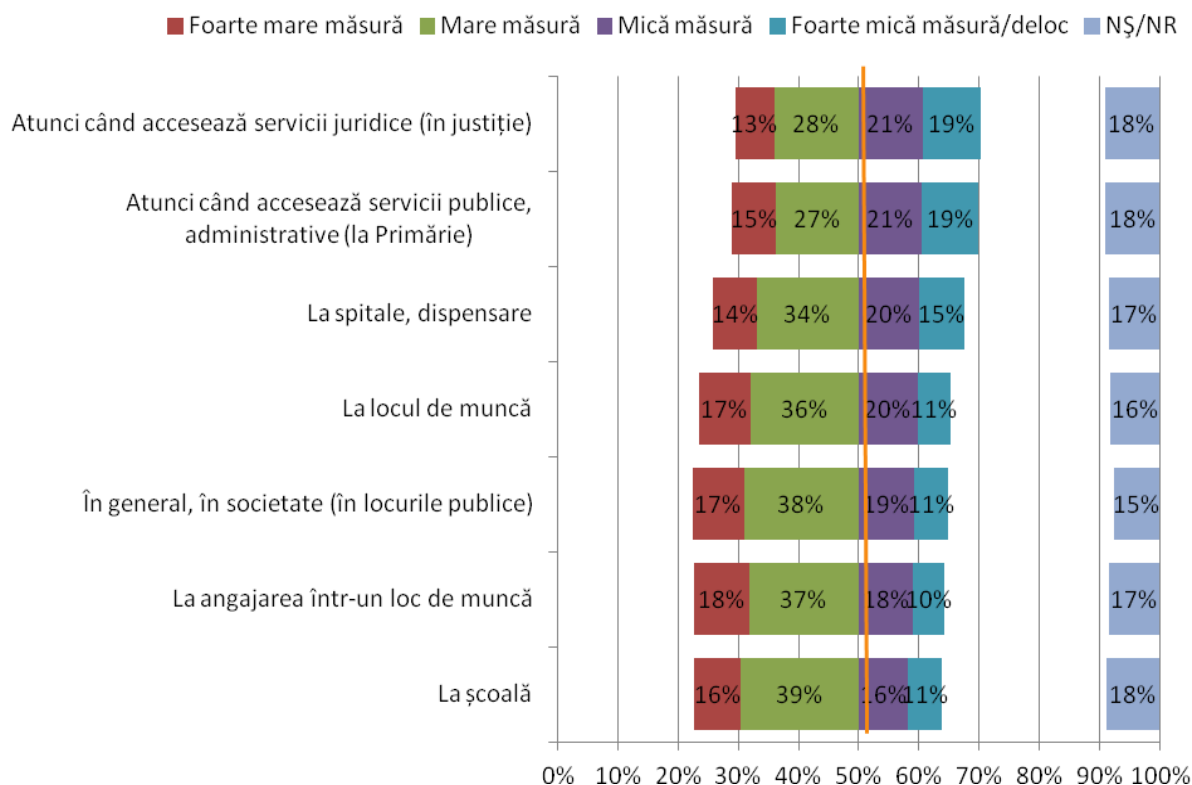

Figura 13: În ce măsură credeți că sunt discriminați homosexualii...?

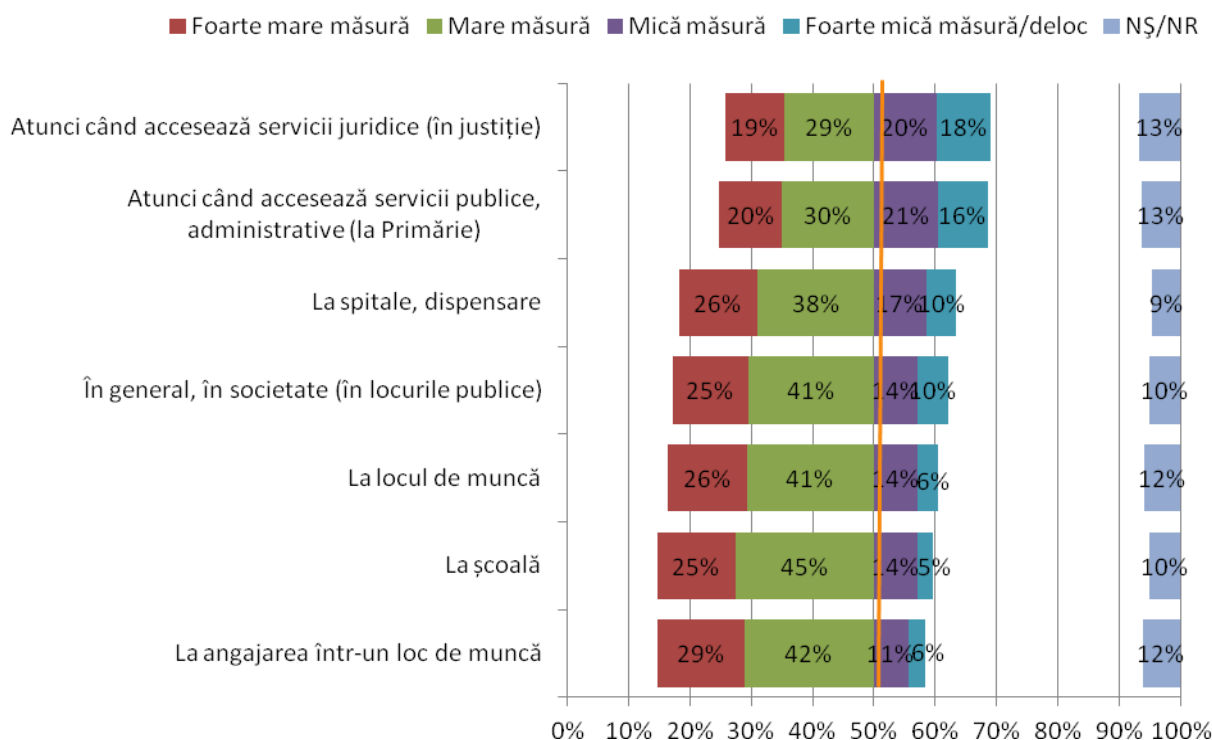

Figura 14: În ce măsură credeți că sunt discriminate persoanele infectate cu HIV...?

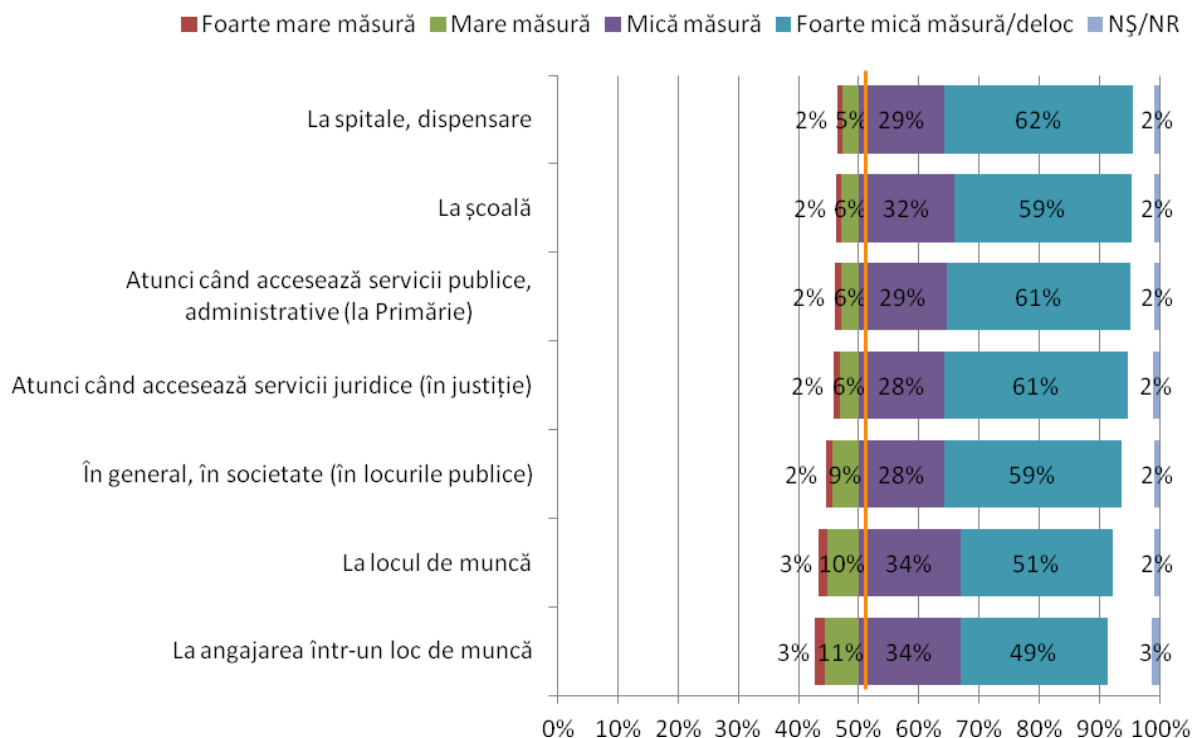

Figura 15: În ce măsură credeți că sunt discriminate persoanele de gen feminin...?

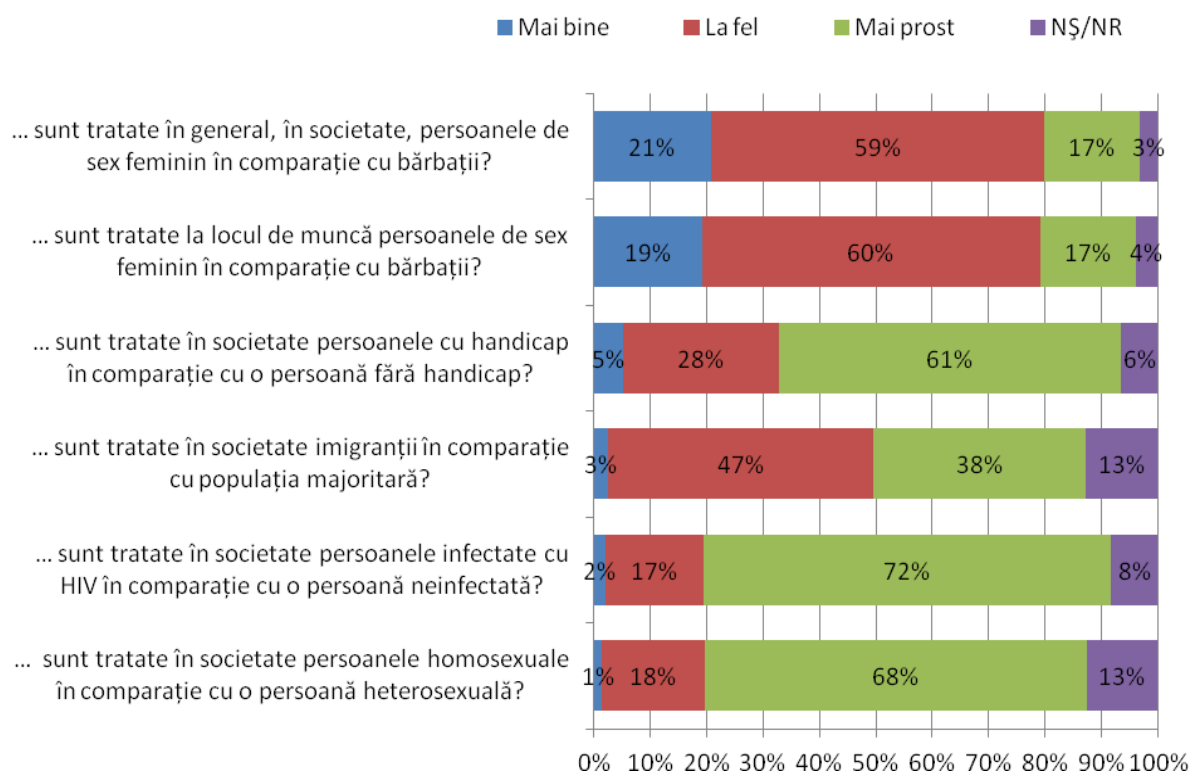

Figura 16: Dumneavoastră cum credeți că...

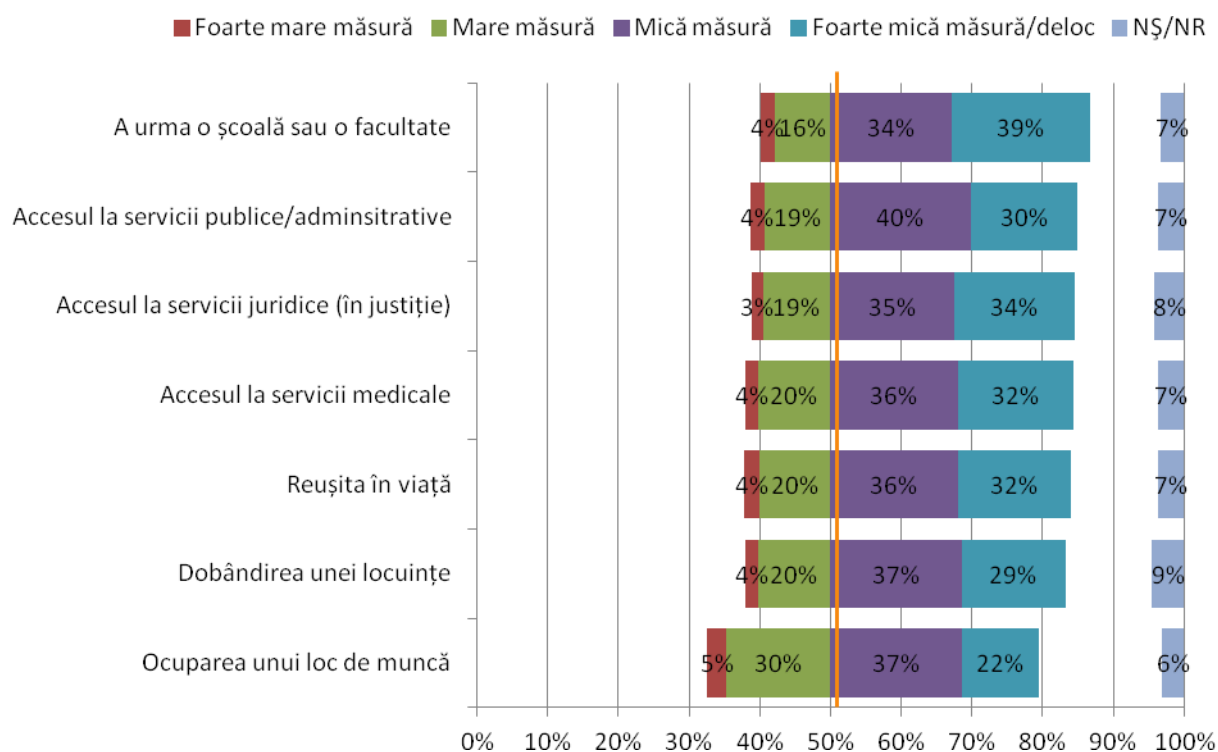

Figura 17: În ce măsură considerați că în general, în România, apartenența etnică este un obstacol pentru...:

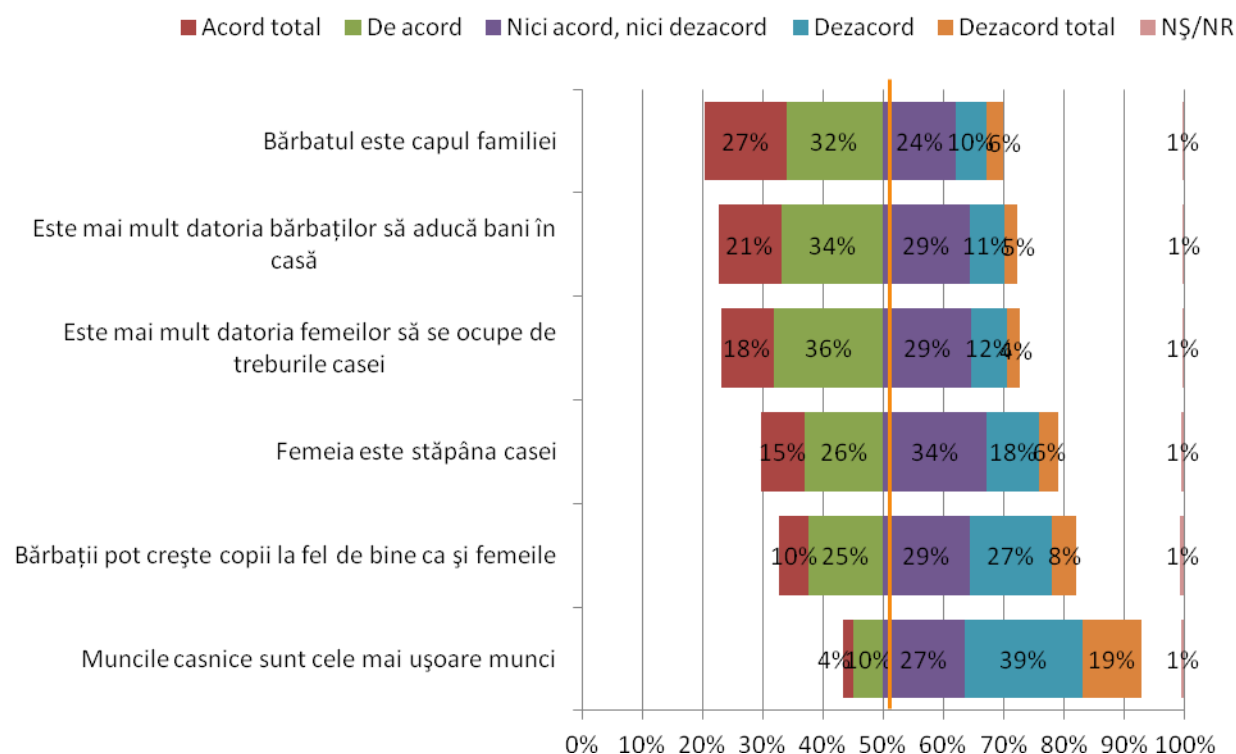

Figura 18: În ce măsură sunteți de acord sau nu cu fiecare dintre afirmațiile următoare...:

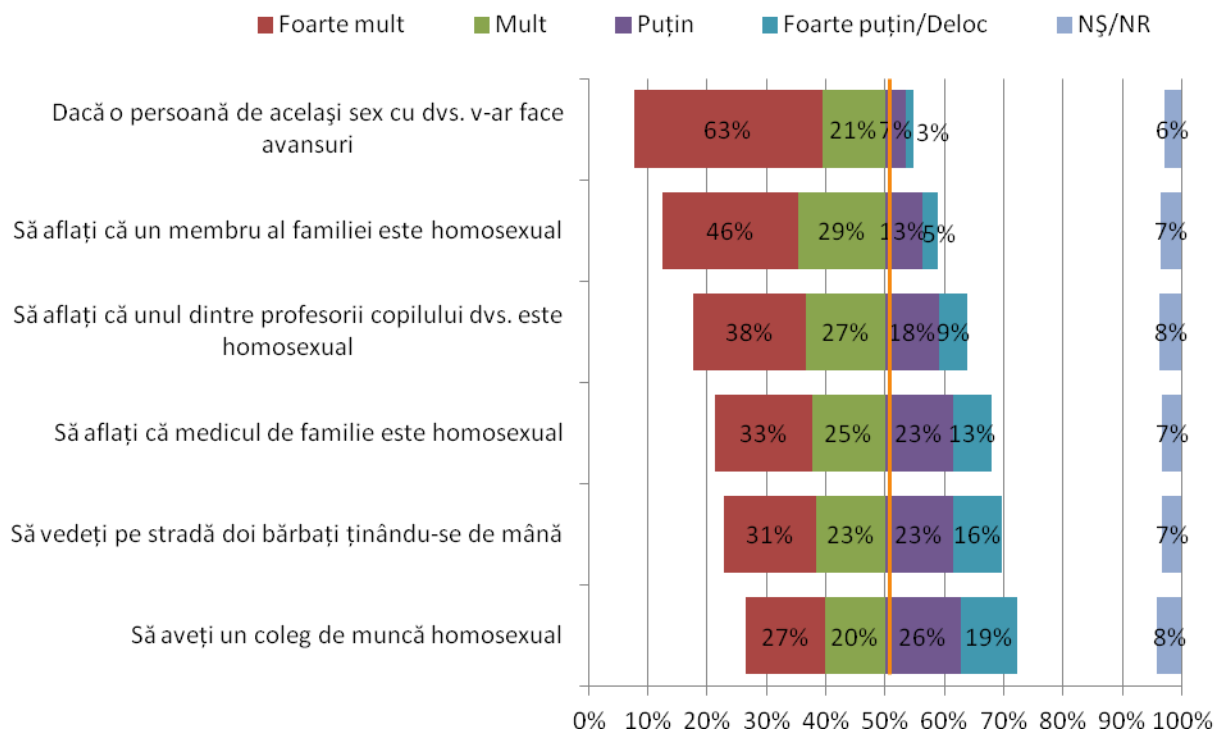

Figura 19: Cât de mult credeți că v-ar deranja...?

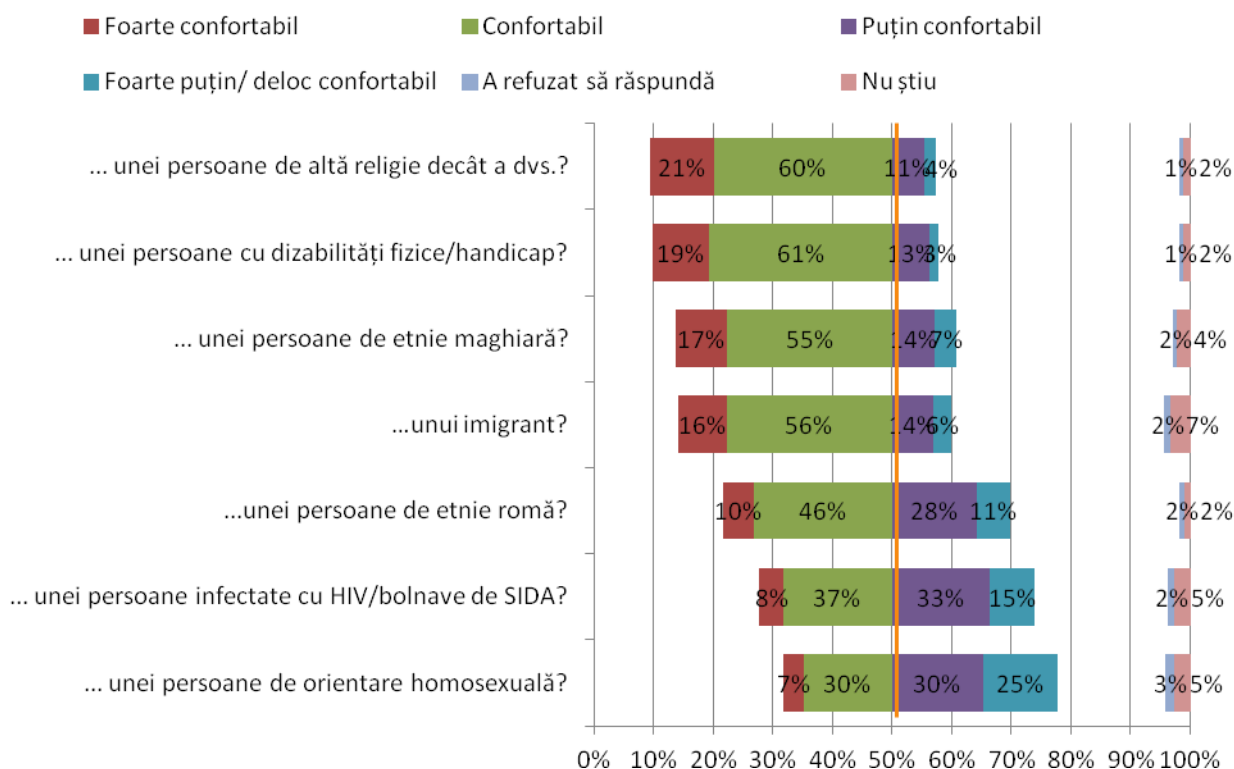

Figura 20: Cât de confortabil v-ați simți în preajma...

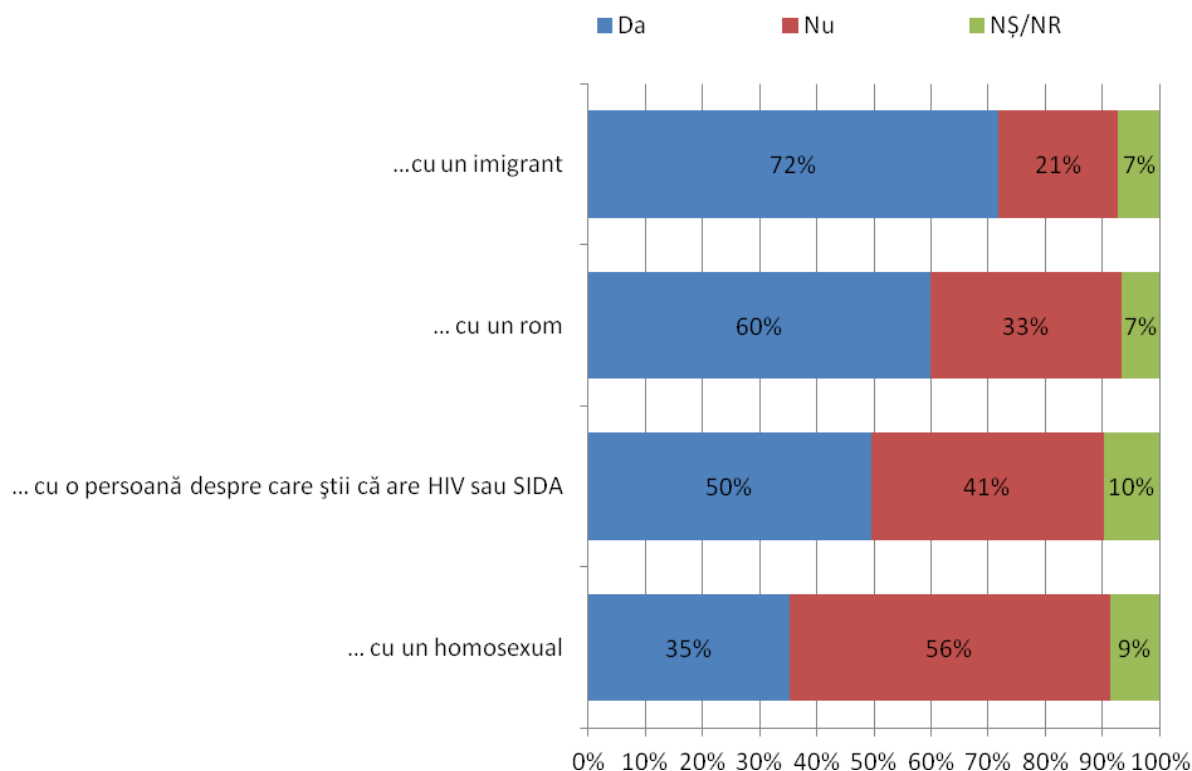

Figura 21: Ați fi dispus să luați masa împreună...

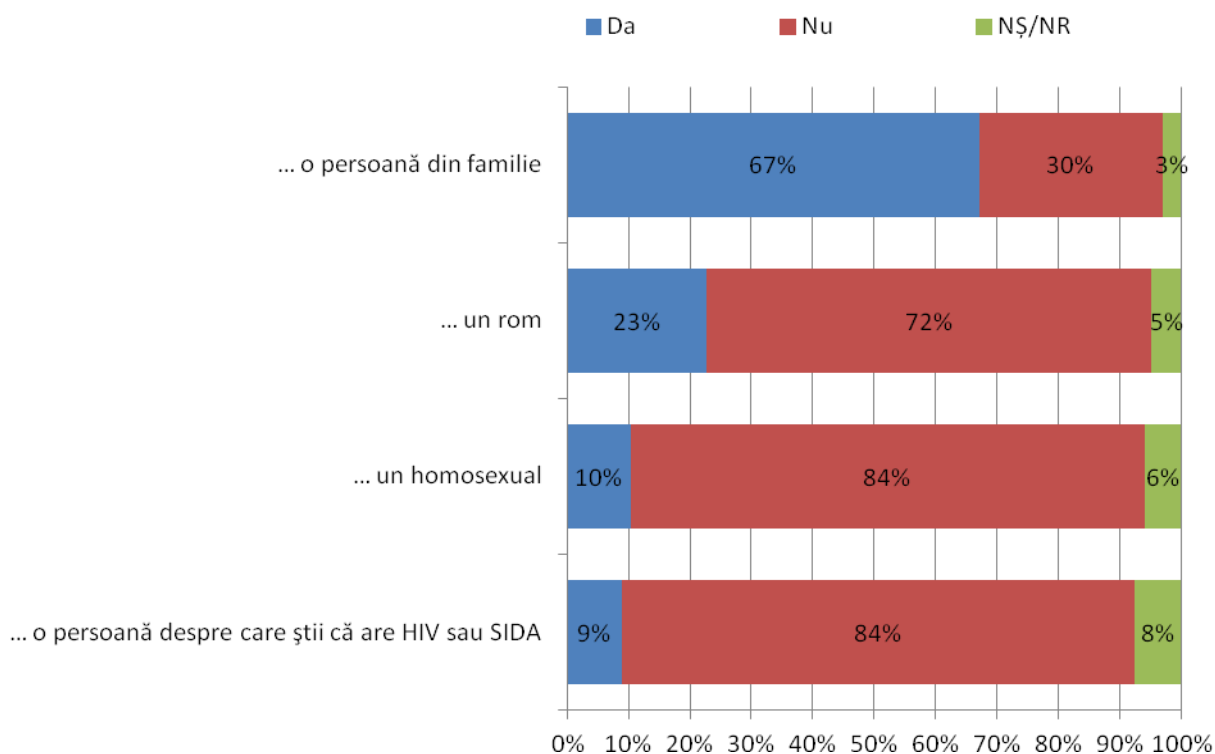

Figura 22: Dar ați fi dispus să beți din același pahar din care a băut...

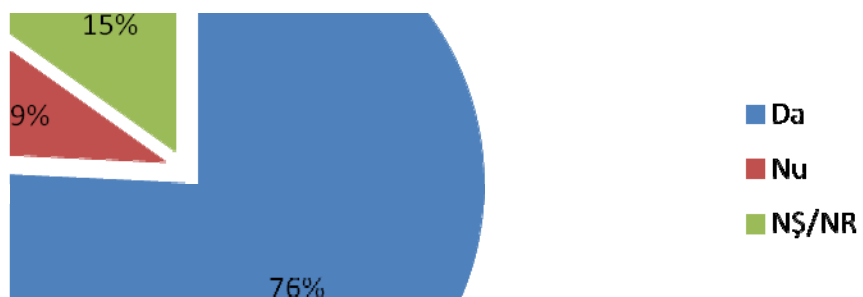

Figura 23: Dacă o rudă a ta s-ar infecta cu HIV, virusul care cauzează SIDA, ai accepta să o îngrijești?

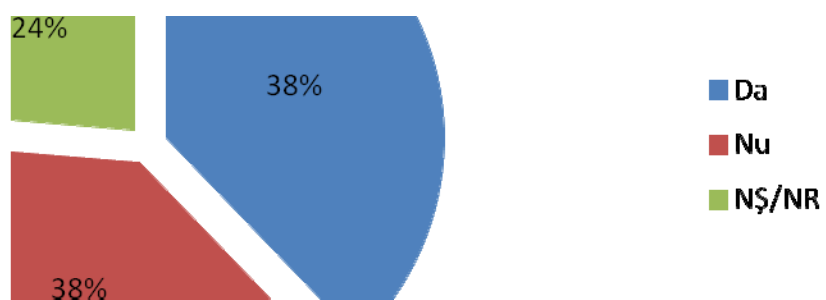

Figura 24: Dacă o rudă a ta s-ar infecta cu HIV, virusul care cauzează SIDA, ai ține asta secret?

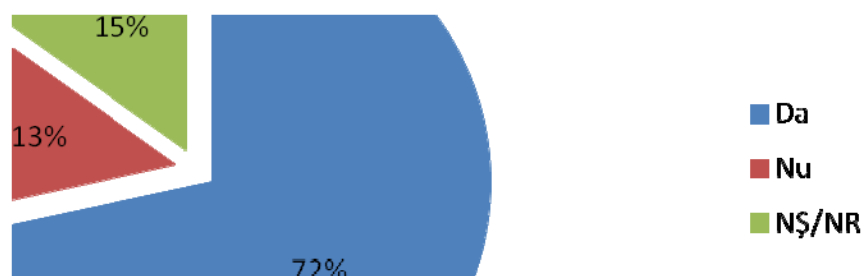

Figura 25: Dacă un elev/student are HIV, virusul care cauzează SIDA (dar nu este bolnav) ar trebui să i se permită să meargă în continuare la școală?

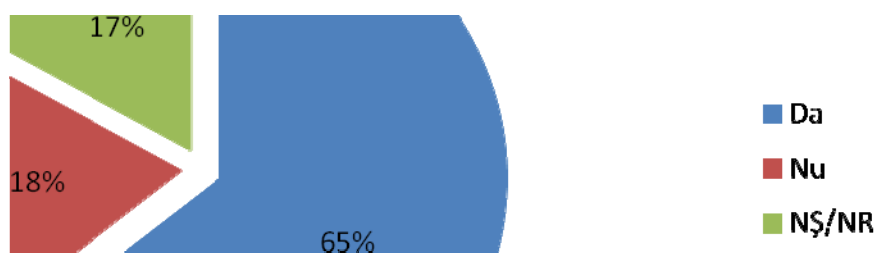

Figura 26: Dacă un profesor are HIV, virusul care cauzează SIDA (dar nu este bolnav) ar trebui să i se dea voie să predea în continuare la școală?

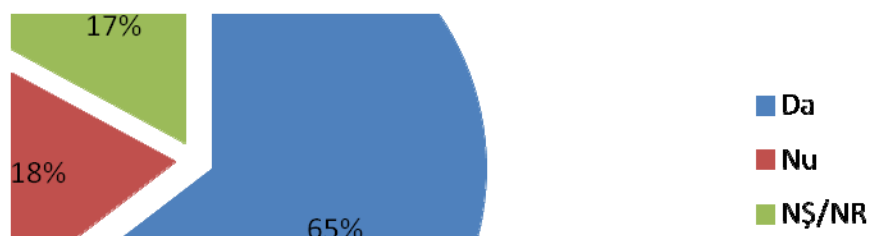

Figura 27: Dacă ai afla despre o rudă a ta că este homosexual, ai ține asta secret?

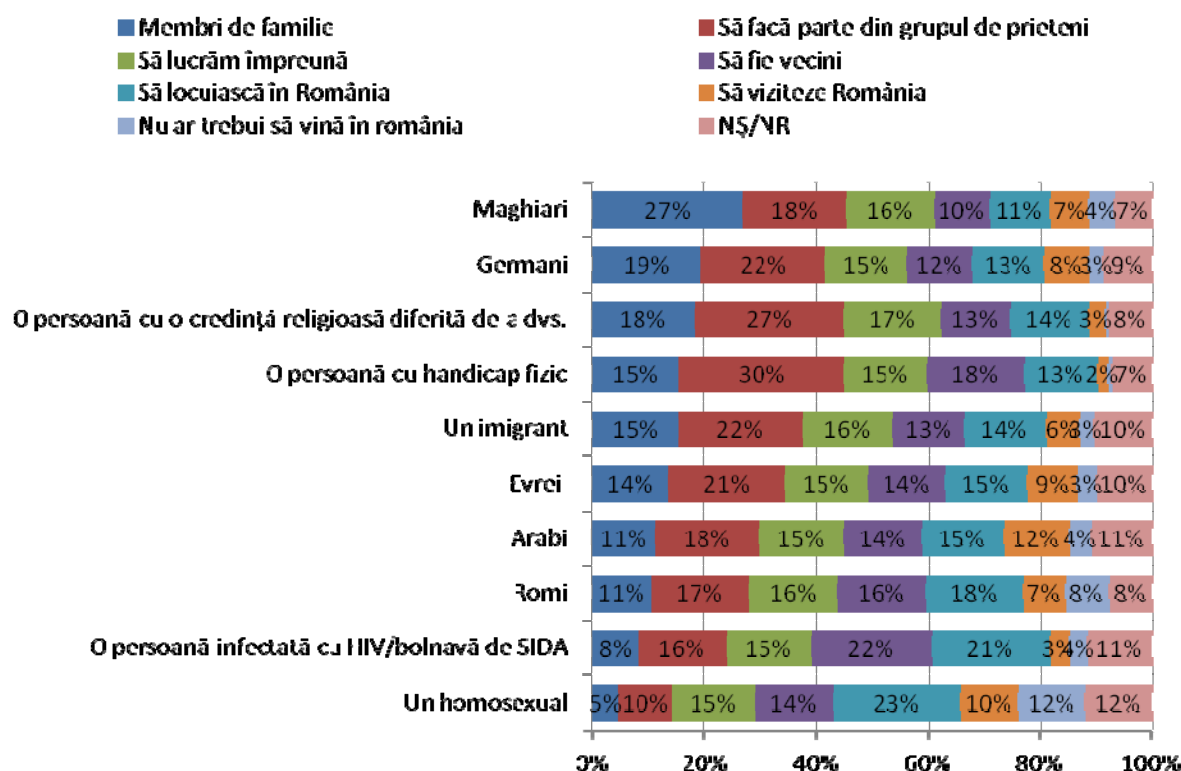

Figura 28: Care ar fi cea mai apropiată relație pe care ați accepta-o cu oameni făcând parte din următoarele minorități?

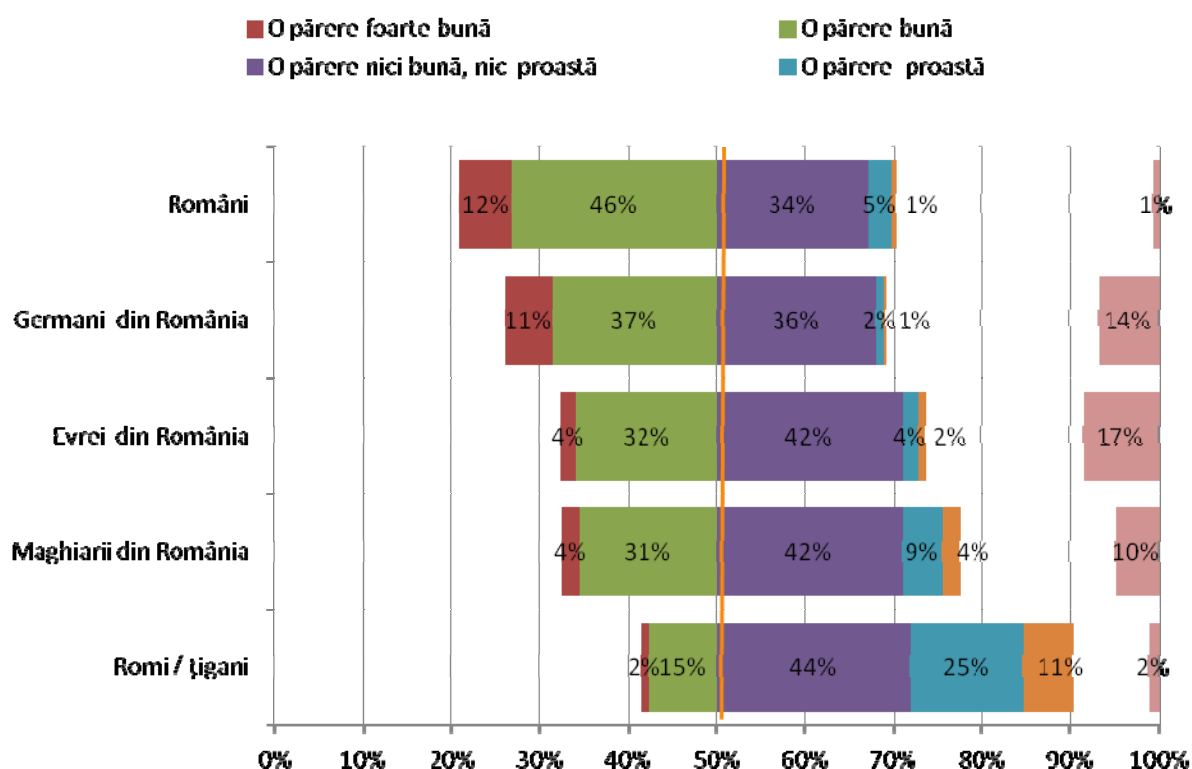

Figura 29: Ce părere aveți despre cei mai mulți dintre...?

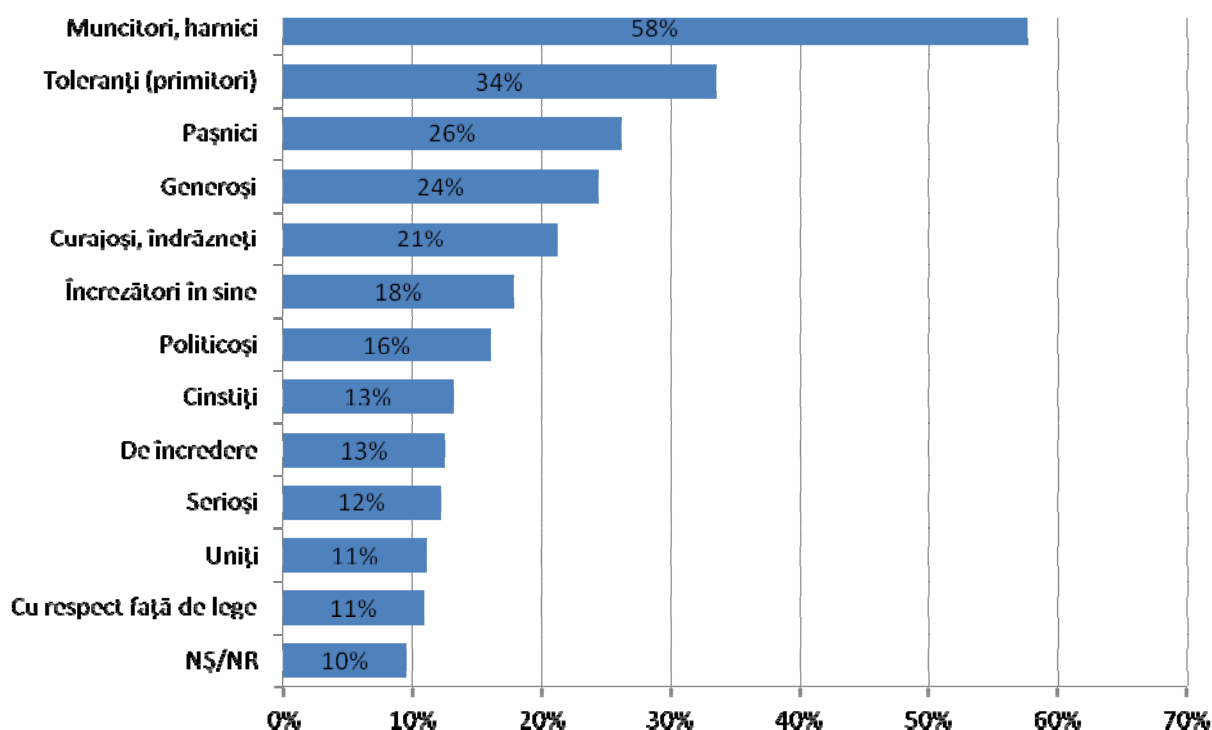

Figura 30: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre români?

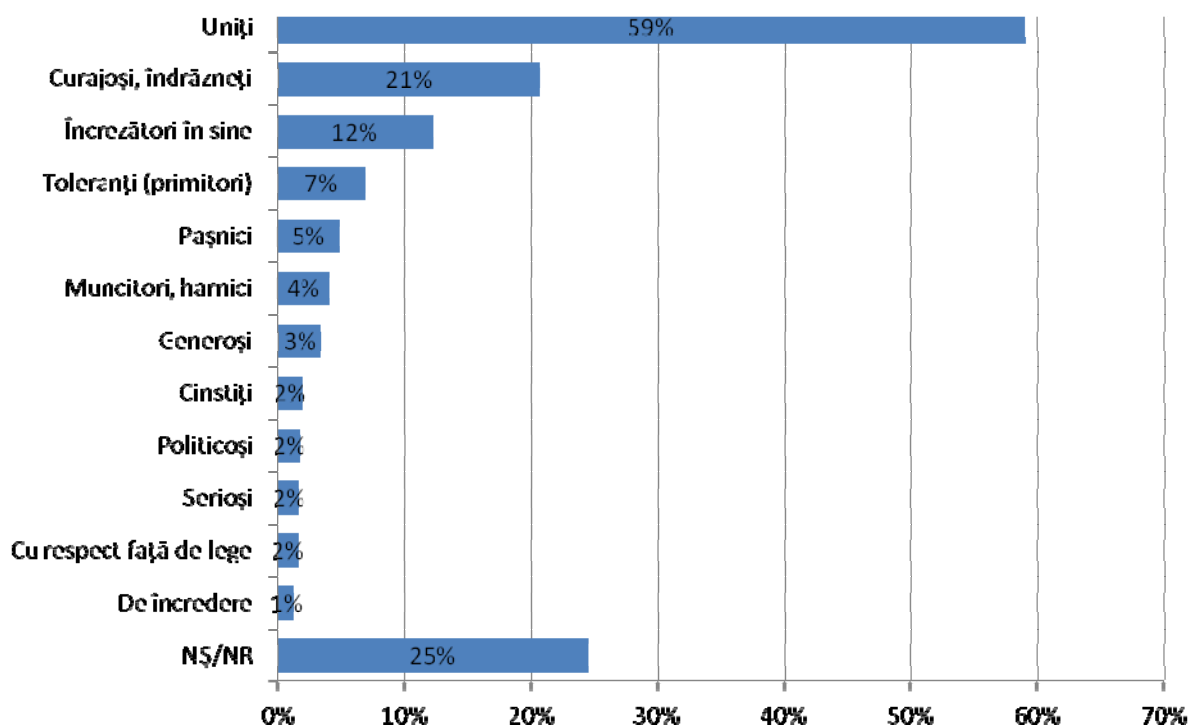

Figura 31: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre romi?

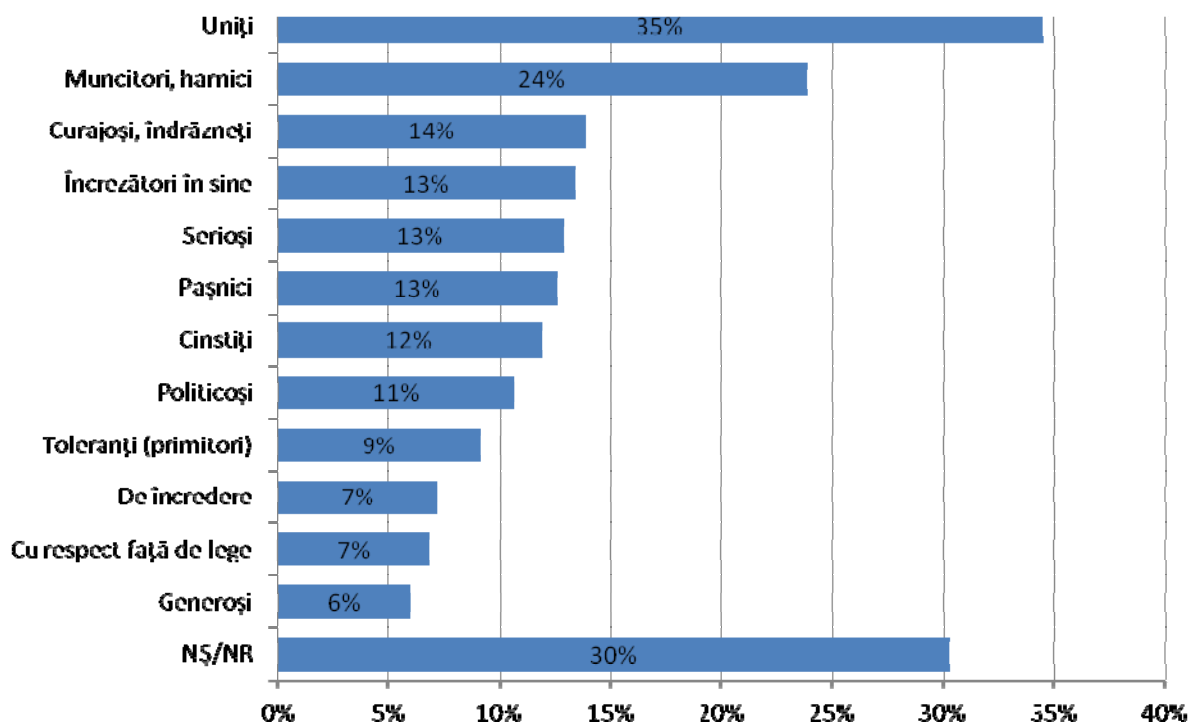

Figura 32: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre maghiari?

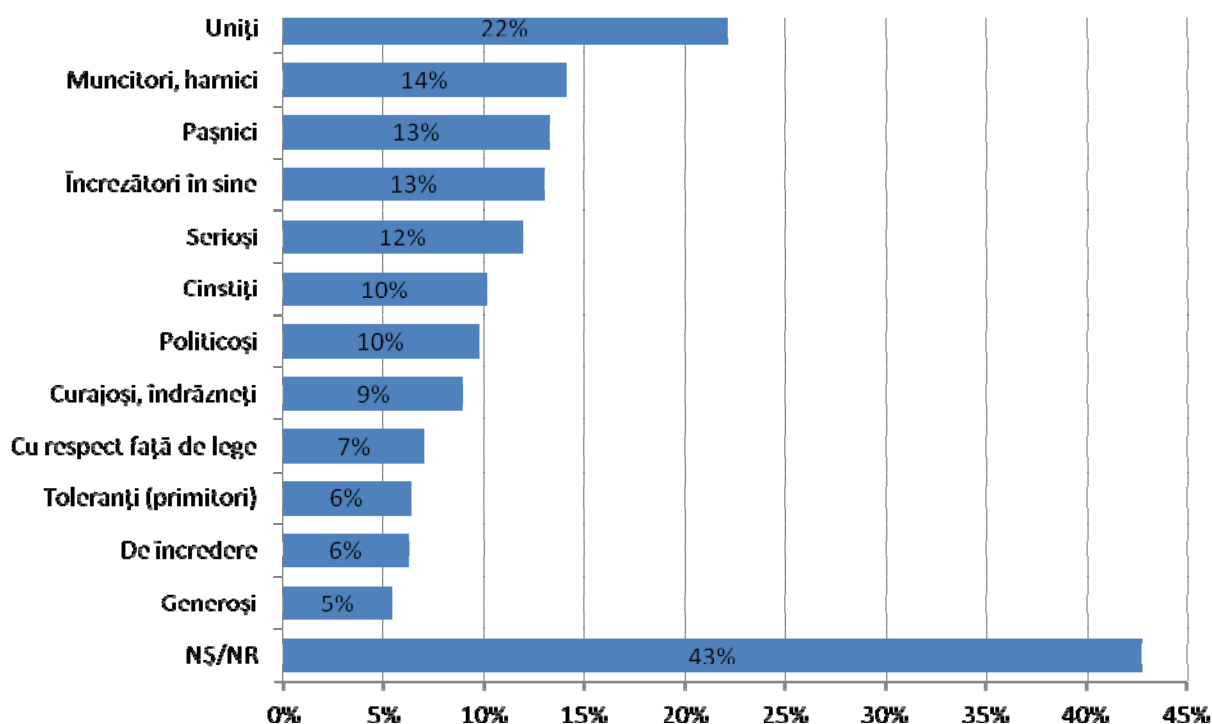

Figura 33: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre evrei?

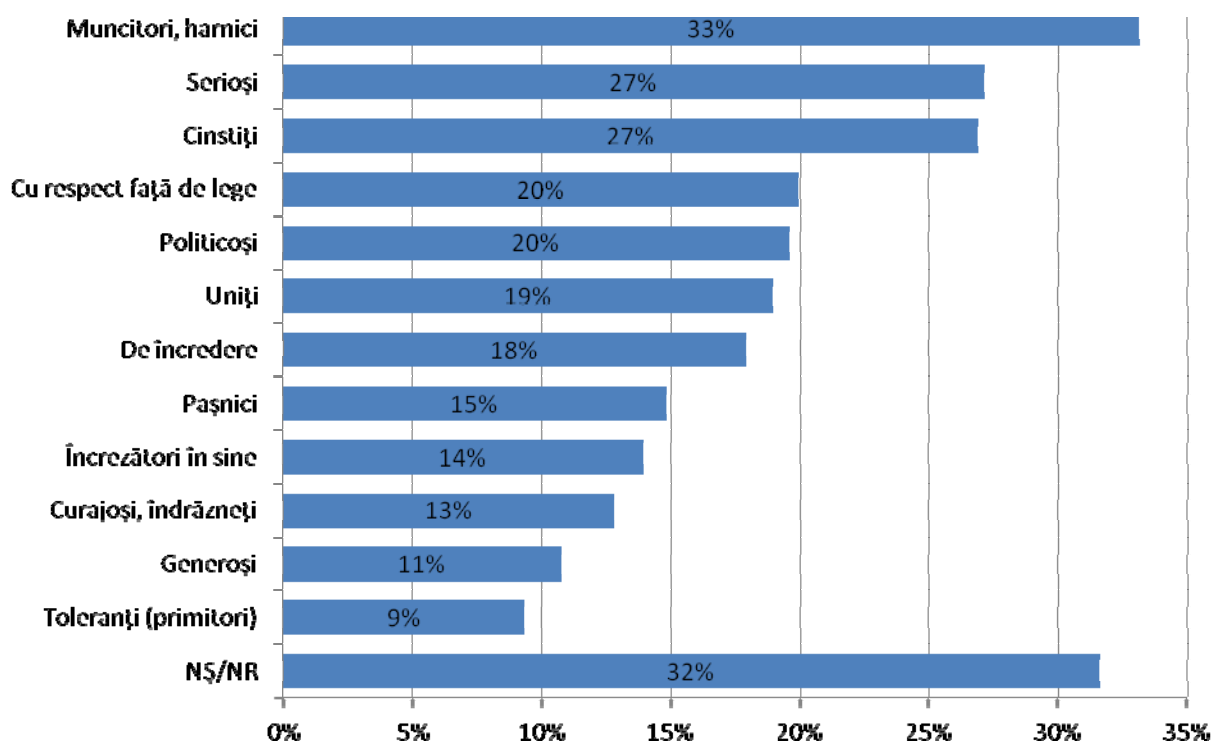

Figura 34: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre germani?

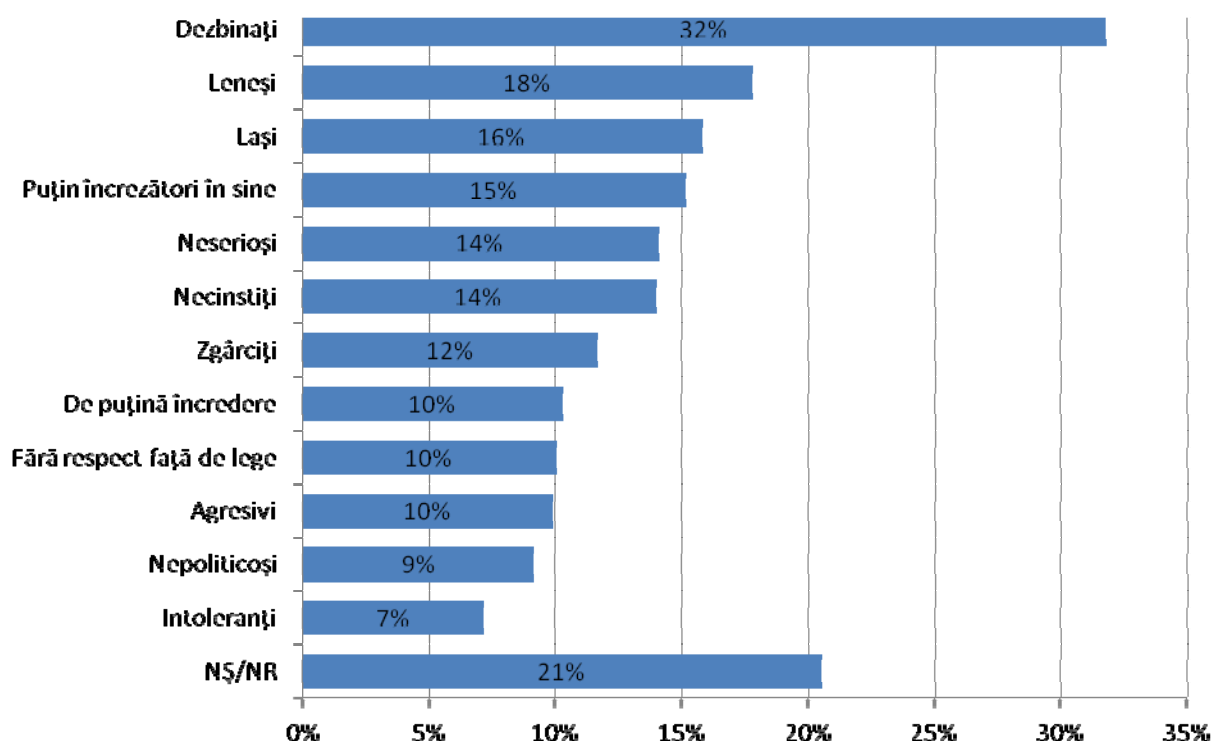

Figura 35: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre români?

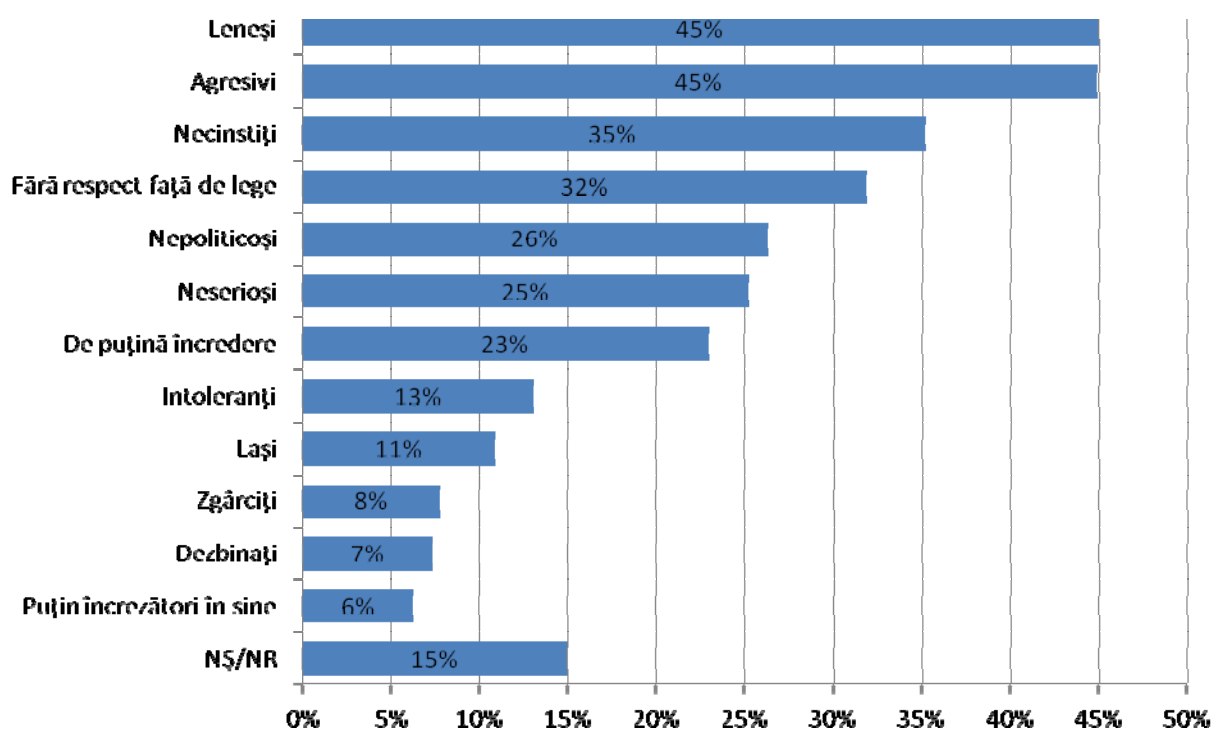

Figura 36: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre romi?

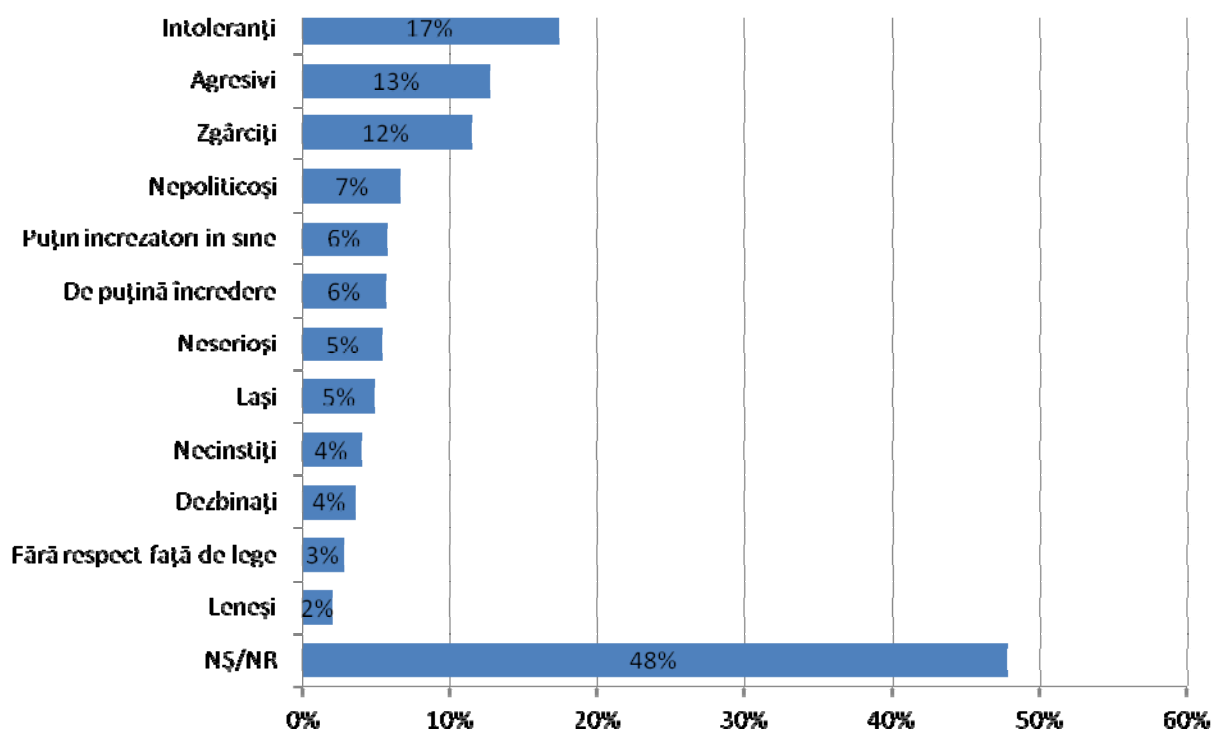

Figura 37: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre maghiari?

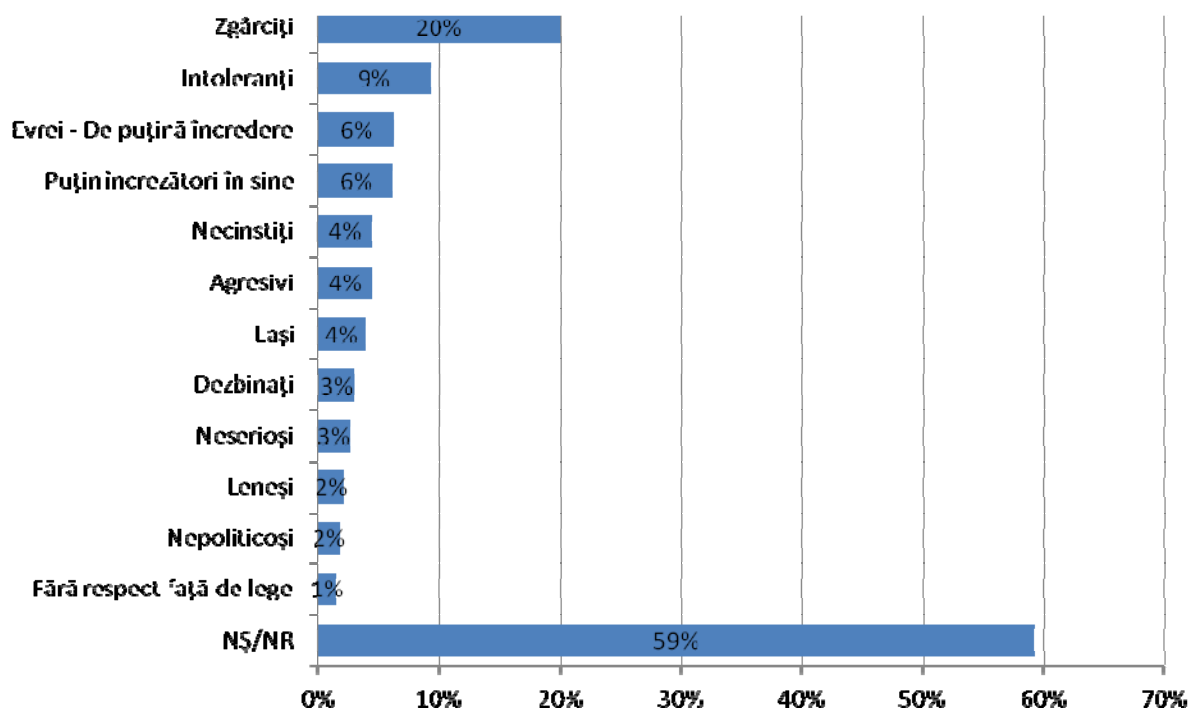

Figura 38: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre evrei?

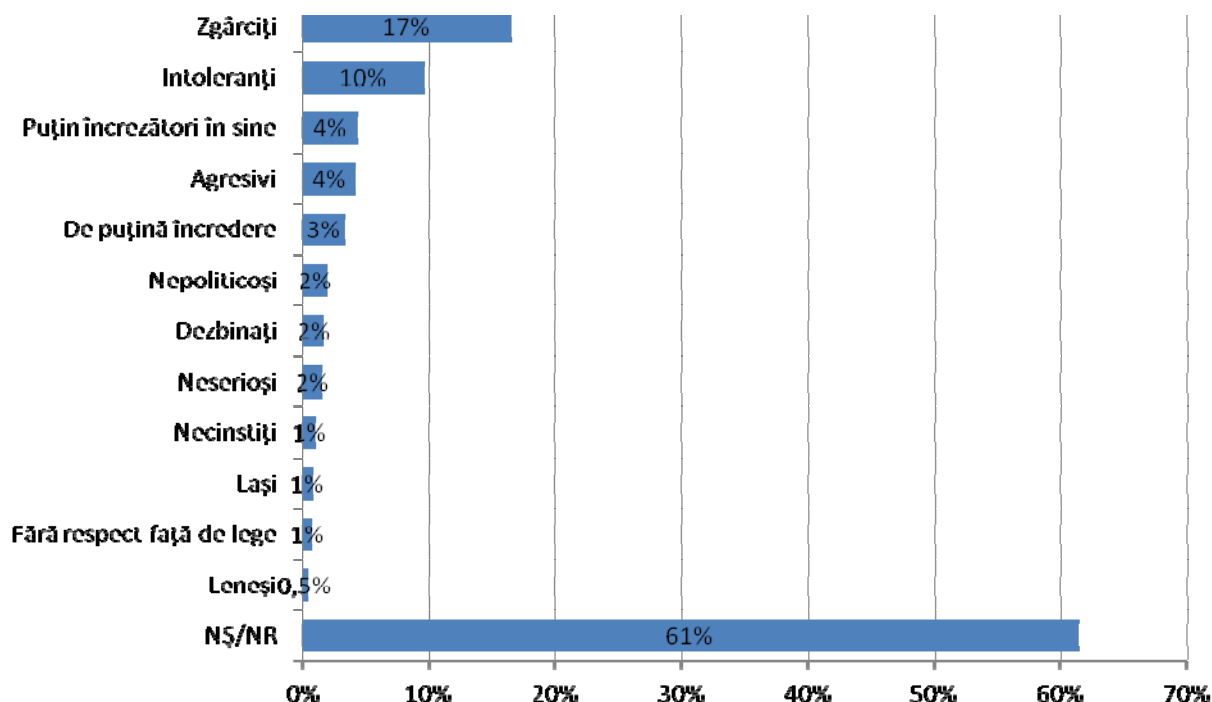

Figura 39: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre germani?

D. Notorietatea CNCD și a instituțiilor de gen

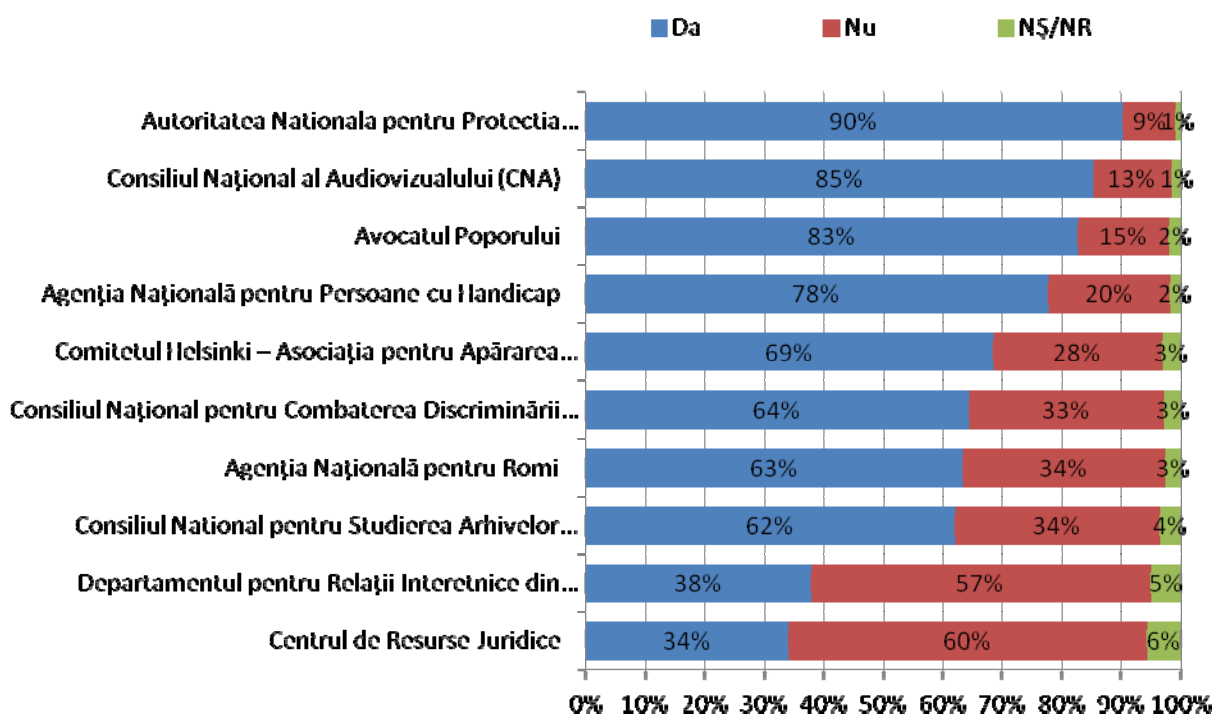

Figura 40: Despre care din următoarele instituții și organizații ați auzit?

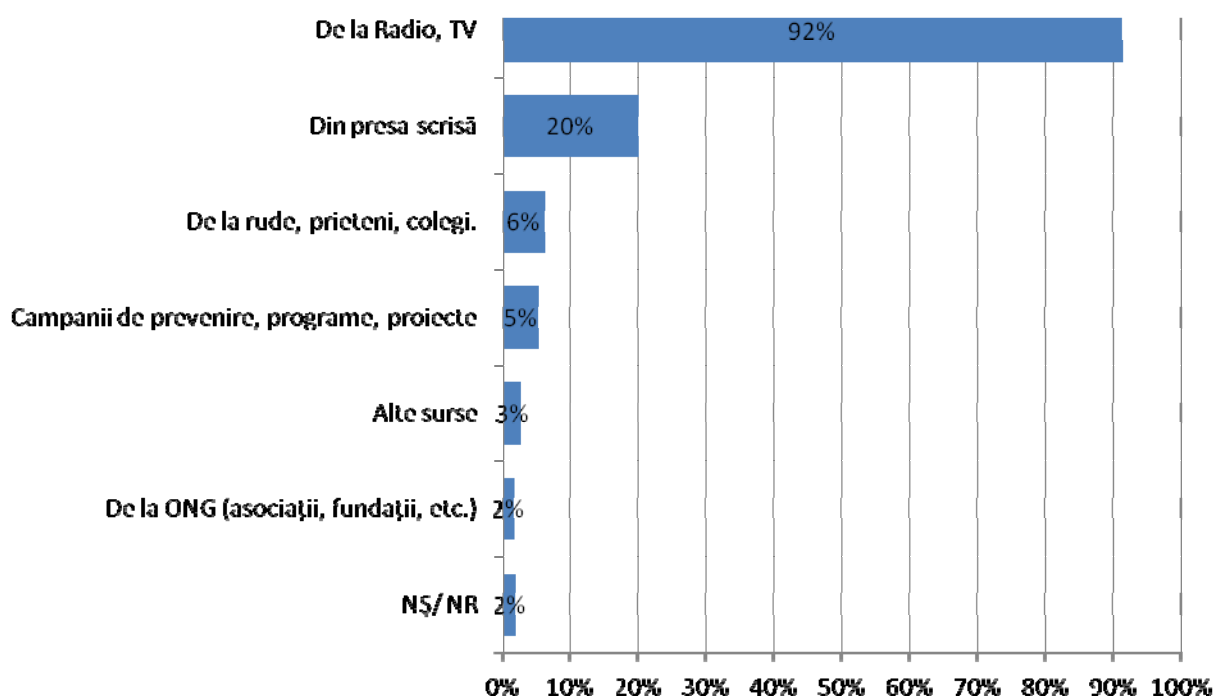

Figura 41: De unde ați auzit de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?

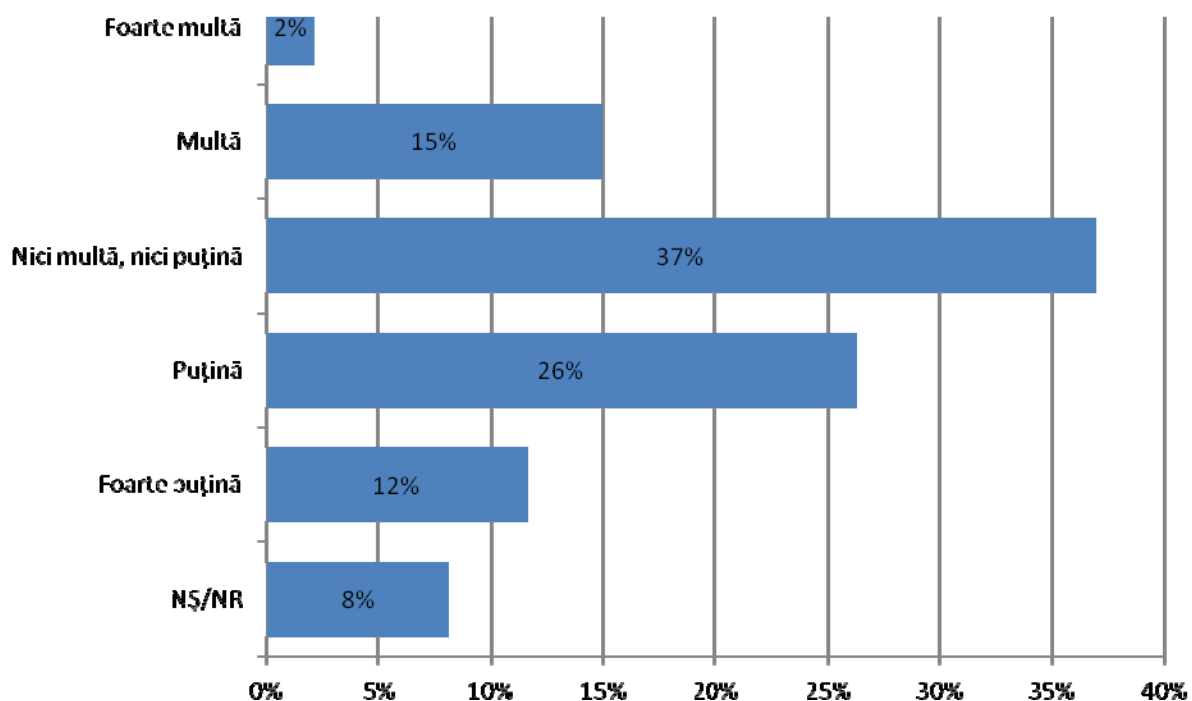

Figura 42: Câtă încredere aveți într-o instituție precum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?

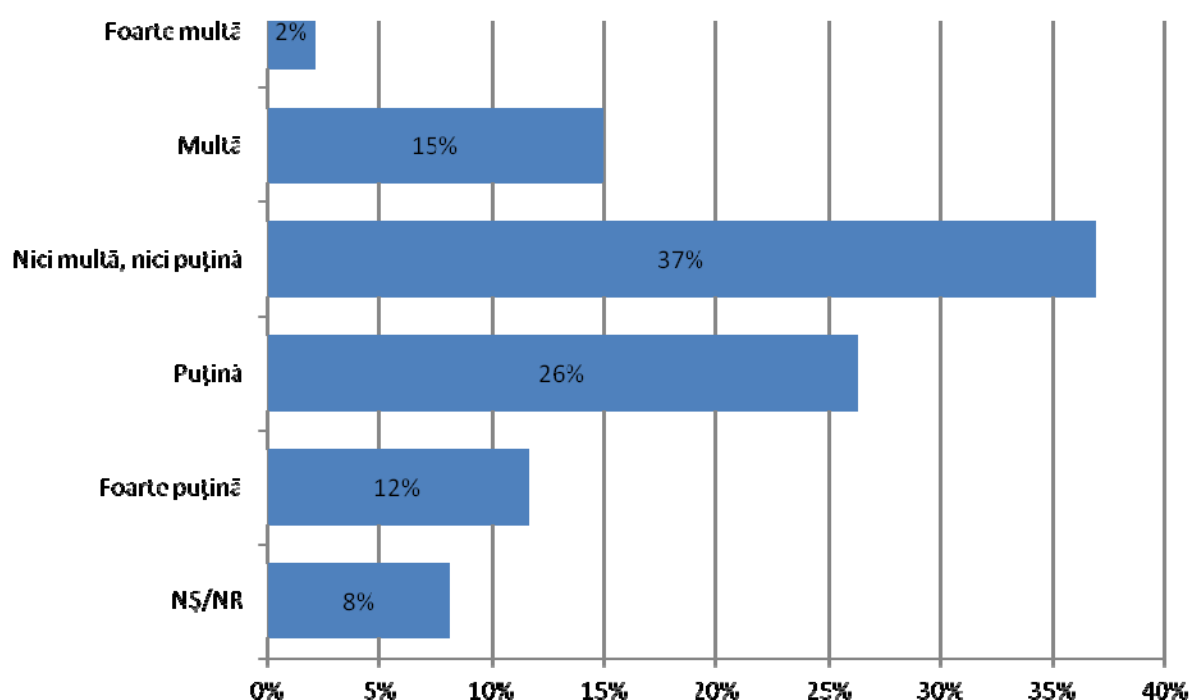

Figura 43: Cum apreciați activitatea din ultimul an a Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?

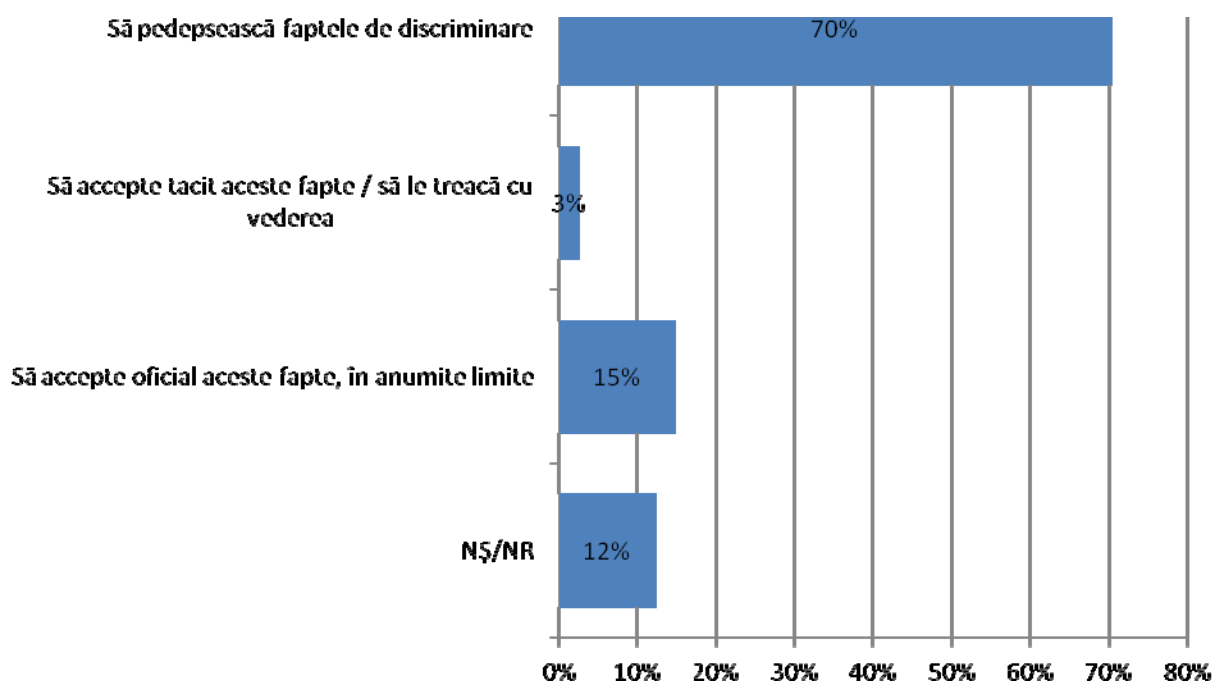

Figura 44: Considerați că Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), instituție abilitată în prevenirea și combaterea fenomenului discriminării, ar trebui...

E. Fenomenul discriminării în mass media

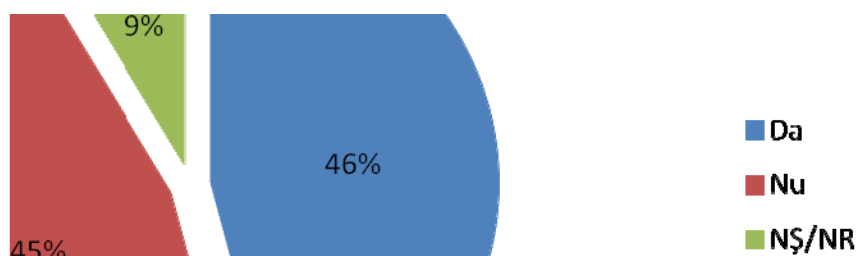

Figura 45: În ultimul an ați văzut vreun material informativ (spot/reclamă, afiș etc.) referitor la prevenirea și combaterea fenomenului discriminării în România?

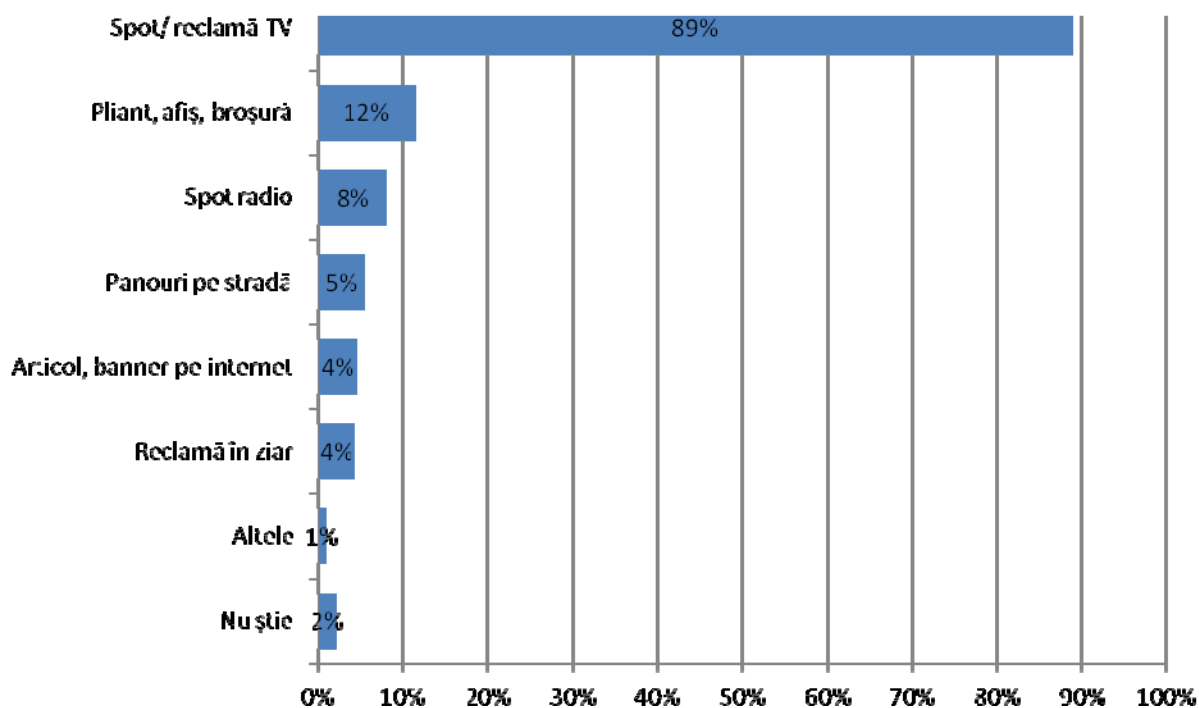

Figura 46: Ce fel de material ați văzut/auzit?

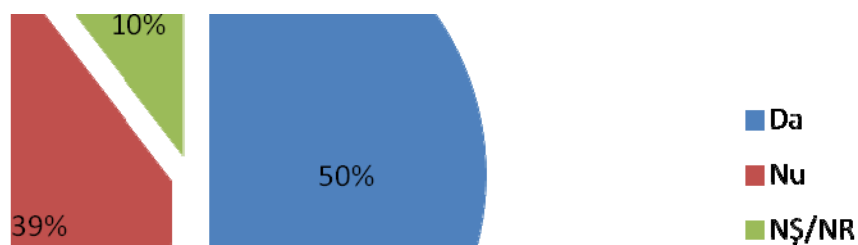

Figura 47: În ultimul an ați văzut la TV sau ați citit în presă despre cazuri de discriminare?

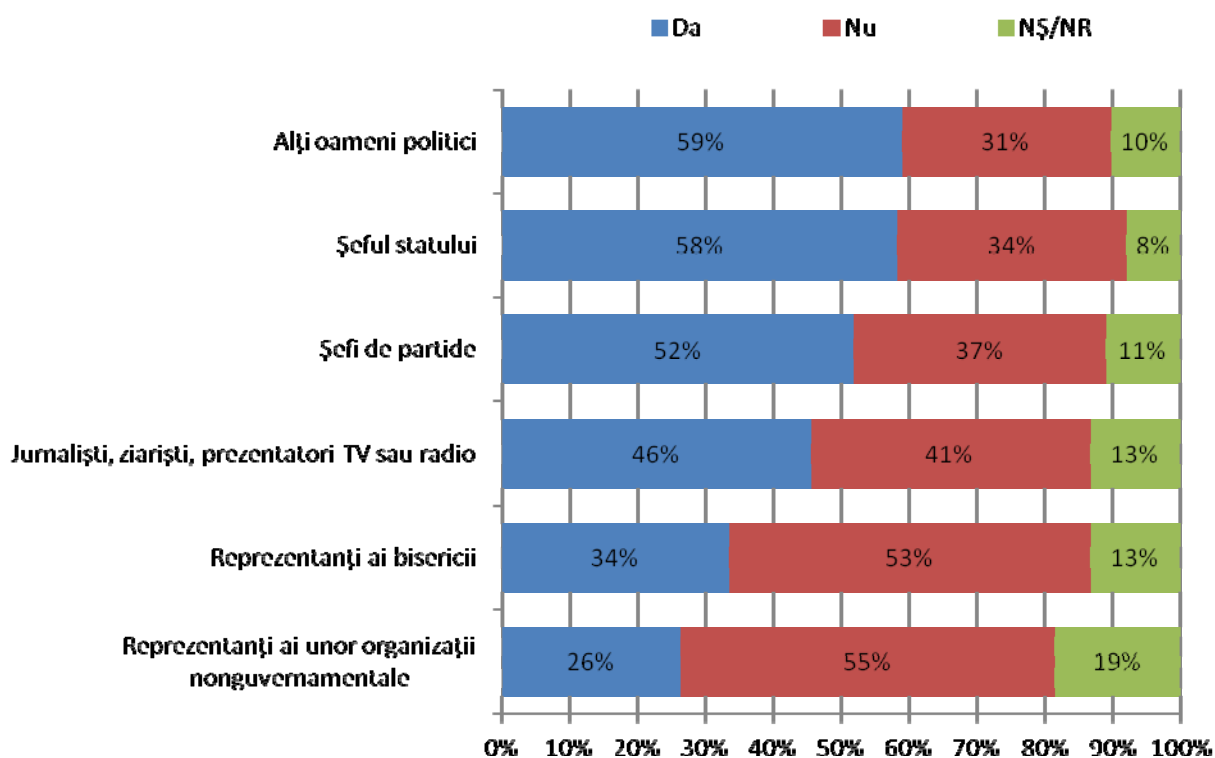

Figura 48: Cazurile de discriminare despre care ați citit/auzit erau înfăptuite de către...

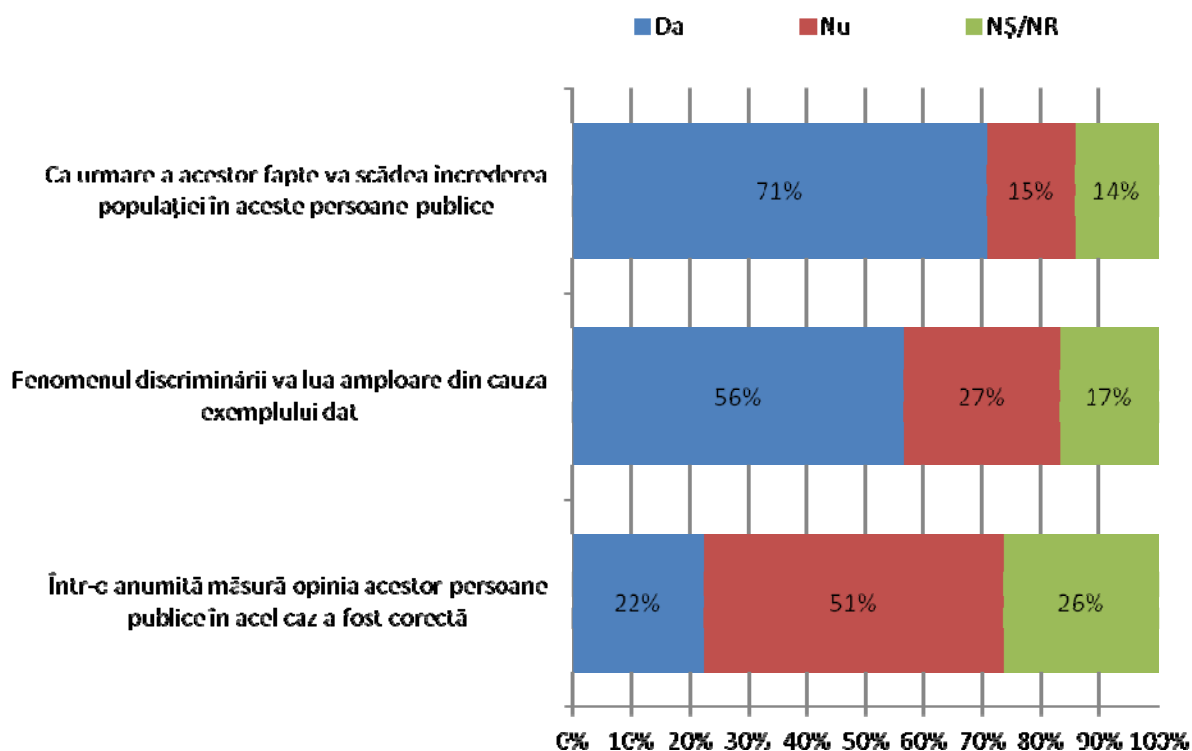

Figura 49: În ultimul an în mass-media au fost prezentate cazuri de discriminare în care au fost implicate persoane publice din România. Referitor la acest aspect vă rog să îmi spuneți dacă sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații:

F. Date socio-demografice

Figura 50: Sexul respondentului

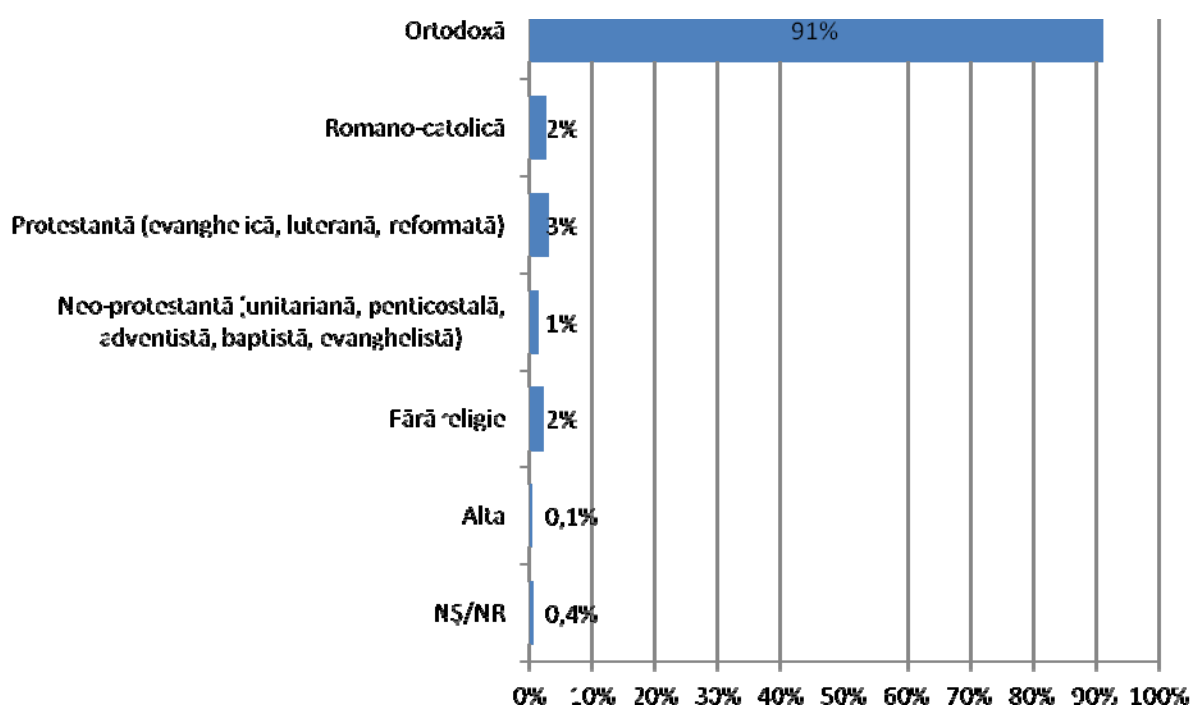

Figura 51: Care este religia dumneavoastră?

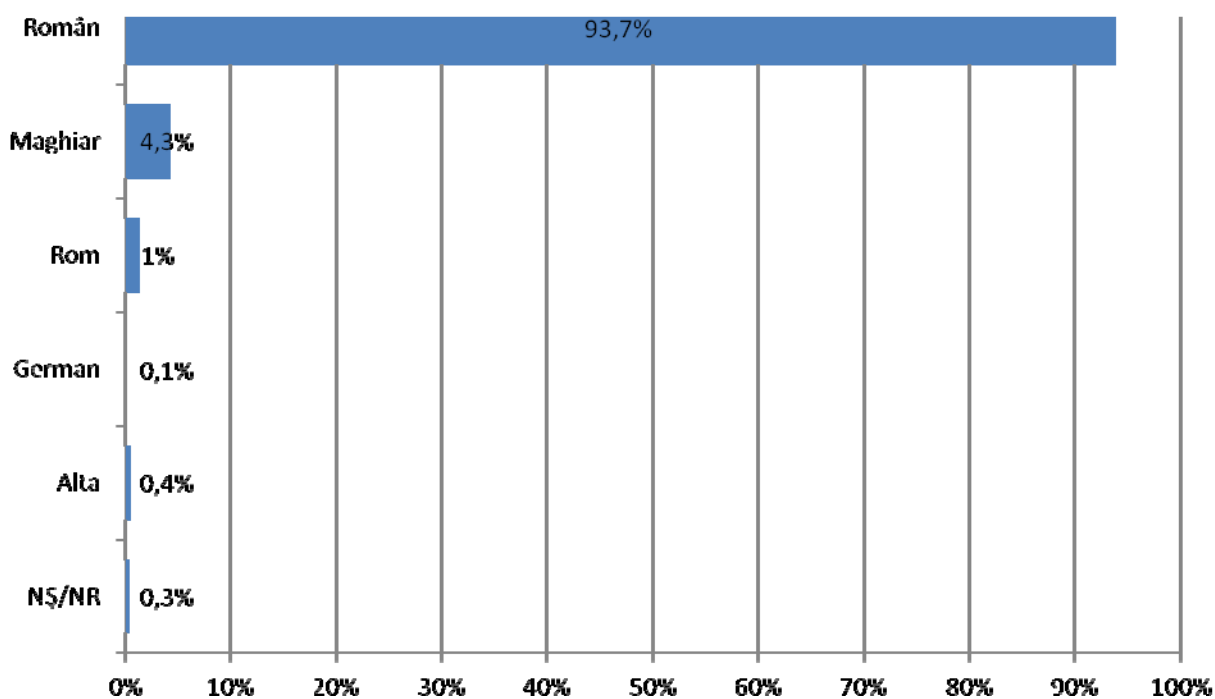

Figura 52: Care este naționalitatea dumneavoastră?

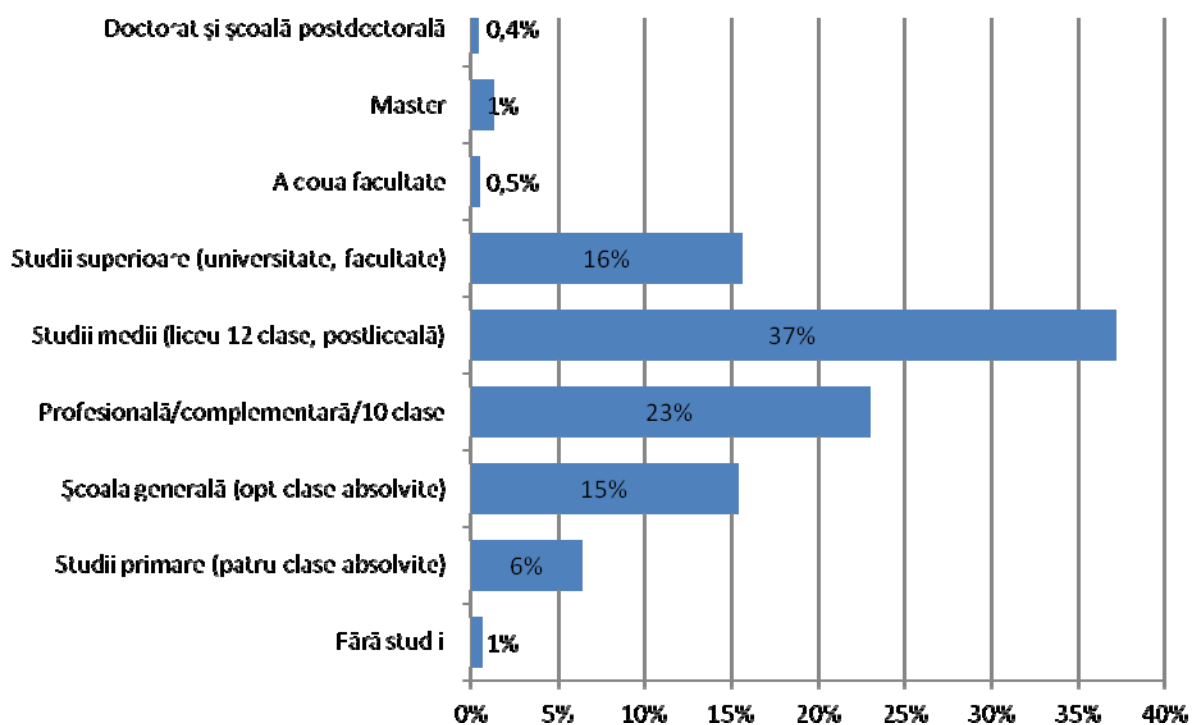

Figura 53: Care este ultima școală absolvită?

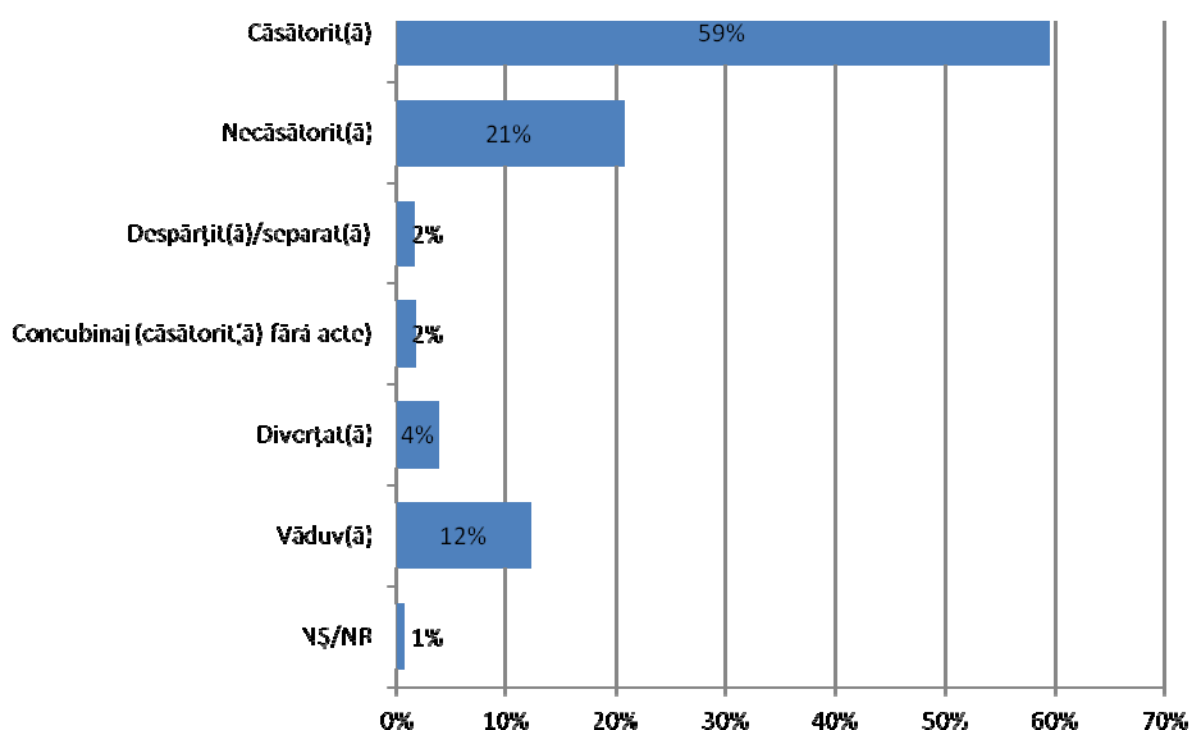

Figura 54: Stare civilă

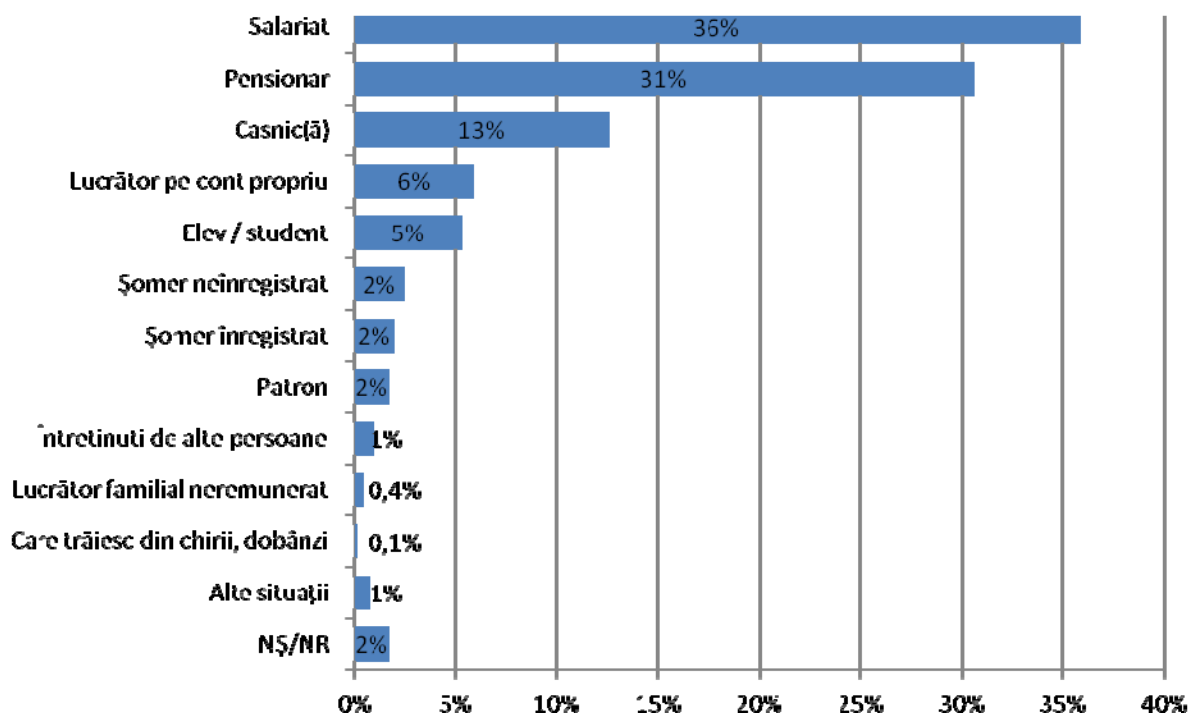

Figura 55: Care este statutul dumneavoastră ocupațional?

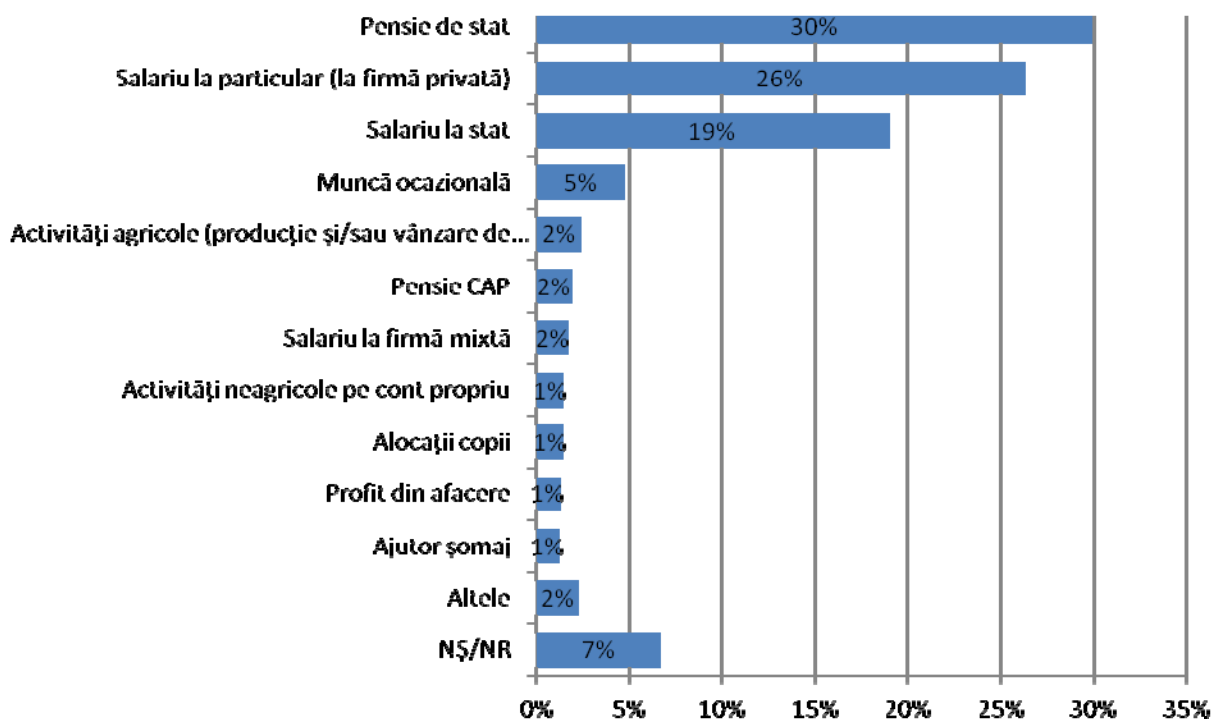

Figura 56: Care este principala sursă de venituri în gospodăria dumneavoastră?

TABELE

Credeți că în țara noastră lucrurile merg într-o direcție bună sau într-o direcție greșită?						
		Direcția este bună	Direcția este greșită	NS/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	
Sex	Masculin	9,4	84,6	6,1	100	672
	Feminin	6	89	5	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	7,7	86,7	5,6	100	279
	30-49 ani	7,6	87,8	4,6	100	528
	50 ani și peste	7,6	86,2	6,2	100	593
Mediu de rezidență	Urban	7,8	86,5	5,6	100	787
	Rural	7,3	87,4	5,3	100	613
	Total	7,6	86,9	5,5	100	1400

Tabelul 5: Credeți că în țara noastră lucrurile merg într-o direcție bună sau într-o direcție greșită?

Cât de des...								
	Zilnic	De câteva ori pe săptămână	De câteva ori pe lună	O dată pe lună sau mai rar	Deloc	NS/NR	Total	Nr. Cazuri
	%	%	%	%	%	%	%	
Citiți ziarele	18,6	25,7	13,8	16,2	25,1	0,6	100	1400
Ascultați radio	40,2	21,8	8,9	8,4	20,4	0,3	100	1400
Vă uitați la televizor	88,4	7,3	1	1,3	1,9	0,1	100	1400
Citiți cărți	6	10,7	13,8	24,7	44,3	0,5	100	1400
Mergeți la teatru/operă/filarmonică	0,2	0,4	2,4	11,4	84,7	1	100	1400
Navigați/utilizați internetul	27,9	8,7	3,6	3,8	55,4	0,5	100	1400
Mergeți la film	0,2	1	3,9	12,5	81	1,4	100	1400

Tabelul 6: Cât de des...

În ce măsură credeți că problemele actuale ale României sunt legate de...							
	Foarte mare măsură	Mare măsură	Mică măsură	Foarte mică măsură/Deloc	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Locurile de muncă	60,3	29,9	5,7	2,1	2	100	1400
Locuințe	37,1	35,9	18,5	4,5	4	100	1400
Prețuri	60,9	32,3	4	0,9	1,9	100	1400
Educație	43,5	36,9	12,8	2,5	4,3	100	1400
Funcționarea instituțiilor publice centrale (guvern, ministere, agenții etc.)	54,7	30,4	8,6	1,8	4,5	100	1400
Funcționarea instituțiilor publice locale (Primărie și Consiliu Local)	43,4	33,3	14,6	3,8	4,8	100	1400
Sănătate	49,7	35,8	9,2	2	3,4	100	1400
Pensii	49,6	32,7	10,2	3,3	4,1	100	1400
Mentalitatea românilor	41,5	33,1	14,5	4,3	6,6	100	1400
Discriminare	25,9	34,3	22,8	9,8	7,2	100	1400
Justiție	41,6	35,9	12,3	4,1	6	100	1400
Infracționalitate	46,2	37,1	9,7	2,6	4,4	100	1400
Corupție	59,7	27,2	6,3	2,4	4,3	100	1400
Toleranță	30,3	33,4	22	6,8	7,5	100	1400
Agricultură	44,8	34,2	12,9	3,2	4,9	100	1400
Criza financiară	65,6	25,8	4,8	0,9	2,8	100	1400

Tabelul 7: În ce măsură credeți că problemele actuale ale României sunt legate de...

După părerea dumneavoastră fenomenul discriminării în România este...:								
		Foarte des întâlnit	Des întâlnit	Rar întâlnit	Foarte rar/Deloc întâlnit	Nu știe	Total	
		%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Sex	Masculin	16,4	43,2	27,2	6,5	6,7	100	672
	Feminin	18,8	44,6	24,2	4,1	8,3	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	23,9	44,5	22,8	2,3	6,5	100	279
	30-49 ani	17,7	45,8	26,1	4,5	6	100	528
	50 ani și peste	14,4	42	26,7	7,5	9,4	100	593
Mediu de rezidență	Urban	18,3	44,1	27,6	3,8	6,2	100	787
	Rural	16,8	43,7	23,2	7,2	9,2	100	613
	Total	17,6	43,9	25,7	5,3	7,5	100	1400

Tabelul 8: După părerea dumneavoastră fenomenul discriminării în România este...:

După părerea dumneavoastră, după integrarea în Uniunea Europeană fenomenul discriminării în România în general...:							
		A crescut	A rămas la fel	A scăzut	Nu știe	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	%	
Sex	Masculin	28,5	49,1	9,6	12,8	100	672
	Feminin	33,6	40,9	9,5	16	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	33,9	41,2	13	11,9	100	279
	30-49 ani	30,3	47,1	9,6	13	100	528
	50 ani si peste	30,5	44,7	7,8	17	100	593
Mediu de rezidență	Urban	28,5	49,4	8,1	14	100	787
	Rural	34,5	38,9	11,4	15,2	100	613
	Total	31,1	44,8	9,5	14,5	100	1400

Tabelul 9: După părerea dumneavoastră, după integrarea în Uniunea Europeană fenomenul discriminării în România în general...

După părerea dumneavoastră în următorul an în România, fenomenul discriminării în România...:							
		Va fi mai des întâlnit	Va fi mai rar întâlnit	Va rămâne la fel	NU ȘTIE	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	%	
Sex	Masculin	25,8	12	44,5	17,6	100	672
	Feminin	27,1	9,2	39,5	24,1	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	28,7	11,3	40,4	19,6	100	279
	30-49 ani	26,8	11,4	42,5	19,4	100	528
	50 ani si peste	25,2	9,6	42,1	23,1	100	593
Mediu de rezidență	Urban	25,7	11	42,3	21,1	100	787
	Rural	27,6	10	41,4	20,9	100	613
	Total	26,5	10,6	41,9	21	100	1400

Tabelul 10: După părerea dumneavoastră în următorul an în România, fenomenul discriminării în România...

Cum credeți că au fost influențate următoarele aspecte ale vieții de criza economică și financiară din ultimul an?						
	S-a îmbunătățit	A rămas la fel	S-a înrăutățit	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Siguranța locurilor de muncă	1	5,6	92,1	1,3	100	1400
Salariul, nivelul veniturilor	1,2	5,1	92,9	0,8	100	1400
Relația oamenilor cu familia, prietenii	1,7	34,7	60	3,6	100	1400
Atitudinea oamenilor față de ceilalți semeni	1,8	28,4	66	3,8	100	1400
Toleranța oamenilor față de ceilalți semeni	2,4	29,2	64	4,4	100	1400
Disponibilitatea oamenilor de a oferi ajutor celor din jurul lor	3,4	23,9	68,6	4,1	100	1400
Disponibilitatea oamenilor de a îi înțelege pe cei din jurul lor	3,9	27,2	64,9	4	100	1400
Faptele de discriminare	1,7	32,5	56,5	9,3	100	1400

Tabelu 11: Cum credeți că au fost influențate următoarele aspecte ale vieții de criza economică și financiară din ultimul an?

În opinia dvs. următoarele situații reprezintă cazuri de discriminare?					
	Da	Nu	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	Nr. Cazuri
O persoană care pleacă de la o masă întrucât unul dintre comeseni este homosexual	72,3	18,3	9,5	100	1400
O persoană de etnie romă care este internată în spital într-un salon separat de ceilalți pacienți	80	14,1	5,8	100	1400
O persoană dată afară de la muncă întrucât întârzie repetat la servicii	22,2	71,8	6	100	1400
O persoană care nu cedează locul în autobuz unei femei însărcinate	37,2	57,4	5,4	100	1400
Un copil infectat cu HIV care nu este primit la școală de către profesori	85,8	8,5	5,7	100	1400
O persoană dată afara de la locul de munca pentru că este homosexual	84,9	9,2	5,9	100	1400
Interzicerea accesului într-un loc public unui grup de persoane de etnie roma	84,3	10,4	5,3	100	1400
Interzicerea manifestărilor de stradă ale persoanelor gay	68,9	20,6	10,5	100	1400
O persoană dată afară de la locul de muncă pentru că este gravidă	68,6	24,9	6,4	100	1400

În opinia dvs. următoarele situații reprezintă cazuri de discriminare?					
	Da	Nu	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	Nr. Cazuri
O persoană dată afară pentru că este de etnie romă	87,7	7,3	5	100	1400
Refuzul unui medic stomatolog de a trata o persoană infectată cu HIV	80,6	12,2	7,2	100	1400
Realizarea în școli de clase separate pentru copiii romi	77,8	16,1	6,1	100	1400
O persoană refuzată la angajare întrucât este în vârstă	78,4	18,3	3,3	100	1400

Tabelul 12: În opinia dvs. următoarele situații reprezintă cazuri de discriminare?

În opinia dumneavoastră, în ce măsură considerați că sunt discriminate în societate următoarele grupuri de persoane?							
	Foarte mare măsură	Mare măsură	Mică măsură	Foarte mică măsură/Deloc	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Femeile	5,9	21,1	40,6	29,2	3,2	100	1400
Persoanele de etnie romă	15,3	45	26,2	10,4	3	100	1400
Persoane aparținând altor minorități naționale	5,2	23,1	38,4	26,4	7	100	1400
Minoritățile religioase	4,2	20,3	35,8	33,7	6	100	1400
Homosexuali	20,8	39,7	19,1	9,8	10,6	100	1400
Persoanele cu handicap	14,2	37,8	27,6	14,9	5,5	100	1400
Românii, acolo unde sunt minoritari	15	32,5	30,3	13,6	8,5	100	1400
Persoanele vârstnice	10,5	31,5	33,1	21,1	3,8	100	1400
Imigranții	5,3	23,6	35,6	25,2	10,4	100	1400
Persoanele tinere	5,2	15	33,1	41,2	5,5	100	1400
Persoanele infectate cu HIV/SIDA	24,6	44,9	15,7	7,3	7,5	100	1400

Tabelul 13: În opinia dumneavoastră, în ce măsură considerați că sunt discriminate în societate următoarele grupuri de persoane?

Dvs. considerați că în România, având același nivel de pregătire, persoanele [.....] reușesc mai ușor, mai greu, sau la fel de greu/de ușor să obțină un loc de muncă comparativ cu [.....]?						
	Mai greu	Mai ușor	La fel de greu/de ușor	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
... de etnie romă						
populația majoritară (români)	69,9	3,4	22,9	3,7	100	1400
... de etnie maghiară						
populația majoritară (români)	27,1	9,6	54,1	9,2	100	1400
... din mediul rural cele din mediul urban	46,3	5,4	44	4,3	100	1400
... de gen feminin.... persoanele de gen masculin	25,7	16,4	54,4	3,5	100	1400
... care practică altă religie decât cea ortodoxă....cu persoanele de religie ortodoxă	16,1	5,3	72,1	6,5	100	1400
... infectate cu HIV/bolnave de SIDA ... o persoană neinfectată	70,7	3,2	17,7	8,4	100	1400
... care au statut de imigranți						
populația majoritară (români)	37,1	6,5	43,3	13,1	100	1400
... cu orientare homosexuală.... persoane heterosexuale	57,2	3,8	25,1	13,9	100	1400

Tabelul 14: Dumneavoastră considerați că în România, având același nivel de pregătire, persoanele [.....] reușesc mai ușor, mai greu, sau la fel de greu/de ușor să obțină un loc de muncă comparativ cu [.....]?

În opinia dvs. după aderarea României la Uniunea Europeană, gradul de discriminare a a scăzut, a crescut sau a rămas la fel?							
	A scăzut	A crescut	A rămas la fel	Nu a existat/nu există acest tip de discriminare	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
....populației de etnie romă...	7,9	35,8	46,8	3,8	5,7	100	1400
....persoanelor de gen feminin...	7,7	10,6	56,4	18,9	6,4	100	1400
....persoanelor de orientare sexuală homosexuală...	7,7	33,7	44,6	3,5	10,6	100	1400
....persoanelor de vârstă până în 30 de ani...	6	11,6	47,2	27,3	8	100	1400
....persoanelor de altă religie decât cea ortodoxă...	5,4	10,3	53,2	23,5	7,6	100	1400
....persoanelor cu dizabilități/handicap fizic...	6,4	21,2	55	9	8,4	100	1400

Tabelul 15: În opinia dumneavoastră, după aderarea României la Uniunea Europeană, gradul de discriminare a a scăzut, a crescut sau a rămas la fel?

În ce măsură credeți că sunt discriminați romii...?							
	Foarte mică măsură/deloc	Mică măsură	Mare măsură	Foarte mare măsură	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
La școală	19,2	32,3	34,9	9,5	4,1	100	1400
La spitale, dispensare	20,3	31,1	34,5	10,5	3,6	100	1400
Atunci când accesează servicii publice, administrative (la Primărie)	23,8	32,2	27,4	9,9	6,7	100	1400
Atunci când accesează servicii juridice (în justiție)	24,1	29,7	29,3	9,1	7,8	100	1400
În general, în societate (în locurile publice)	17	30,7	37,4	11,2	3,7	100	1400
La locul de muncă	18,2	30,6	34,8	10,3	6	100	1400
La angajarea într-un loc de muncă	12,6	26,8	41,8	13,8	4,9	100	1400

Tabelul 16: În ce măsură credeți că sunt discriminați romii...?

În ce măsură credeți că sunt discriminați homosexualii...?							
	Foarte mică măsură/deloc	Mică măsură	Mare măsură	Foarte mare măsură	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
La școală	11,3	16,4	39,1	15,5	17,7	100	1400
La spitale, dispensare	15	20	33,8	14,5	16,8	100	1400
Atunci când accesează servicii publice, administrative (la Primărie)	18,8	21	27,5	14,5	18,2	100	1400
Atunci când accesează servicii juridice (în justiție)	19,3	21,4	27,9	13,2	18,2	100	1400
În general, în societate (în locurile publice)	11	18,6	38,1	17,1	15,2	100	1400
La locul de muncă	10,9	19,7	36	17	16,5	100	1400
La angajarea într-un loc de muncă	10,3	18,2	36,5	18	17	100	1400

Tabelul 17: În ce măsură credeți că sunt discriminați homosexualii...?

În ce măsură credeți că sunt discriminate persoanele infectate cu HIV...?							
	Foarte mică măsură/deloc	Mică măsură	Mare măsură	Foarte mare măsură	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
La școală	5	14,2	45,1	25,4	10,3	100	1400
La spitale, dispensare	9,8	17,1	37,9	25,7	9,4	100	1400
Atunci când accesează servicii publice, administrative (la Primărie)	16,3	20,8	29,9	20,5	12,6	100	1400
Atunci când accesează servicii juridice (în justiție)	17,7	20,5	29,3	19,1	13,4	100	1400
În general, în societate (în locurile publice)	9,7	14,4	40,8	24,9	10,2	100	1400
La locul de muncă	6,5	14,3	41,4	26	11,9	100	1400
La angajarea într-un loc de muncă	5,5	11,4	42,1	28,5	12,4	100	1400

Tabelul 18: În ce măsură credeți că sunt discriminate persoanele infectate cu HIV...?

În ce măsură credeți că sunt discriminate persoanele de gen feminin...?							
	Foarte mică măsură/deloc	Mică măsură	Mare măsură	Foarte mare măsură	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
La școală	59,2	31,6	5,6	1,7	1,9	100	1400
La spitale, dispensare	62,4	28,5	5,3	2	1,8	100	1400
Atunci când accesează servicii publice, administrative (la Primărie)	61,4	29,1	5,9	2	1,6	100	1400
Atunci când accesează servicii juridice (în justiție)	61	28,4	6,4	1,8	2,3	100	1400
În general, în societate (în locurile publice)	58,8	28,3	8,7	2,2	1,9	100	1400
La locul de muncă	50,9	33,7	10,5	3	1,9	100	1400
La angajarea într-un loc de muncă	49,1	33,7	11,2	3,4	2,6	100	1400

Tabelul 19: În ce măsură credeți că sunt discriminate persoanele de gen feminin...?

Dumneavoastră cum credeți că...						
	Mai bine	La fel	Mai prost	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
... sunt tratate în general, în societate, persoanele de sex feminin în comparație cu bărbații?	20,9	59	16,9	3,2	100	1400
... sunt tratate la locul de muncă persoanele de sex feminin în comparație cu bărbații?	19,2	59,9	17	3,9	100	1400
... sunt tratate în societate persoanele infectate cu HIV în comparație cu o persoană neinfectată?	2,1	17,4	72,3	8,2	100	1400
... sunt tratate în societate persoanele homosexuale în comparație cu o persoană heterosexuală?	1,4	18,4	67,7	12,6	100	1400
... sunt tratate în societate persoanele cu handicap în comparație cu o persoană fără handicap?	5,3	27,6	60,7	6,4	100	1400
... sunt tratate în societate imigranții în comparație cu populația majoritară?	2,6	47	37,7	12,8	100	1400

Tabelul 20: Dumneavoastră cum credeți că...

În ce măsură sunteți de acord sau nu cu fiecare dintre afirmațiile următoare:								
	Acord total	De acord	Nici acord, nici dezacord	Dezacord	Dezacord total	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Bărbatul este capul familiei	27,2	32,1	24,2	10,2	5,6	0,7	100	1400
Este mai mult datoria bărbaților să aducă bani în casă	21,1	33,6	29	11,3	4,5	0,5	100	1400
Este mai mult datoria femeilor să se ocupe de treburile casei	17,6	36,2	29,3	11,7	4,4	0,8	100	1400
Femeia este stăpâna casei	14,5	26	34,3	17,6	6,4	1,1	100	1400
Bărbații pot crește copii la fel de bine ca și femeile	9,8	24,7	29	27,1	8,1	1,3	100	1400
Muncile casnice sunt cele mai ușoare munci	3,7	9,7	27,1	39,2	19,3	1	100	1400

Tabelul 21: În ce măsură sunteți de acord sau nu cu fiecare dintre afirmațiile următoare...

Cât de mult credeți că v-ar deranja...?							
	Foarte mult	Mult	Puțin	Foarte puțin/Deloc	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Dacă o persoană de același sex cu dvs. v-ar face avansuri	63,3	21,3	6,9	2,7	5,8	100	1400
Să aflați că un membru al familiei este homosexual	45,8	29,2	12,6	5,3	7,2	100	1400
Să aflați că unul dintre profesorii copilului dvs. este homosexual	38,2	26,7	18,3	9,3	7,6	100	1400
Să aflați că medicul de familie este homosexual	32,6	24,7	23	13,2	6,6	100	1400
Să vedeți pe stradă doi bărbați ținându-se de mână	30,7	23,5	23	16,3	6,5	100	1400
Să aveți un coleg de muncă homosexual	26,6	20,4	25,6	19	8,3	100	1400

Tabelul 22: Cât de mult credeți că v-ar deranja...?

Cât de confortabil v-ați simți în preajma...								
	Foarte confortabil	Confortabil	Puțin confortabil	Foarte puțin/deloc confortabil	A refuzat să răspundă	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
...unei persoane de etnie romă?	10,3	46,4	28,5	11,1	1,8	2	100	1400
... unei persoane de etnie maghiară?	16,9	55,4	14,4	7,4	1,5	4,4	100	1400
... unei persoane de altă religie decât a dvs.?	21,5	59,9	10,7	4,1	1,4	2,4	100	1400
... unei persoane cu dizabilități fizice/handicap?	19,1	61,3	12,5	3,2	1,5	2,4	100	1400
... unei persoane de orientare homosexuală?	6,7	29,7	30,5	24,9	2,8	5,5	100	1400
... unei persoane infectate cu HIV/bolnave de SIDA?	8	36,6	32,9	14,9	2,4	5,2	100	1400
...unui imigrant?	16	55,6	13,8	5,9	2	6,8	100	1400

Tabelul 23: Cât de confortabil v-ați simți în preajma...

Ați fi dispus să luați masa împreună...					
	Da	Nu	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	Nr. Cazuri
... cu o persoană despre care știi că are HIV sau SIDA	49,5	40,7	9,8	100	1400
... cu un homosexual	35,1	56,1	8,8	100	1400
... cu un rom	59,9	33,4	6,7	100	1400
...cu un imigrant	71,8	20,8	7,3	100	1400

Tabelul 24: Ați fi dispus să luați masa împreună...

Dar ați fi dispus să beți din același pahar din care a băut...					
	Da	Nu	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	Nr. Cazuri
... o persoană despre care știi că are HIV sau SIDA	8,9	83,5	7,6	100	1400
... un homosexual	10,4	83,6	6	100	1400
... un rom	22,7	72,4	4,8	100	1400
... o persoană din familie	67,1	29,9	3	100	1400

Tabelul 25: Dar ați fi dispus să beți din același pahar din care a băut...

Dacă o rudă a ta s-ar infecta cu HIV, virusul care cauzează SIDA, ai accepta să o îngrijești?						
		Da	Nu	NȘ/NR	Total	
		%	%	%	%	Nr. Cazuri
Sex	Masculin	74,3	10,1	15,5	100	672
	Feminin	77,1	8,2	14,7	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	74	7,8	18,2	100	279
	30-49 ani	77,3	7,3	15,3	100	528
	50 ani și peste	75,2	11,4	13,4	100	593
Mediu de rezidență	Urban	75,2	9	15,8	100	787
	Rural	76,5	9,4	14,2	100	613
	Total	75,8	9,1	15,1	100	1400

Tabelul 26: Dacă o rudă a ta s-ar infecta cu HIV, virusul care cauzează SIDA, ai accepta să o îngrijești?

Dacă o rudă a ta s-ar infecta cu HIV, virusul care cauzează SIDA, ai ține asta secret?						
		Da	Nu	NȘ/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	
Sex	Masculin	35,4	37,8	26,8	100	672
	Feminin	40,1	39,1	20,8	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	36,7	33,1	30,1	100	279
	30-49 ani	37,5	39,2	23,3	100	528
	50 ani si peste	38,7	40,5	20,8	100	593
Mediu de rezidență	Urban	40,6	35,2	24,2	100	787
	Rural	34,2	42,8	23	100	613
	Total	37,8	38,5	23,7	100	1400

Tabelul 27: Dacă o rudă a ta s-ar infecta cu HIV, virusul care cauzează SIDA, ai ține asta secret?

Dacă un elev/student are HIV, virusul care cauzează SIDA (dar nu este bolnav) ar trebui să i se permită să meargă în continuare la școală?						
		Da	Nu	NȘ/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	
Sex	Masculin	71,4	14,1	14,5	100	672
	Feminin	71,9	12,3	15,8	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	73,3	14,6	12	100	279
	30-49 ani	75,1	9,3	15,6	100	528
	50 ani si peste	67,8	15,9	16,3	100	593
Mediu de rezidență	Urban	76,1	9,5	14,4	100	787
	Rural	65,9	18,1	16,1	100	613
	Total	71,6	13,2	15,2	100	1400

Tabelul 28: Dacă un elev/student are HIV, virusul care cauzează SIDA (dar nu este bolnav) ar trebui să i se permită să meargă în continuare la școală?

Dacă un profesor are HIV, virusul care cauzează SIDA (dar nu este bolnav) ar trebui să i se dea voie să predea în continuare la școală?						
		Da	Nu	NȘ/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	
Sex	Masculin	63,4	20,3	16,3	100	672
	Feminin	65,7	16,5	17,9	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	65,9	20	14,1	100	279
	30-49 ani	69,2	13,3	17,5	100	528
	50 ani si peste	59,9	21,9	18,2	100	593
Mediu de rezidență	Urban	69,4	13,8	16,7	100	787
	Rural	58,3	24,1	17,6	100	613
	Total	64,6	18,3	17,1	100	1400

Tabelul 29: Dacă un profesor are HIV, virusul care cauzează SIDA (dar nu este bolnav) ar trebui să i se dea voie să predea în continuare la școală?

Dacă ai afla despre o rudă a ta că este homosexual, ai ține asta secret?						
		Da	Nu	NȘ/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	
Sex	Masculin	34,7	38,5	26,8	100	672
	Feminin	35,4	35,7	28,9	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	37,4	33	29,5	100	279
	30-49 ani	35,7	35,9	28,4	100	528
	50 ani și peste	33,3	40,1	26,7	100	593
Mediu de rezidență	Urban	36,1	33,7	30,2	100	787
	Rural	33,6	41,4	25	100	613
	Total	35	37,1	27,9	100	1400

Tabelul 30: Dacă ai afla despre o rudă a ta că este homosexual, ai ține asta secret?

Care ar fi cea mai apropiată relație pe care ați accepta-o cu oameni făcând parte din următoarele minorități?										
	Membri de familie	Să facă parte din grupul de prieteni	Să lucrăm împreună	Să fie vecini	Să locuiască în România	Să viziteze România	Nu ar trebui să vină în România	NȘ/NR	Total	Nr. Cazuri
	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Maghiari	26,9	18,5	15,8	9,9	10,6	7,1	4,4	6,8	100	1400
Romi	10,6	17,2	16,1	15,5	17,5	7,3	7,9	7,8	100	1400
Evrei	13,6	20,7	14,8	13,9	14,6	9	3,3	10,1	100	1400
Arabi	11,4	18,4	15,3	13,7	14,7	11,6	4,2	10,8	100	1400
Germani	19,3	22,4	14,5	11,7	12,8	8	2,5	8,9	100	1400
Un homosexual	4,5	9,7	14,8	14	22,8	10,2	12	12	100	1400
O persoană cu handicap fizic	15,5	29,6	14,7	17,6	12,8	1,8	0,7	7,4	100	1400
O persoană infectată cu HIV/bolnavă de SIDA	8,1	15,9	15	21,6	21	3,3	3,5	11,5	100	1400
Un imigrant	15,2	22,3	16,2	12,8	14,4	6	2,6	10,4	100	1400
O persoană cu o credință religioasă diferită de a dvs.	18,2	26,8	17,1	12,8	13,7	2,9	0,6	7,9	100	1400

Tabelul 31: Care ar fi cea mai apropiată relație pe care ați accepta-o cu oameni făcând parte din următoarele minorități?

Ce părere aveți despre cei mai mulți dintre...?							
	O părere foarte bună	O părere bună	O părere nici bună, nici proastă	O părere proastă	O părere foarte proastă	NȘ/NR	Total
	%	%	%	%	%	%	Row N %
Români	11,7	46,3	34,2	5,2	1,2	1,4	100,00%
Romi / țigani	1,9	15,2	43,9	25,5	11,2	2,4	100,00%
Maghiarii din România	4,3	30,9	41,8	9,2	4,1	9,7	100,00%
Evreii din România	3,9	31,7	41,9	3,7	1,6	17,3	100,00%
Germanii din România	10,8	37,1	35,9	1,7	0,8	13,8	100,00%

Tabelul 32: Ce părere aveți despre cei mai mulți dintre...?

		Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre români?														Nr. Cazu ri
		Muncitori , harnici	Uniți	Toleranți (primitori)	Pașnici	Curajoși, îndrăzne ți	Cinstiți	Încrăzăto ri în sine	Generoși	Serioși	Politicoși	Cu respect față de lege	De încreder e	NȘ/ NR	Total	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Sex	Masculin	56,00%	11,40%	33,70%	24,70%	23,20%	14,30%	20,30%	23,90%	13,10%	15,60%	12,20%	12,10%	9,10%	269,50 %	672
	Feminin	58,60%	10,80%	33,00%	27,40%	19,20%	12,10%	15,60%	24,70%	11,30%	16,40%	9,60%	12,80%	11,00%	262,30 %	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	53,00%	12,30%	31,30%	22,50%	23,50%	10,90%	16,80%	23,80%	11,30%	12,00%	9,20%	11,80%	9,60%	247,80 %	279
	30-49 ani	57,20%	10,60%	34,30%	26,90%	25,30%	12,50%	18,40%	23,60%	11,80%	15,80%	10,80%	13,00%	9,60%	269,80 %	528
	50 ani si peste	59,60%	10,90%	33,60%	27,20%	16,30%	14,90%	17,80%	25,10%	12,80%	18,20%	11,80%	12,40%	10,70%	271,20 %	593
Mediu de rezidență	Urban	51,90%	10,00%	35,20%	26,20%	21,30%	11,50%	19,20%	23,00%	9,40%	13,70%	8,50%	9,90%	11,70%	251,50 %	787
	Rural	64,40%	12,40%	31,00%	26,00%	21,00%	15,30%	16,00%	25,90%	15,70%	19,10%	13,90%	15,90%	7,90%	284,30 %	613
	Total	57,30%	11,10%	33,30%	26,10%	21,10%	13,10%	17,80%	24,30%	12,10%	16,00%	10,90%	12,50%	10,10%	265,80 %	1400

Tabelul 33: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre români?

Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre romi?																
		Muncitori, harnici	Uniți	Toleranți (primitori)	Pașnici	Curajoși, îndrăzneți	Cinstiti	Încrezători în sine	Generoși	Serioși	Politicoși	Cu respect față de lege	De încredere	NS/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Sex	Masculin	4,40%	60,20%	7,70%	4,80%	21,90%	1,70%	12,80%	4,30%	1,60%	1,60%	1,20%	1,60%	23,80%	147,50%	672
	Feminin	3,70%	56,20%	5,90%	4,90%	19,00%	2,20%	11,40%	2,60%	1,70%	1,90%	1,90%	0,90%	26,40%	138,60%	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	2,90%	60,10%	6,70%	5,50%	21,70%	2,60%	14,30%	5,20%	2,10%	1,90%	1,80%	2,70%	25,20%	152,80%	279
	30-49 ani	3,90%	60,00%	7,70%	5,00%	21,00%	2,30%	14,40%	3,80%	1,80%	1,40%	2,10%	1,00%	23,00%	147,30%	528
	50 ani si peste	4,70%	55,40%	5,90%	4,40%	19,20%	1,40%	8,90%	2,20%	1,30%	1,90%	1,00%	0,60%	27,10%	134,00%	593
Mediu de rezidență	Urban	2,80%	55,20%	7,40%	4,50%	19,10%	1,60%	11,70%	3,40%	1,00%	1,10%	1,60%	1,60%	25,90%	136,90%	787
	Rural	5,60%	61,80%	6,00%	5,40%	22,10%	2,40%	12,50%	3,40%	2,40%	2,50%	1,50%	0,70%	24,20%	150,60%	613
	Total	4,00%	58,10%	6,70%	4,90%	20,40%	2,00%	12,10%	3,40%	1,60%	1,70%	1,60%	1,20%	25,20%	142,80%	1400

Tabelul 34: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre romi?

Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre maghiari?																
		Muncitori , harnici	Uniți	Toleranți (primitori)	Pașnici	Curajoși, îndrăzne ți	Cinstiți	Încrezăto ri în sine	Generoși	Serioși	Politicoși	Cu respect față de lege	De încredere	NȘ/ NR	Total	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	Nr. Caz uri
Sex	Masculin	24,10%	36,20%	10,00%	14,30%	14,10%	14,10%	13,00%	6,30%	14,00%	10,60%	6,80%	7,60%	27,10%	198,20 %	672
	Feminin	23,00%	32,00%	8,20%	10,70%	13,30%	9,50%	13,40%	5,50%	11,40%	10,50%	6,70%	6,60%	34,80%	185,80 %	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	21,90%	33,30%	6,50%	10,80%	9,90%	9,30%	10,40%	7,10%	10,00%	8,40%	5,60%	6,00%	35,90%	175,20 %	279
	30-49 ani	24,90%	34,60%	9,00%	14,50%	15,00%	13,70%	15,90%	6,10%	14,30%	10,90%	7,50%	6,70%	29,70%	202,70 %	528
	50 ani si peste	23,20%	33,90%	10,40%	11,50%	14,50%	11,20%	12,40%	5,10%	12,60%	11,30%	6,60%	7,90%	30,00%	190,40 %	593
Mediu de rezidență	Urban	25,10%	34,50%	9,40%	12,20%	14,60%	11,80%	13,10%	5,80%	12,10%	10,10%	6,50%	7,80%	30,10%	192,90 %	787
	Rural	21,50%	33,40%	8,60%	12,80%	12,50%	11,60%	13,40%	6,10%	13,50%	11,10%	7,00%	6,20%	32,50%	190,20 %	613
	Total	23,50%	34,00%	9,00%	12,40%	13,70%	11,70%	13,20%	5,90%	12,70%	10,50%	6,70%	7,10%	31,10%	191,80 %	1400

Tabelul 35: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre maghiari?

Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre evrei?																
		Muncitori , harnici	Uniți	Toleranți (primitori)	Pașnici	Curajoși, îndrăzneț i	Cinstiți	Încrezăto ri în sine	Generoși	Serioși	Politicoși	Cu respect față de lege	De încredere	NȘ/ NR	Total	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazu ri	
Sex	Masculin	12,70%	24,20%	6,70%	14,00%	8,20%	10,40%	12,90%	5,10%	13,10%	10,10%	7,70%	6,40%	41,20%	172,60 %	672
	Feminin	15,00%	19,60%	5,90%	12,20%	9,40%	9,60%	12,80%	5,50%	10,40%	9,10%	6,20%	5,90%	45,60%	167,20 %	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	13,20%	21,80%	6,10%	11,30%	7,20%	8,50%	14,50%	4,40%	8,90%	6,90%	6,90%	6,00%	49,20%	164,90 %	279
	30-49 ani	12,90%	22,80%	6,10%	12,60%	9,10%	10,50%	11,50%	5,50%	11,70%	9,60%	6,20%	5,10%	45,00%	168,60 %	528
	50 ani si peste	15,10%	20,80%	6,50%	14,30%	9,40%	10,20%	13,20%	5,60%	13,10%	10,90%	7,50%	7,10%	39,40%	173,10 %	593
Mediu de rezidență	Urban	14,20%	23,80%	7,60%	14,90%	10,00%	9,60%	15,00%	5,90%	10,30%	9,80%	6,30%	5,10%	41,20%	173,70 %	787
	Rural	13,40%	19,20%	4,50%	10,70%	7,30%	10,40%	9,90%	4,60%	13,60%	9,30%	7,80%	7,50%	46,50%	164,60 %	613
	Total	13,90%	21,80%	6,30%	13,10%	8,80%	10,00%	12,80%	5,30%	11,70%	9,60%	6,90%	6,10%	43,50%	169,70 %	1400

Tabelul 36: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre evrei?

Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre germani?																
		Muncitori, harnici	Uniți	Toleranți (primitori)	Pașnici	Curajoși, îndrăzneți	Cinstiți	Încrezători în sine	Generoși	Serioși	Politicoși	Cu respect față de lege	De încredere	NȘ/NR	Total	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Sex	Masculin	35,20%	21,00%	9,20%	17,00%	13,50%	27,70%	14,90%	12,00%	30,60%	21,00%	22,60%	19,90%	28,20%	272,90%	672
	Feminin	30,20%	16,40%	9,10%	12,30%	11,70%	25,20%	12,70%	9,30%	23,00%	17,70%	16,80%	15,60%	36,50%	236,50%	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	27,90%	17,90%	7,60%	14,40%	11,70%	23,20%	12,50%	11,90%	28,50%	18,00%	19,60%	18,60%	36,60%	248,30%	279
	30-49 ani	34,60%	21,20%	10,00%	15,80%	15,00%	28,50%	15,10%	11,00%	28,00%	20,40%	23,10%	18,70%	30,70%	272,20%	528
	50 ani si peste	33,10%	16,80%	9,20%	13,60%	10,90%	26,20%	13,20%	9,60%	24,60%	18,80%	16,50%	16,20%	32,10%	240,90%	593
Mediu de rezidență	Urban	35,30%	22,40%	10,50%	16,50%	15,50%	27,20%	16,70%	10,50%	28,70%	20,70%	21,20%	20,40%	29,10%	274,70%	787
	Rural	29,00%	13,70%	7,50%	12,10%	8,80%	25,40%	9,80%	10,70%	24,00%	17,40%	17,60%	14,00%	37,00%	227,00%	613
	Total	32,60%	18,60%	9,20%	14,60%	12,60%	26,40%	13,70%	10,60%	26,60%	19,20%	19,60%	17,60%	32,50%	253,90%	1400

Tabelul 37: Care dintre următoarele atribute pozitive credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre germani?

		Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre români?														Nr. Cazuri
		Leneși	Dezbinați	Intoleranți	Agresivi	Lași	Necinstiți	Puțin încrezător în sine	Zgârciți	Neserioși	Nepoliticoși	Fără respect față de lege	De puțină încredere	NȘ/NR	Total	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Sex	Masculin	18,80%	34,70%	8,60%	10,80%	15,90%	15,30%	13,90%	12,40%	15,60%	10,00%	10,80%	11,60%	20,50%	199,00 %	672
	Feminin	16,60%	28,60%	5,70%	8,90%	15,50%	12,50%	16,00%	10,80%	12,40%	8,20%	9,20%	8,90%	21,50%	174,60 %	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	21,40%	30,20%	7,30%	11,90%	17,70%	13,20%	15,50%	12,70%	16,40%	10,10%	9,80%	10,90%	18,50%	195,80 %	279
	30-49 ani	17,10%	32,00%	7,60%	11,20%	17,30%	17,50%	16,50%	12,00%	15,20%	10,50%	11,90%	11,80%	21,10%	201,60 %	528
	50 ani și peste	16,30%	31,70%	6,50%	7,50%	13,20%	11,10%	13,50%	10,60%	11,70%	7,30%	8,30%	8,40%	22,20%	168,30 %	593
Mediu de rezidență	Urban	21,00%	32,60%	7,90%	11,50%	16,30%	14,90%	15,70%	12,80%	12,80%	10,30%	9,90%	10,80%	20,30%	196,70 %	787
	Rural	13,30%	30,00%	6,00%	7,60%	14,90%	12,60%	14,10%	10,00%	15,40%	7,50%	10,00%	9,30%	22,00%	172,70 %	613
	Total	17,60%	31,50%	7,10%	9,80%	15,70%	13,90%	15,00%	11,60%	14,00%	9,10%	9,90%	10,20%	21,00%	186,30 %	1400

Tabelul 38: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre români?

		Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre romi?															
		Leneși	Dezbinați	Intoleranți	Agresivi	Lași	Necinsti	Puțin încrezător în sine	Zgârciți	Neserioși	Nepoliticoși	Fără respect față de lege	De puțină încredere	NȘ/NR	Total		
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri	
Sex	Masculin	49,60%	8,20%	14,40%	46,40%	12,10%	36,00%	6,30%	8,80%	29,10%	28,00%	33,20%	23,50%	13,80%	309,50%	672	
	Feminin	40,20%	6,50%	11,70%	42,90%	9,70%	34,00%	6,20%	6,70%	21,40%	24,40%	30,30%	22,20%	16,70%	272,90%	728	
Grupa de vârstă	18-29 ani	42,10%	6,00%	12,70%	43,20%	8,10%	36,70%	5,70%	7,60%	24,70%	23,40%	31,70%	21,80%	15,40%	279,10%	279	
	30-49 ani	48,60%	7,50%	14,10%	46,70%	13,50%	34,80%	6,30%	7,90%	26,10%	27,40%	32,00%	23,80%	15,30%	303,80%	528	
	50 ani și peste	42,60%	7,80%	12,20%	43,50%	9,90%	34,30%	6,50%	7,70%	24,30%	26,40%	31,50%	22,50%	15,40%	284,40%	593	
Mediu de rezidență	Urban	42,60%	5,90%	12,90%	43,30%	11,10%	36,20%	6,30%	7,80%	23,80%	26,80%	33,00%	23,60%	16,30%	289,70%	787	
	Rural	47,30%	9,10%	13,10%	46,30%	10,50%	33,40%	6,10%	7,70%	26,70%	25,20%	30,00%	21,80%	14,10%	291,40%	613	
	Total	44,70%	7,30%	13,00%	44,60%	10,80%	35,00%	6,20%	7,70%	25,10%	26,10%	31,70%	22,80%	15,30%	290,40%	1400	

Tabelul 39: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre romi?

Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre maghiari?																
		Leneși	Dezbinați	Intoleranți	Agresivi	Lași	Necinști	Puțin încrezător în sine	Zgârciți	Neserioși	Nepoliticoși	Fără respect față de lege	De puțină încredere	NȘ/NR	Total	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri	
Sex	Masculin	2,80%	4,00%	17,90%	14,00%	6,60%	5,10%	5,90%	12,80%	6,60%	7,70%	3,70%	7,40%	43,40%	137,80%	672
	Feminin	1,30%	3,20%	16,30%	11,20%	3,20%	2,90%	5,50%	9,90%	4,30%	5,50%	1,90%	4,00%	53,20%	122,40%	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	3,50%	4,00%	15,60%	10,50%	5,60%	5,90%	5,60%	8,70%	6,00%	7,40%	2,90%	5,40%	52,90%	134,00%	279
	30-49 ani	1,80%	2,80%	18,70%	13,80%	4,30%	3,30%	5,10%	11,40%	5,10%	7,10%	2,50%	7,00%	49,30%	132,20%	528
	50 ani și peste	1,50%	4,10%	16,40%	12,40%	4,90%	3,60%	6,10%	12,40%	5,30%	5,60%	2,90%	4,60%	45,70%	125,60%	593
Mediu de rezidență	Urban	1,70%	4,50%	18,50%	10,00%	3,90%	3,30%	5,20%	11,10%	5,60%	6,60%	3,30%	5,70%	49,30%	128,50%	787
	Rural	2,40%	2,40%	15,20%	15,80%	6,10%	4,90%	6,30%	11,50%	5,10%	6,50%	2,10%	5,60%	47,60%	131,40%	613
	Total	2,00%	3,60%	17,10%	12,50%	4,80%	4,00%	5,70%	11,30%	5,40%	6,60%	2,80%	5,60%	48,60%	129,80%	1400

Tabelul 40: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre maghiari?

		Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre evrei?														Nr. Cazuri
		Leneși	Dezbinați	Intoleranți	Agresivi	Lași	Necinstiți	Puțin încrezători în sine	Zgârciți	Neserioși	Nepoliticoși	Fără respect față de lege	De puțină încredere	NS/NR	Total	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Sex	Masculin	2,40%	3,20%	9,60%	4,80%	3,80%	4,10%	7,70%	20,70%	3,30%	1,70%	2,10%	7,00%	57,30%	127,60 %	672
	Feminin	1,70%	2,60%	8,60%	4,00%	3,80%	4,70%	4,60%	18,60%	2,00%	1,80%	0,80%	5,40%	62,10%	120,70 %	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	1,20%	3,90%	8,50%	3,90%	6,00%	4,80%	6,80%	15,00%	1,30%	1,20%	1,30%	5,90%	63,50%	123,20 %	279
	30-49 ani	2,20%	3,00%	10,70%	4,70%	3,30%	4,00%	5,60%	18,90%	2,90%	1,30%	1,10%	6,30%	60,60%	124,50 %	528
	50 ani și peste	2,40%	2,30%	8,00%	4,30%	3,10%	4,50%	6,10%	22,40%	2,90%	2,40%	1,80%	6,20%	57,30%	124,00 %	593
Mediu de rezidență	Urban	2,30%	3,60%	8,50%	5,20%	3,80%	5,10%	6,30%	19,30%	2,90%	1,90%	1,80%	6,00%	57,40%	124,20 %	787
	Rural	1,80%	1,90%	9,80%	3,20%	3,80%	3,40%	5,70%	20,00%	2,20%	1,50%	1,10%	6,30%	62,90%	123,80 %	613
	Total	2,10%	2,90%	9,10%	4,40%	3,80%	4,40%	6,10%	19,60%	2,60%	1,70%	1,50%	6,20%	59,80%	124,00 %	1400

Tabelul 41: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre evrei?

Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre germani?																
		Leneși	Dezbinați	Intolerați	Agresivi	Lași	Necinști	Puțin încrezător în sine	Zgârciți	Neserioși	Nepoliticoși	Fără respect față de lege	De puțină încredere	NS/NR	Total	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Sex	Masculin	0,70%	1,60%	9,50%	4,10%	1,00%	1,20%	5,30%	16,70%	1,30%	1,90%	0,70%	4,20%	60,20%	108,30%	672
	Feminin	0,30%	1,70%	9,40%	4,10%	0,70%	1,00%	3,50%	15,50%	1,70%	1,90%	0,80%	2,50%	64,00%	107,00%	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	0,00%	2,70%	8,10%	4,60%	1,80%	1,50%	3,50%	15,20%	1,50%	3,80%	0,00%	3,90%	62,80%	109,40%	279
	30-49 ani	0,80%	2,10%	10,20%	3,30%	1,00%	0,70%	3,70%	15,50%	1,30%	1,70%	0,80%	3,10%	64,10%	108,30%	528
	50 ani și peste	0,30%	0,80%	9,50%	4,50%	0,10%	1,20%	5,30%	16,90%	1,80%	1,20%	1,00%	3,20%	60,20%	106,10%	593
Mediu de rezidență	Urban	0,40%	2,30%	7,30%	4,70%	1,10%	1,10%	4,60%	17,80%	2,10%	2,10%	1,10%	4,00%	59,50%	107,90%	787
	Rural	0,50%	0,90%	12,20%	3,30%	0,40%	1,10%	4,00%	13,80%	0,80%	1,70%	0,30%	2,50%	65,70%	107,20%	613
	Total	0,50%	1,70%	9,40%	4,10%	0,80%	1,10%	4,30%	16,00%	1,50%	1,90%	0,70%	3,30%	62,20%	107,60%	1400

Tabelul 42: Care dintre următoarele atribute negative credeți că se potrivesc cel mai bine pentru cei mai mulți dintre germani?

Despre care din următoarele instituții și organizații ați auzit?					
	Da	Nu	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor (Protecția Consumatorului)	90,3	8,7	0,9	100	1400
Avocatul Poporului	82,7	15,3	2	100	1400
Agenția Națională pentru Romi	63,3	34,2	2,6	100	1400
Agenția Națională pentru Persoane cu Handicap	77,8	20,5	1,7	100	1400
Consiliul Național al Audiovizualului (CNA)	85,2	13,3	1,5	100	1400
Comitetul Helsinki – Asociația pentru Apărarea Drepturilor Omului (APADOR-CH)	68,6	28,3	3,1	100	1400
Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)	64,4	32,8	2,8	100	1400
Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Guvernului României	37,9	57	5	100	1400
Centrul de Resurse Juridice	34,1	60,3	5,6	100	1400
Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității	62,1	34,3	3,6	100	1400

Tabelul 43: Despre care din următoarele instituții și organizații ați auzit?

De unde ați auzit de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?										
		De la Radio, TV	Din presa scrisă	De la rude, prieteni, colegi.	De la ONG (asociații, fundații, etc.)	Campanii de prevenire, programe, proiecte	Alte surse	NȘ/NR	Total	
		%	%	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Sex	Masculin	90,90%	21,80%	6,90%	1,10%	5,60%	2,50%	2,00%	130,80%	435
	Feminin	91,70%	18,20%	5,60%	2,10%	5,00%	2,60%	2,30%	127,60%	476
Grupa de vârstă	18-29 ani	86,70%	22,30%	8,00%	3,00%	7,60%	7,00%	1,40%	136,10%	182
	30-49 ani	91,70%	22,20%	6,10%	1,30%	5,20%	1,70%	2,20%	130,30%	376
	50 ani și peste	93,50%	16,30%	5,30%	1,30%	4,20%	1,00%	2,60%	124,10%	353
Mediu de rezidență	Urban	89,60%	22,90%	5,60%	2,20%	5,50%	3,60%	2,30%	131,60%	558
	Rural	94,10%	15,30%	7,10%	0,80%	5,00%	0,90%	2,00%	125,20%	353
	Total	91,30%	19,90%	6,20%	1,60%	5,30%	2,60%	2,20%	129,10%	911

Tabelul 44: De unde ați auzit de Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?

Câtă încredere aveți într-o instituție precum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?

		Foarte puțină	Puțină	Nici multă, nici puțină	Multă	Foarte multă	NS/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	%	%	%	
Sex	Masculin	13,4	26	35,2	15,6	2,2	7,5	100	435
	Feminin	9,9	26,5	38,4	14,4	2,1	8,7	100	476
Grupa de vârstă	18-29 ani	10	22,5	40,7	18,1	2	6,7	100	182
	30-49 ani	9,8	27,2	38,1	13,9	1,8	9,2	100	376
	50 ani si peste	14,3	27,4	33,7	14,5	2,5	7,7	100	353
	Urban	9,5	26	38,8	15,8	1,9	8	100	558
Mediu de rezidență	Rural	14,8	26,7	34	13,7	2,4	8,3	100	353
	Total	11,6	26,3	36,9	15	2,1	8,1	100	911

Tabelul 45: Câtă încredere aveți într-o instituție precum Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?

		Foarte eficientă	Eficientă	Puțin eficientă	Foarte puțin/deloc eficientă	NU ȘTIE	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	%	%	
Sex	Masculin	7,3	24,7	33,5	13,1	21,5	100	435
	Feminin	6,1	22,5	36,4	11,9	23,2	100	476
Grupa de vârstă	18-29 ani	10,5	19,9	39,5	8,3	21,8	100	182
	30-49 ani	6,2	23,6	33,2	12,3	24,6	100	376
	50 ani si peste	5	25,4	34,4	14,8	20,3	100	353
	Urban	7	24,2	36	10,8	22	100	558
Mediu de rezidență	Rural	6	22,5	33,5	15,1	22,9	100	353
	Total	6,7	23,5	35	12,4	22,4	100	911

Tabelul 46: Cum apreciați activitatea din ultimul an a Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD)?

Conșiderați că Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), instituție abilitată în prevenirea și combaterea fenomenului discriminării, ar trebui:							
		Să pedepsească faptele de discriminare	Să accepte tacit aceste fapte / să le treacă cu vederea	Să accepte oficial aceste fapte, în anumite limite	NȘ/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	%	
Sex	Masculin	72,3	2,1	14,2	11,5	100	435
	Feminin	68,5	3	15,4	13,1	100	476
Grupa de vârstă	18-29 ani	65,6	3,9	16,3	14,1	100	182
	30-49 ani	69,9	1,8	16,4	11,8	100	376
	50 ani și peste	73,3	2,6	12,2	11,8	100	353
Mediu de rezidență	Urban	71,6	2,4	13,7	12,3	100	558
	Rural	68,2	2,8	16,5	12,4	100	353
	Total	70,3	2,6	14,8	12,3	100	911

Tabelul 47: Conșiderați că Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării (CNCD), instituție abilitată în prevenirea și combaterea fenomenului discriminării, ar trebui:

În ultimul an ați văzut vreun material informativ (spot/reclamă, afiș etc.) referitor la prevenirea și combaterea fenomenului discriminării în România?							
		Da	Nu	NȘ/NR	Total		
		%	%	%	%	Nr. Cazuri	
Sex	Masculin	46,4	45,4	8,2	100	672	
	Feminin	45,2	45,6	9,2	100	728	
Grupa de vârstă	18-29 ani	52,3	39,7	8,1	100	279	
	30-49 ani	51,9	38,8	9,3	100	528	
	50 ani și peste	37,3	54,2	8,5	100	593	
Mediu de rezidență	Urban	52,4	37,5	10,1	100	787	
	Rural	37,2	55,8	6,9	100	613	
	Total	45,8	45,5	8,7	100	1400	

Tabelul 48: În ultimul an ați văzut vreun material informativ (spot/reclamă, afiș etc.) referitor la prevenirea și combaterea fenomenului discriminării în România?

Ce fel de material ați văzut/auzit?											
		Spot/ reclam ă TV	Spot radio	Pliant, afiș, broșur ă	Panou ri pe stradă	Recla mă în ziar	Articol, banner pe interne t	Altele	Nu știe	Total	Nr. Cazur i
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Sex	Masc	88,80		11,60						127,40	
	ulin	%	8,90%	%	6,90%	3,10%	5,80%	1,00%	1,40%	%	310
	Femin	89,00		11,40						123,30	
	in	%	7,20%	%	4,00%	5,20%	3,30%	0,70%	2,60%	%	331
	18-29	81,20	11,70	18,80						131,40	
	ani	%	%	%	5,50%	4,30%	8,40%	0,70%	0,90%	%	145
Grupa de vârstă	30-49	91,90		11,80						129,40	
	ani	%	7,00%	%	5,30%	4,90%	4,90%	1,20%	2,40%	%	278
	50 ani si	90,60								116,20	
	peste	%	6,80%	6,10%	5,50%	3,30%	1,40%	0,40%	2,30%	%	218
Mediu de rezidență	Urban	88,90	10,20	12,30						130,90	
		%	%	%	6,70%	5,00%	5,50%	0,50%	1,80%	%	416
	Rural	88,90		10,00						115,20	
		%	4,10%	%	3,00%	2,70%	2,70%	1,40%	2,30%	%	225
Total		88,90		11,50						125,30	
		%	8,00%	%	5,40%	4,20%	4,50%	0,80%	2,00%	%	641

Tabelul 49: Ce fel de material ați văzut/auzit?

În ultimul an ați văzut la TV sau ați citit în presă despre cazuri de discriminare?						
		Da	Nu	NȘ/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	
Sex	Masculin	51,3	38,1	10,6	100	672
	Feminin	48,9	40,8	10,3	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	55	37,1	7,9	100	279
	30-49 ani	56	33,7	10,3	100	528
	50 ani si peste	42,4	45,7	11,8	100	593
Mediu de rezidență	Urban	52,9	35,7	11,5	100	787
	Rural	46,4	44,5	9,1	100	613
Total		50	39,5	10,5	100	1400

Tabelul 50: În ultimul an ați văzut la TV sau ați citit în presă despre cazuri de discriminare?

Cazurile de discriminare despre care ați citit/auzit erau înfăptuite de către...					
	Da	Nu	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Șeful statului	58,3	33,8	7,9	100	704
Șefi de partide	51,9	37,1	11	100	704
Alți oameni politici	59	30,8	10,2	100	704
Reprezentanți ai unor organizații nonguvernamentale	26,3	55,1	18,6	100	704
Reprezentanți ai bisericii	33,6	53	13,4	100	704
Jurnaliști, ziaristi, prezentatori TV sau radio	45,6	41,1	13,4	100	704

Tabelul 51: Cazurile de discriminare despre care ați citit/auzit erau înfăptuite de către...

În ultimul an în mass-media au fost prezentate cazuri de discriminare în care au fost implicate persoane publice din România. Referitor la acest aspect vă rog să îmi spuneți dacă sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații?					
	Da	Nu	NȘ/NR	Total	
	%	%	%	%	Nr. Cazuri
Ca urmare a acestor fapte va scădea încrederea populației în aceste persoane publice	70,7	15,1	14,2	100	704
Fenomenul discriminării va lua amploare din cauza exemplului dat	56,5	26,7	16,8	100	704
Într-o anumită măsură opinia acestor persoane publice în acel caz a fost corectă	22,4	51,2	26,5	100	704

Tabelul 52: Sunteți de acord sau nu cu următoarele afirmații?

Sex					
		Bărbat	Femeie	Total	
		%	%	%	Nr. Cazuri
Sex	Masculin	100	0	100	672
	Feminin	0	100	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	50,7	49,3	100	279
	30-49 ani	50,2	49,8	100	528
	50 ani și peste	44,4	55,6	100	593
Mediu de rezidență	Urban	47,2	52,8	100	787
	Rural	48,8	51,2	100	613
	Total	47,9	52,1	100	1400

Tabelul 53: Sexul respondentului

Care este religia dvs.?											
		Ortodoxă	Romano-catolică	Protestantă (evangelică, luterană, reformată)	Greco-catolică	Neo-protestantă (unitariană, penticostală, adventistă, baptistă, evanghelistă)	Fără religie	Alta	Religie nedeclarată	NȘ/NR	Total
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%
Sex	Masculin	91,1	2,5	3	0	1,4	1,3	0,2	0	0,4	100
	Feminin	90,6	2,3	2,9	0	1,1	2,7	0	0	0,4	100
Grupa de vârstă	18-29 ani	92	1,2	2,6	0	0,3	3,4	0,5	0	0	100
	30-49 ani	91,9	2,1	3,3	0	0,7	1,2	0	0	0,7	100
	50 ani si peste	89,4	3,2	2,8	0	2,2	2,1	0	0	0,3	100
	Total	90,9	2,4	3	0	1,2	2	0,1	0	0,4	100
Mediu de rezidență	Urban	92,2	2,4	1,3	0	1	2,7	0,2	0	0,2	100
	Rural	89,1	2,5	5	0	1,6	1,2	0	0	0,6	100
	Total	90,9	2,4	3	0	1,2	2	0,1	0	0,4	100

Tabelul 54: Care este religia dvs.?

Care este naționalitatea dvs.?									
		Român	Maghiar	Rom	German	Alta	NȘ/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	%	%	%	
Sex	Masculin	93,4	4,5	1,1	0,3	0,6	0,1	100	672
	Feminin	94	4,1	1,4	0	0,2	0,4	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	91,6	3,6	3,4	0,6	0,8	0	100	279
	30-49 ani	94,4	4,9	0,6	0	0	0,1	100	528
	50 ani si peste	94,2	4	0,8	0	0,5	0,5	100	593
	Total	93,7	4,3	1,3	0,1	0,4	0,3	100	1400
Mediu de rezidență	Urban	95,6	2,1	1,3	0,1	0,7	0,2	100	787
	Rural	91,3	7	1,2	0,2	0	0,3	100	613
	Total	93,7	4,3	1,3	0,1	0,4	0,3	100	1400

Tabelul 55: Care este naționalitatea dvs.?

Care este ultima școală absolvită?													
		Fără studii	Studii primare (patru clase absolvite)	Școala generală (opt clase absolvite)	Profesională/complimentară/10 clase	Studii medii (liceu 12 clase, postliceală)	Studii superioare (universitate, facultate)	A doua facultate	Master	Doctorat și școală postdoctorală	NS/NR	Total	
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	Nr. Cazuri	
Sex	Masculin	0,6	4,3	12,5	28,2	37,5	14,7	0,7	1,2	0,3	0	100	672
	Feminin	0,5	8,2	17,9	18,1	36,9	16,5	0,3	1,3	0,5	0	100	728
Grupa de vârstă	18-29 ani	0	2	12,8	16,9	43,6	20,9	0,4	3,3	0	0	100	279
	30-49 ani	0,4	1,1	8	24,7	42,7	19,7	1	1,5	0,9	0	100	528
	50 ani și peste	0,9	13,1	22,9	24,4	29,1	9,4	0	0	0,1	0	100	593
Mediu de rezidență	Urban	0,3	2,4	8,9	19,2	44	22,2	0,7	1,6	0,7	0	100	787
	Rural	0,8	11,5	23,6	27,8	28,3	7	0,1	0,8	0	0	100	613
	Total	0,5	6,4	15,3	23	37,1	15,6	0,5	1,3	0,4	0	100	1400

Tabelul 56: Care este ultima școală absolvită?

Stare civilă în prezent:									
		Căsătorit(ă)	Necăsătorit(ă)	Despărțit(ă)/separat(ă)	Concubinaj (căsătorit(ă) fără acte)	Divorțat(ă)	Văduv(ă)	NS/NR	
		%	%	%	%	%	%	%	%
Sex	Masculin	59,5	27,3		1,2	1,8	3,2	6,6	0,5
	Feminin	59,3	14,5		1,9	1,6	4,5	17,4	0,9
Grupa de vârstă	18-29 ani	27,1	66,2		0,5	4,4	1,2	0	0,6
	30-49 ani	71,8	16,4		1,8	1,6	5,9	1,2	1,3
	50 ani și peste	64,6	1,8		1,9	0,4	3,4	27,8	0,2
Mediu de rezidență	Urban	55,4	25		1,7	1,1	4,9	11,5	0,5
	Rural	64,5	15		1,4	2,4	2,5	13,2	1
	Total	59,4	20,6		1,5	1,7	3,9	12,2	0,7

Tabelul 57: Stare civilă în prezent

	Mean	Median	Minimum	Maximum	Mode	Standard Deviation	Unweighted Count
Câte persoane sub 18 ani locuiesc în această gospodărie?	1	0	0	6	0	1	1400
0-2 ani	0	0	0	3	0	0	1400
3-6 ani	0	0	0	3	0	0	1400
7-14 ani	0	0	0	4	0	1	1400
15-17 ani	0	0	0	3	0	0	1400

Tabelul 58: Câte persoane sub 18 ani locuiesc în această gospodărie?

		Care este statutul dvs. ocupațional?															
		Salariat	Patron	Lucrător pe cont propriu	Lucrător familial neremunerat	Membru al unei societăți agricole sau al unei cooperative neagricole, meșteșugărești	Șomer înregistrat	Șomer neînregistrat	Elev / student	Pensionar	Casnic(ă)	Întreținuți de alte persoane	Care trăiesc din chirii, dobânzi	Alte situații	NȘ/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Sex	Masculin																
	Feminin	40,6	1,7	9,4	0,9	0	2,2	4,2	4,9	28,1	3,9	1,2	0,1	0,4	2,5	100	672
Grupa de vârstă	18-29 ani	31,4	1,7	2,6	0	0	1,8	0,9	5,7	32,8	20,5	0,6	0	1	1	100	728
	30-49 ani	34,6	0,3	8,6	0,3	0	2,6	4,6	24,5	0,4	18,7	2,4	0	1,5	1,4	100	279
	50 ani si peste	59,2	3,3	9,6	0,4	0	3,4	3	0,5	2,9	14,4	0,2	0	0,8	2,2	100	528
Mediu de rezidență	Urban	16,1	1	1,3	0,5	0	0,4	1	0	69,5	7,9	0,7	0,2	0,2	1,4	100	593
		41,6	2,5	4,5	0,1	0	2,2	2,6	7,7	28	8,1	0,8	0,1	1	0,8	100	787
	Rural																
	Total	28,4	0,7	7,7	0,8	0	1,7	2,2	2,1	33,8	18,4	0,9	0	0,3	2,9	100	613
		35,8	1,7	5,9	0,4	0	2	2,5	5,3	30,5	12,5	0,9	0,1	0,7	1,7	100	1400

Tabelul 59: Care este statutul dvs. ocupațional?

Care este principala sursă de venituri în gospodăria dvs.?																	
		Salariu la stat	Salariu la particular (la firmă privată)	Salariu la firmă mixtă	Salariu compensator	Pensie de stat	Pensie CAP	Ajutor șomaj	Alocații copii	Muncă ocazională	Activități agricole (producție și/sau vânzare de produse agricole)	Activități neagricole pe cont propriu	Profit din afacere	Altele	NȘ/NR	Total	Nr. Cazuri
		%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	%	
Sex	Masculin																
	Feminin	18,4	28,2	1,9	0	26,4	1,1	1,4	0,9	7,1	2,5	1,8	1,3	2,2	6,9	100	672
Grupa de vârstă	18-29 ani	19,5	24,5	1,5	0	33,1	2,6	1,1	1,9	2,5	2,2	1,1	1,2	2,4	6,4	100	728
	30-49 ani	23,8	36	1,6	0	2,2	0,3	1,3	2,5	8,7	2,6	1,9	0,7	5	13,4	100	279
	50 ani și peste	27,2	39,9	2,1	0	5,6	0	2,3	2,2	5,2	2,7	2,2	2,8	1,8	6,1	100	528
	Total	9,5	9,6	1,3	0	64,8	4,2	0,3	0,2	2,3	2	0,5	0,2	1,4	3,8	100	593
Mediu de rezidență	Urban	19,8	32,9	2,3	0	26,9	0,4	1,2	0,8	3,2	0,8	1,2	1,6	2,3	6,6	100	787
	Rural	18	17,6	0,8	0	33,8	3,7	1,2	2,2	6,7	4,4	1,7	0,8	2,2	6,8	100	613
Total		19	26,3	1,7	0	29,9	1,9	1,2	1,4	4,7	2,4	1,4	1,2	2,3	6,7	100	1400

Tabelul 60: Care este principala sursă de venituri în gospodăria dvs.?

